

له قهلافهتی وردی کاک سهید ره سوول دا هیوایه کی
بهرز و ئامانگه لیکه گهوره فویان ماشار دا بوو.
ئهو شهیدای ئازادی گهل و نیشتمان و فزمت به
ریشهوانی ئهو ریگایه بوو. ئهو له ریگایه دا ههردهه
هیوا بهرزو نه سرهوتوو بوو.

(همیم مهممه دزاده)

یادی سوارچاکیکی میژوو

شهید سهید ره سوول بابی گهوره

R.N

کۆکردنهوه و ناماده کردنی : ره حمان نه قشی

به فرانباری ۲۷۱۳ی کوردی - ژانویوی ۲۰۱۴ی زایینی

پیرست

- ۱- یادی سوارچاکیکی میژوو نووسینی: ئیبراهیم گه‌ردی ۳
- ۲- ژباننامه‌ی شه‌هید سه‌ید ره‌سوون دیهقان [سه‌یه ره‌سوون بابی گه‌وره] ۵
- ۳- یادیک له کاک سه‌یید ره‌سوون بابی گه‌وره رحیم محمدزاده ۱۷
- ۴- یادیک له شه‌هیدیکی وون و هاوسه‌نگه‌رو هاوخه‌باتی زیاتر له سی ساڻ مه‌لا ره‌سوون پیشنه‌ماز ۲۰
- ۵- ناوی کاک سه‌ید ره‌سوونم که‌ی بیستو له چ کاتی‌کدا کاک سه‌ید ره‌سوونم بینئ ره‌شید نه‌حمه‌دی ۲۵
- ۶- له‌یادی بیسته‌مین سائی شه‌هید کرانی سه‌ید ره‌سوون بابی گه‌وره محهمه‌دی ئیسماعیلی ۲۷
- ۷- بنه‌مانه‌ی خوالی‌خوشبوو سه‌ید ره‌سوون دیهقان س س ۲۹
- ۸- بۆیادی شه‌هیدی سه‌رکرده " سه‌ید ره‌سوون بابی گه‌وره " سه‌ید حوسین ۳۱
- ۹- بیست ساڻ بیده‌نگی دوا‌ی تیرۆری شه‌هید سه‌ید ره‌سوون بابی گه‌وره محهمه‌دخزری ۳۳
- ۱۰- له یادی سه‌ید ره‌سوون بابی گه‌وره‌ی هاوسه‌نگه‌رم سه‌ردار پشه‌ه‌ری ۳۶
- ۱۱- په‌یامی کۆمیته‌ی سوئیدی حیزبی دیمۆکراتی کوردستان بۆ یادی شه‌هید کاک سه‌ید ره‌سوون دیهقان ۳۸
- ۱۲- په‌یامی حیزبی دیمۆکرات کوردستان کۆمیته‌ی ئۆپلاندی نۆرویش ۴۱
- ۱۳- غه‌درلیکراوترین سه‌رکرده‌ی تیرۆرکراوی حیزبی دیمۆکرات ۴۱
- ۱۴- راپۆرتی به‌ریوه‌چوونی رپۆره‌سمی بیسته‌مین سالیادی شه‌هید بوونی نه‌مر سه‌ید ره‌سوون دیهقان، له لایه‌ن بنه‌مانه‌ی ئه‌و شه‌هیده‌وه ۴۲

یادی سوارچاکیکی میژوو.

نووسینی: ئیبراهیم گه‌ردی

کاتیکی ویستت میژوی نه‌ته‌وه‌یه‌ک پیناسه بکه‌ی، سه‌یری رابردووی ژبانی سوارچاکیکی بکه‌. ده‌مه‌و به‌یان، خۆر پرشنگی زیرینی به‌سه‌ر دوندی چبای قه‌ندلیل دا په‌خشان کردوو، له‌ داوینی کانی خودایاندا، هه‌تویه‌کی سپی تا چاو برده‌کا له‌ ناسمانی ئه‌و مه‌تبه‌نده‌ له‌ فرین دایه‌. چه‌ند ریبوار ماندوو و شه‌کته‌ له‌ برینی هه‌ورازه‌ سه‌خت و دژواره‌کانی تاتی دۆوه‌، سه‌ر هه‌تبه‌بێن و ئه‌و دیمه‌نه‌ جوانه‌ سه‌یر ده‌که‌ن.

له‌ ئیو ریبواره‌کاندا پیاویکی ریش سپی به‌ ته‌مه‌ن و به‌ سانداجوو که‌ ریشی وه‌ک به‌فر سپی و ده‌یان به‌هاری ته‌مه‌نی دیوه‌، بزیه‌ک ده‌که‌وتیه‌ سه‌ر ئیوه‌ چرچ و لۆچه‌کانی که‌ سرنجی هه‌موان بۆ لای خۆی راده‌کیشی.

ریبواره‌کان ماندوو و تاساو به‌ دیتنی ئه‌و دیمه‌نه‌ چاوه‌روان که‌ شتیکی ئی بیسن. به‌لام پیاوه‌ پیره‌که‌ به‌ جیبی ئه‌وه‌، هه‌نگاو هه‌تبه‌گرتی و ریگا درێژه‌ دهدا، تا ده‌کاته‌ سه‌ر کانیویکی سه‌ر ریگا. ئه‌و به‌ خوارنه‌وه‌ی قومیک ئاو له‌ ئاوی که‌لله‌ ته‌زینی کانیواوه‌که‌، تاسه‌ی تینویتی خۆی ده‌شکین، به‌ جیبی ئه‌و سیمای ده‌گۆری و هه‌ناسه‌یه‌کی قوون که‌ هه‌زار مانا له‌خۆ ده‌گرتی، هه‌تبه‌کیشی و فرمیسک له‌ چاوه‌کانیدا قه‌تیس ده‌بێ.

ریبواره‌کان به‌ تامه‌زرۆیی چاو ده‌بێنه‌ ده‌می مامه‌ی ریش سپی و ده‌زانن که‌ ده‌بێ ئه‌و دیمه‌نه‌ خه‌فه‌تباره‌ له‌گه‌ڵ ئه‌و هه‌ناسه‌ قوون‌ه‌و فرمیسکانه‌دا، رازیکی گه‌وره‌ی له‌خۆ گرتی. هه‌موویان به‌ چه‌زه‌وه‌ تامه‌زرۆی بیستن. له‌ هه‌مان کاتدا ریبواره‌کان ده‌زانن مامه‌ی ریش سپی شاره‌زاییکی بواری ژبانی خه‌تکی ئه‌و مه‌تبه‌نده‌یه‌، بۆیه‌ بیده‌نگی بال به‌سه‌ر کۆری ریبواره‌کاندا ده‌کیشی.

مامه‌ی ریش سپی سه‌ری به‌رز ده‌کاته‌وه‌و چاوێک ده‌بێته‌ هه‌تۆ سپی‌یه‌که‌ که‌ به‌ره‌و به‌رزایی ناسمان هه‌تبه‌کیشی و له‌ چاوان ون ده‌بێ، ئا له‌و نان و ساته‌دا مامه‌ خه‌یال هه‌تی ده‌گرتی و له‌گه‌ڵ خۆی دیته‌ دوان:

ئای رۆژگار که‌س له‌ گه‌مه‌کانی تو ناگا که‌ چون چاره‌نووسی مرۆقه‌کان به‌و جوهری که‌ خۆت ده‌ت هه‌وی ده‌گۆری.

سه‌رم له‌ به‌رز و نزمی ره‌وتیی گاتناویت سورماوه‌. ناخر ئه‌و ده‌قه‌ره‌ی که‌ ئیمه‌ گوزه‌ری پیندا ده‌که‌ین و پینیدا تینه‌په‌رین مه‌کۆی سوارچاکیکی ناواری نه‌ته‌وه‌ ژیر ده‌ست و سته‌م ئی کراوه‌که‌مانه‌. ئا له‌م چبیا سه‌خت و سه‌رکه‌شانه‌دا قاره‌مانانی وه‌ک مه‌لا ناواره‌ و موعینیه‌کان و مراد شیریزو لاجانی، له‌م شوینانه‌دا به‌ رووی داگیرکه‌رانی چه‌که‌مه‌ ره‌ق دا چونه‌ته‌وه‌و ویستووینه‌ بیسه‌لمینن که‌ نه‌وان خوازیاری ژبانیکی سه‌ربه‌ستانه‌و دوور له‌ جه‌ورو سته‌می ئه‌و داگیرکه‌رانه‌ بۆ که‌له‌ چه‌وساوه‌که‌مان.

له‌گه‌ڵ چه‌خماخه‌ی شوێشی نوێی گه‌له‌که‌ماندا، ناوی کۆمه‌تیک که‌س هاته‌وه‌ ناو ناوان که‌ بوونه‌ درێژه‌ ده‌ری ریبازی کوردایه‌تی و شوهره‌سواری مه‌یدانی خه‌باتی نه‌پساوه‌ی گه‌له‌که‌مان بۆ نازادی.

ئه‌و سوارچاکیکی وه‌ک سه‌رکرده‌یه‌کی شاره‌زاو لیه‌اتوو له‌ ریبه‌ری کردنی خه‌نگدا له‌ خۆ پێشانان و به‌ گژ داچوونه‌وه‌ی پۆلیس و ژاندرمه‌کاندا، نازیانه‌و مه‌ردانه‌ کۆری خه‌بات گیرانیان ریک خستوو.

ئه‌و قاره‌مانه‌ی من ئی ده‌وینم شوهره‌سواریکه‌ وه‌ک که‌سایه‌تیه‌کی هه‌تبه‌وتووێ نه‌ته‌وه‌که‌مان سه‌یری ده‌کرتی. وه‌ک ئه‌ستیره‌یه‌کی گه‌شاوه‌ له‌و ناسمانه‌ له‌ دره‌وشانه‌وه‌ دایه‌. کوردستانی گه‌رمین و کویتستان جینگه‌و هه‌رئیم تیکۆشانیه‌تی. له‌ هه‌موو کۆرو مه‌جلیسه‌کاندا له‌سه‌ر زماناندا.

ئهو قاره‌مانه به دهم نازاره‌کانی خه‌لکه‌وه بوو، جیگه‌و پیگه‌ی ئهو، نیو ئاپۆرای جووتیاره دست قه‌نشیوه‌کان بوو. منالان به دهم بزوی شیرینی سهر ئیوه‌کانیه‌وه ئاشنا بوون.

ئهو شۆرش‌گیره ماندووایی نه‌ناسه چگوارا ئاسا به‌دهم خه‌می نه‌خۆش و بی‌ده‌رتانانه‌وه بوو، دل نه‌وایی بی‌نه‌واکانی ده‌کردو هاوده‌ردیی له‌گه‌ل ده‌کردن.

ئهو میعماریکی شاره‌زا بوو، گووندو ئاوایی کوردستان نه‌ماوه که جی‌په‌نجه‌ی ره‌نگینی ئه‌وی پیوه‌ دیار نه‌بن. ئهو هه‌زی ده‌کرد کوردستان وه‌ک تاکه‌ مائی کوردان، ئاوه‌دان و خه‌لکه‌که‌ی له‌ به‌خته‌وه‌ریدا بژین. به‌ئێ ئهو هاوده‌می به‌ وه‌فای پۆل و ده‌سته‌ی پیشه‌هرگه‌کان بوو.

مامه‌ی پیر هه‌روا له‌ خه‌یال دا‌بوو، بی‌ری گه‌رابۆوه‌ بۆ ۲۰ سا‌ل له‌مه‌و به‌ر له‌ سه‌فه‌ریکدا له‌گه‌ل ئهو سوار چاکه‌ که به‌ره‌و کوردستانی گه‌رمین که‌وته‌ری و دوا‌ین سه‌فه‌ری بوو نه‌گه‌رایه‌وه، به‌ئێ ئه‌وه‌نیستا له‌ ژباندا نه‌ماوه به‌لام دیتتی ئهو هه‌تۆ سپی‌یه قه‌لافه‌تی مه‌ردانه‌ی وه‌ک په‌رده‌ی فیلمیکی سینه‌مایی خسته‌بۆوه به‌ر چاوان. روحی به‌رزی ئهو نه‌مه‌ر بۆ هه‌میشه له‌ میژوی ئاسمانی کوردستاندا وه‌ک به‌فرو خۆینه‌و دا‌یبه به‌ نیشانه‌ی نه‌م‌ری له‌ فرین دا‌یه. به‌ئێ ئهو نا‌واده‌ر مه‌زن و سوارچاکه‌ کاک سید ره‌سوول دیتقان (سید ره‌سوول بابی گه‌وره) بوو.

سه‌رچاوه : مائپه‌ری گیاره‌نگ / ریکه‌وتی : ۱۷ی ژانویه‌ی ۲۰۰۸ سو‌نید

شهید سید ره‌سوول بابی گه‌وره و به‌رئیز مه‌لا حه‌سه‌ن شیوه‌سه‌تی

ژیا‌نامه‌ی شهید سهید رهسوول دیهقان ناسراو به [سهید رهسوولی بابی گه‌وره]

شهید سهید رهسوول دیهقان ناسراو به [سهید رهسوولی بابی گه‌وره] له سالی ۱۹۳۸ له دایک بووه و له سالی ۱۹۵۳ دهستی کردووه به خه‌باتی سیاسی سیاسی له پیناو بزگاری کوردستان دا و بو‌نه‌و مه‌به‌سته بوته نه‌ندامی حیزبی دیموکراتی کوردستان و بو‌ماوهی ۳۲ سال له‌و حیزبه دا تیکۆشاوه پاشان له ریکه‌وتی ۲۷ سیتتامبری ۱۹۸۵ له‌به‌ر نارازیبوون له سیاسه‌تی گشتیی حیزب دهستی له کار کیشاوه‌ته‌وه.

شهید سهید رهسوول دوا‌ی وازه‌ینان له حیزبی دیموکرات له هه‌واره به‌رزهی شاری سلیمانی خانوویه‌کی به‌کری گرتبوو و له گه‌ل چهند کەس له‌وی ده‌ژیا، که سه‌رله‌بیانی رۆژی ۱۰ ژانویه‌ی ۱۹۸۸ چهند چه‌کداری نه‌ناسراو له ده‌رگای مانه‌که‌ی دده‌ن و نه‌ویش ده‌جیت ده‌رگیان له بکاته‌وه به‌لام له‌گه‌ل کردنه‌وی ده‌رگا، نه‌وان ده‌ستریژی لینه‌که‌ن و دوو گولله‌ی وینه‌که‌وی. پینش نه‌وه‌ی گیانی له دست بدا داوا‌ی کاغز و قه‌له‌م ده‌کات، به‌لام به‌داخه‌وه که قه‌له‌مه‌که له‌سه‌ر کاغز دادنه‌ی، گیانی ده‌رده‌چی و، به‌م جو‌ره تاوانکاری له‌و جیناته‌ته

ناناسرینه‌وه.

سالی له دایکبوونم ده‌گرتنه‌وه به‌هاری ۱۹۳۸، ده‌ی خاکه‌لیه‌وی نه‌و سانه دا مانه‌مان له ناوایی (نمنجه‌ی پیرانان ده‌رکراوه ، بو جاریکی دیکه‌ش ناچار بووین که راوینه‌وه (کانی زرد)ی سه‌رشاخان و ده‌قوراو و چلپاوی به‌هاریدا که ماله‌ وکوچ ده‌ریبه دا بووه له نه‌شکه‌وتی (چین چینه‌وکان) به رووکاری کانی زه‌ردی دا که کینوکی هه‌له‌موت وپر گیا وگۆله له دایک بووم و ره‌نگه مامانم پیرینه‌نیکی پیر بووین جا له وانه‌شه هه‌ر نه‌وه هوی سه‌رده‌کی بی که ریکای نۆقره گرتنم نه بووه و هه‌ر سانه له جیه‌یک وله شوینیک ژیاوم . دایکم ناوی (زینده‌ه و له بنه‌مانه‌ی (سه ییلاجانی)یه باوکی دایکم ناوی (سه ییقدار) و دایکم ژنیکی کورتیله و هییدی و له‌سه‌ره خو و زور به‌روحم بوو.

ده‌دابه‌شکردنی چیشته ونا‌ندا زور عادل بوو و هه‌میشه ده‌یگوت "بو‌خواردنی هه‌موو وه‌ک یه‌کن". دایکم بیجگه له من کچیکیشی هه‌بوو که ته‌مه‌نی له من که‌متر و ناوی "فاتمه" بوو. زور به‌ مندا‌لی ، به نه‌خۆشی نا‌وله (خرویکه) مردوووه . قه‌به‌رکه‌ی له ناوایی (بابه‌ کراوی)ی سه‌ر شاخانه . دایکم که له سالی ۱۹۷۰ هاتبووه سه‌ردانی من بو کوردستانی گه‌رمین ، له بناری قه‌ندیل له گوندی سه‌رگه‌ی نیلی به‌شی هۆزی شارۆشیان نیژراوه و چۆته‌وه باوه‌شی خاک.

باوکم ناوی حه‌سه‌ن و باوکی باوکم ناوی خدره (بابی گه‌ وره) . تا نووسینی نه‌و ژیا‌نامه‌یه‌ش بابم هه‌رماوه، دیاره به هوی به‌شداری من له کاروباری سیاسی و حیزبایه‌ تیدا زور تووشی چه‌رمه‌سه‌ری و زیندان و نه‌شکه‌نجه‌ ی زه‌مانی شا هاتوووه. له زه‌مانی خومه‌بینیشدا ده‌ریه‌ده‌ری ، ماله سووتان ، ژیا‌نی ناخۆش و زیا‌نی زوری تووش هاتوه هه‌ر نیستاش ده‌ریه‌ده‌ر و ماله سووتاووه .

هه‌ر له زور مندا‌لییه‌وه کرامه شوانی هه‌یوانه شه‌لان و زستانانیش خویندووومه تا وای لیه‌هات به‌هار و هاوین و پاییز تا مه‌ر داکراوه شوان بووم . دیاره ماوه‌ی ۷ سالی ره‌به‌ق له به‌ر کاور و مه‌ری بووم. بابم زور مه‌رداری چاک و پسپۆر بوو و زور مه‌ری خووش ده‌ویست. بو‌خۆی ۱۷ سالی ته‌واو شوان بووه و چۆته به‌ر مه‌ری خۆیان.

به‌لام من نه‌گه‌ر له ترسی بابم ویرابام بو نه‌ک ده‌قیقه‌ش شوانیم نه‌ده‌کرد و زورم پیناخۆش بوو. زور ناشتی زه‌مین و باغداری بووم،

حزرم له خوشکردنی ریځاوبان و پردسازکردن و کانی و جهوز و خانوو سازکردن بوو. نهو کارانهشم تارادهیهکی کهم له کوردستانی کردووه بهلام دوژمن ریځای نهدا نهو کارانه بکړین.

له یادمه کاتیک له بهر مهر و کاوران دهبووم له جیاتی پی چارنی وان زورتر خهړیک ده بووم کانیهکم پاک دهکرده وهیان پرده بازیکم ساز دهکرد. هدمیشه پیمهړیهکی دهسک کورتم دهنوا تیرهکهی خواردنی دا پیبوو، کهړیکی شینکه نهده ههبوو که ناوی کهره خرملیل بوو و زور توند وتول بوو، زور جار ناوال شوانه کانم ریځایان ددهام دهچووم بو شاری به سواری کهره خرملیلی .

چهند هاوتهمدن و هاوړیهکم ههبوون ، هاوړی زهمنی مندالی. دیاره نهوان شارستانی و من کرمانج . له نیو هه موویاندا قه یومی کوری شیخ مارف (شیخی سپی) کوریکی له بهردلان و زحمه تکیش و چالاک و قهرتانه بهکول بوو . واته نهوکاتی له مههاباد مندالان به قهرتانهی همبالیان دهکرد و شتیان بو خه نک ددهبردهوه .

جا یادی نهو کاتی بهخیر، هه که دهگه یستمه مههابادی نهو کورانه دهوړیان ددهام و له سهر کهره خرملیلی ده بوو به کیشه، دهنگوت ملکی بابیان بهش دهکه ن، نهو دهیگوت بو من و نهوی دی دهیگوت بو من . منیش خوم دهکرده کونخا و سععات به سععات نوره ددهمه زرانده .

دیاره وینجه و تفاق به پی فیلان بوو. کهرکه بیان ددهبرد بو چومی ، به سابوون دهیان شوت و سهد جاری به قوریان دهبوون. که نورهی(قه یومی) دههات ده یگوت؛ ناغا سهید رهسوون نایده مهوه به کورهکا نی ماله وهلی دهیکوژن ، بی رحمن، هه ربو خوم ناگام لیلی دهبی. دهیفراند به خه یابانی شاپوور دا . دیاره نهو لهوانی دیکهی باشتر لی دهزانی چونکه باوکی کهری هه بوون و چه رچیایه تی دهکرد .یادی نهوکاتانه به خیر.....

نیش . نومی دهورانی مندالی :

زور باشم له بیره که به مندالی چنده بیان دم کووت کردووم . زور جارن وایان شکاندم نیشتاش جیگهی خوم نهگرتوتهوه . خو که دهیان گوت مندال لاجن ، یان که دهیانگوت مندالان ده رکهن، یان بهره لایهک که دهیگوت دهک مندال قراتان تیکهوی ، دلم سر دهبوو و خوم دهخوارهوه .

دهمگوت نای خودایه بو مندال بووم؟ بو سمیل و ردینیت لی نه نام تا مندال نه بام و وام پی نه کرابا . پیت و ابو بو دهیانگوت مندال لاجن؟ چ قهو مابوو؟ ریځای کنیان گرتبوو؟ "بووک هاتوو و نیمهش چاو لیده که یان قوریانی دهکری و گای کهول دهکن نیمهش کوزلیکه مان بهستوه یان هه تروشکاوین و چاو لی دهکین. یان تامه زروی گشتین." له لادی گشت به مانگ و سال نه ده بینرا ، له خوشیان قسه مان لی دهکرد "بللی گشتی برژاومان بهرکهوی؟" دهنه نه ریځای که سمان گرتبوو و نه کاریشمان به کهس بوو .

که چی به وحالهش دهیانگوت مندال لاجن ریځاتان گرتوو . پیریژنیکی خوین تال که گایه کهی کهول دهکرد ، لیکدا لیکدش قسهی دهکرد و دهیگوت مندالان ده رکهن ولاتیان گرتوو ، سهرمان لی دهشیوی. نیشتاش هه ددلم دایه که دهیگوت مندال بیدهنگ بن و نهشی دهپساندهوه. نازانم بو دوژمنی مندالان بوو نهو بهدبهخته؟

له بیرمه پوورزایه کم که ناوی مهلا عهزیز بوو و نیشتاش ماوه، تا بللی زحمه تکیش و بوکاری خیر زور له پیش بوو، که چی قاتلی مندالان بوو.

زورتر هاتو چوی شاری به ملی نهوهوه بوو. ناواییه که گچکه بوو، که دهچوو بو شاری هه موو دهمانزانی یان میوژ و سنجوی دینی یان نوقلی سوور. چاومان ده زینوی شهیدان دهبری و که ودهر دهکوت تیکرا به کور و کچهوه به غار دهمان کوتا ، هه که دهگه یشتینی دهمانگوت

خاله ماندوو نه‌بی (هه مووش پیمان ده گوت خاله). نه‌ویش له جیاتی رووی خوش و قسه‌ی خوش دهیگوت له خالو که‌ون. دیاره له گیانی خوشی ودره‌ز بوو و ئارقه‌ی ره‌ش و شینی دهر دهمکرد. که دهیگوت به خودای بو نوقلی نیوه نه‌و شوباره‌که‌ی ناکه‌مه‌وه، پردی دنیا و قیامه‌تمان له ده‌پساو چاوی ره‌شمان کال ده‌بووه و به دنیکی ناخوش ده‌گه‌راینه‌وه.

زور چاکم له یاده کاک میرزا عه‌ولایه‌ک هه‌بوو - به‌رحمت بئ- کویره سه‌وادیکی هه‌بوو. دوو که‌ری بار دهمکرد، چه‌رچی بوو و ورده واله ی دهمفرۆشت که ده هاته دهبات و هوبه‌کان، شای مندانان بوو. هه‌ر له ریوه به خوشی و قریوه بۆلای ناوبراو داده بارین به کور و کچه‌وه.

دهیگوت وهرن رۆله‌کانم نوقلی جوانم به دیاری بو هینان. له نوقله سوور و چلکانه سه‌رو دنکیکی وی دهادین و به پیکه‌نینه‌وه دهیگوت زورن به خودای هه مووم پئ ماچ ناکرین، کورده‌کان له جیاتی من کچه‌کان ماچ بکن، کچه‌کان تیکرا دهیانگوت ننا! جا چونکه وا رۆخوش و به روحم بوو، نه‌ومان له بابمان خوشتر ده ویست. نیستاش که له گه‌ل ناواله‌کانی نه‌و سه‌رده‌م باس دهمکه‌م، پاش مردنی و تیپه‌ریوونی دهیان سا‌ل هه‌ر جیگای ریزه و قه‌ت له بیرمان ناچ. نه‌گه‌ر باری نادرست و شیوه‌ی ناله‌باری ژبانی مندانانی کوردستان بنووسم، ره‌نگه زور دهمقهری دیکه‌ش پرکاته‌وه.

پاش تیپه‌ریوونی ۴۰ سا‌ل به سه‌ر مندانایی خوم به‌داخه‌وه گورانیکی وا نابینم که شیاوی بارهینانی مندانانی کورد بئ. نیستاش له هه‌موو پارچه‌کانی کوردستان مندا‌ل بئ به‌شه، مندا‌ل بئ نازه، مندا‌ل بئ مراده، مندا‌ل دوارۆژی تاریکه. نه‌وه‌ی زور به که‌می ره‌چاوه کراوه ریزی مندا‌لانه به تایبه‌تی نه‌گه‌ر کچ بن. ناچارم لادم، قه‌ت له بیرم ناچ و قه‌تیش نه‌و سوزو ده‌نگه نابریته‌وه که حاجی ژن خیزانی حاجی موحه‌مه‌د، کاتی شه‌هید بوونی ۴ کچه‌وه جوانه مه‌رگه‌که‌ی و می‌رده‌که‌ی که به بۆمبای خومه‌ینی له شارۆچکه‌ی کاریزه شه‌هید بوون، دهیگوت: رۆله گیان چاک بوو شه‌هید بوون بۆیه قورتان بو وه‌سه‌ر ناکه‌م، نه‌گه‌ر مابان به زوری به می‌ردی ددان.

ته‌ماشاکه نه‌وه‌ش ناوی کچه‌کان و ته‌مه‌نیان و رۆژی شه‌هید بوونیان:

۱- فاتم ۱۹ سا‌له

۲- مریم ۱۷ سا‌له

۳- خه جیج ۱۳ سا‌له

۴- شوکری ۱۰ سا‌له

من نائیم ره‌وانناسی مندا‌ل ده‌زانم یان کومه‌لناسم، به‌لام چونکه هه‌م مندا‌ل بووم و هه‌م ده‌رسیکی زورم له کومه‌لی کورده‌واری ده‌ست که‌وتوووه و ده‌ربه‌ده‌ریم زور دیوه، زورم قه‌در و ریز له لای خه‌لک بووه و بئ قه‌دری و بئ نازیشم زور به سه‌ره‌اتوووه؛ به راشکاوی ده‌نییم که ده‌ردی زوری کومه‌لی نیمه، بناغه و بنجینه که‌ی هه‌ر له مندا‌لییه‌وه چاک دانامه‌زری. ناکۆکی دوو برابان له ناو مائدا دیته ناو کومه‌لنیش زولم له کچی بیچاره سه‌ره‌تای زولمی دایک و باب.

زولمی برا له خوشک بو (ژن به ژنه) بو نابه‌رابه‌ری بۆگه‌شت و گه‌ران و زورشتی دیکه‌ش. کچ ره‌دووکه‌وی، باب و دایک و برا به له‌عه‌نتی ده‌کن و تازه نایدوینن. له میرات بئ به‌شه و تا مردن سه‌ری له ناو کومه‌ل هه‌تنامه، جیبه؛ به دنی خوی کورینکی کردوووه. به‌لام زور جار بووه کور ژن و مندا‌لی هه‌یه که چی ژنیکی به می‌ردی دیکه‌ش هه‌لده‌گر، که‌س ده‌نگی له ناکۆری و مه‌سه‌له‌تی بو ده‌کری. جاری وایه دوو خوشکیشی بو له خوین دهمری. جا برۆ نه‌و زولمی، نه‌و بئ عه‌داله‌تییه‌ی، ده‌ک مائتان کاول باب و برای زالم قه‌ت نه‌وه کاره؛ نه‌گه‌ر زه‌مان رینگام بدا، له‌و باره‌وه، که‌شتی تایبه‌تی و رووداوی زور تانم دیو ده‌یان نووسه‌وه.

تیکچوونی دهولته تی دکتور موسه دیق :

کاتیک دهولته تی میلی دکتور موحه مدهی موسه دیق تیکچوو، مائی نیمه بوو به په ناگای ناواره کانی سا بلاغی. با پیرم له شهري مه لا خه لیلی مه نگور دا نالاجی بووه و زوری دهولته تی شای ناخوش دهویست. زوری دیلی و ژیر دهستی پین ناخوش بوو. دیفاع له نیشتمان و کوردستانی پین واجب و به شیک له دین بوو. ههر نهویش بوو به هوی په نادان و ریز لئ گرتنی نهو ناوارانه. منیش دم له پیش بووم و پیاوختی و نیو و نیویانگم پین خوش بوو. دیاره مائمان له گوندی (که له کوکهی سهری) بوو ونیوهی به ملک ئی خومان بوو. سالی ۱۹۵۳ ی پاش ۲۸ ی گه لاویژی نه سا له زورتر نهو ناوانه ی خواره وه له مائی نیمه ریزیان لئ دگیرا و بیوون به کوری مائی:

۱- عزیز ی یوسفی

۲- عه ولای نیسحاقی

۳- سه دیتی خاتهمی

۴- عه لی روسته مپوور

۵- قادری رحمة تولایی

۶- جه لیلی سه دیتی

۷- حاجی هاشمی نانهوا

۸- سمایی نه مه شیری

۹- حه مده مینی راتبی

۱۱- نه سه دهی خودایاری

۱۲- هاشمی نه قه لوتولاب (هق ته له ب)

نهوانه به دايم لهوی بوون و هاتووچوی دیکه ش زور بوو. جار و بار راپورت ددراو ژاندارم دههاتن و به پوولیک رازی دکران و دهرؤیشتن. جاریک عه زیزی یوسفی و سه دیتی خاتهمیان گرت. سه دیتیه سوور گوتی نویژی دهکهم، ریگایان دا و نویژدهکی دا به ست و گوتی: "بابی گه وره! کوره به پوولیک رازیان که ده نا دهردی سه گمان ددهنی". ههر واش بوو به پوولیک رازی کردن و نه یان بردن.

ههر وهک گوتم رهشکه و پیشکه یه کم خویند بوو و سائیک یان چهنه مانگ له نیوان فه قتیان بووم. دهنووسی و دهنویندوه به لام ناشتی خویندنی تازه بووم. دهنویست له مدهر سهی دهرسی بخوینم. به لام بابم ریگای نه ددهام و دهیگوت "رؤله قورنانت خه تم کردوه، به شی نوشتوو و قاقهز نووسین دهرانی بو چیته؟" خویندنی کافران ههر باش نییه. نه تو کوری کیت پین ده لئین دهچی سهر روت دهکی ماوهیه که ههر ناقیدهشت گوراوه!

راست بوو لیم حائی ببوو جاران که خه لیفه دههات پیاوه کان هه موو دگریان و سلاواتیان لئ ددها. منیش وهک وان دگریام بئ نه وهی بزانه بو دگریم.

دهو سانه دا دووجار خه لیفه هات، به خیر هاتنم دکرد. به لام دهستم ماچ نه دکرد. کاتیک دست دکره به خه تم و زیکری دهرؤیشان، نهک به شداریم نه دکرد ته نانهت لهو جیگایهش دهرؤیشتم. تا راده یه کیش به ره فیته کانه دهگوت مه چوون عه یبه! نه وه کار نییه. نه گهر باببه خه لیفه پیاوه. بو پوئی له بیوه ژن، شوان، گاوان و هه ژاران ودره گری؟ نه وه پیاوی خودای نییه دزیکي بئ غیره تیشه. بابم نه وهی

زانبيووه و زورم ئی تووره و دټپر بوو.

ئهو سالدی ناوا رابرد و له دئی داخی نهوی بابم ریگای نهدام بخوینم و زوریش دتتهنگ و بی دهرمتان بووم. دوو مانگی تهواو زور به توندی نهخوش کهوتم که بهراستی له مردن گهرامهوه، چاریش نهبوو. دوکتور و دهرمان بو لادئ له پشتی شیران بوو.

ریگا و بانیش له بهر بهفری زور گیرا بوون، دایکی بیچاره و دلسوزم شهو تا رۆژ لهبن سهرم دهگریا . بو بههار گواستمانهوه بو سید ناوایه و لهوی دئیبهکی چکولهمان تا پاییز دروست کرد و ناومان نا سید ناوا و مال باری کرد بو نهوی. دیاره لهو ماوهیه دا کاک عهزیزی یوسفی زورجار و زور کویونهوی له گه ل کردم و تا رادهیهکی زور روونی کردمهوه ژیان چپیه و کورد بو ژیردهستهیه ؟ زونم و چهوسانهوی ئینسان به دهستی ئینسان چپیه ؟ دیاره کاک عهزیز له ماوه ی نهو سالد دا ، به باشی بوئ دهرکهوتبوو که وهزی فکریم زور دووره له شیوهی ژیان و بو چوونی بنهمانهکم. بهلام کاک عهزیز باش دهیزانی به ریگای خویدا بو کاره که بچی و ریگای لهبار. کامهیه.

تکای له من کرد که له گه ل بابم به شیوه یهکی دیکه بدویم و نهگهر بابم تووره بوو نهگریم نه روم و بلیم بو خوت گورهی و نابئ زونم ئی بکری، دمهه وی بخوینم و نامهوی کافر بم، دمهوی لادیکی خویندهوار و قانون زان بم ، تا کهنگی ناغا و پاسگا و شارستانی ئیمه به کرمانج بزائن. کاک عهزیز- روحی شاد بی - وای تهعلیم دام که نه بهزم و قسهی خوم بگم. ههر چهنده نهو سالد ههر وا رۆسی ، بهلام پاییزی دا هاتوو سهرکهوتم و چووم بو خویندن که پاشان دیمهوه سهر باسی خویندن و چوونه شار و مدهدهسای شهوانه یهکه کار سیاسی چوئی دهست پی کرد. کاک عهزیزی یوسفی پاش جارنگ دانیشن و قسه کردن پیشنیاری کرد که دهبی بچم بو مههابادی، نامهیهکی حیزبی بهرم بو مائی شهید پیشهوا و بیدم به کچه گورهکهی به ناوی عیسمت که به داخه وه جوانه مهرگ بوو، خوئی کوشت به لام نازانم بو وای کرد.

نامه ههنگرت و رۆیشتم . سالی ۱۹۵۳ی پاش ۲۸ی گهلاویژ نامهکم زور به جوانی دهپزوی دهپیدا شاردهوه. مندا ل بووم و تازهم بلوغ ده بوو. دئیهای بووم و شوان، رانک و چوغهی بوو زووم دبهردا دا بوو به دهست دایکم بوئ دروو بووم، سیخمهیهکی مهخهری سوورم له بهر دابوو، شایکی سیدانهی جوانم بهستبوو، تارادهیهکی سهره سووره بووم.

به سواری کهره خدرمیلی چومه شاری و کهرهکم بهستهوه و چومه مائی پیشهوا. نیو و نیشانم پیبوو و فیلیم ئی نهدهکرا. حهساریکی گوره، مائیکی سهر ناوآله، پر بوو له کج و ژنی شارستانی. هاتووچویان زور بهسهرهوه بوو. ئیبیان پرسیم کیت دهوی؟ گووتم کهسم ناوی، میوانی مآله پیشهوام ناخر کارت بهکنیه و کیت دهوی؟ گوتم کهسم ناوی. بردیانم بو دیویکی. هیندهی پینهچوو مهلایهک هات که ناوی مهلا رحمانی پیره باب بوو، دهگه لم دانیشن و گووتی کاکه به خیر هاتی خه لکی کوئی؟ گووتم خه لکی که نهکوکم، گووتی باشه کوری مآله بابی گورهی . گوتم به ئی.

گووتی نیوت چپیه؟ گوتم بو چپته ؟ گوئی کارت به عیسمت قازی یه گوتم به ئی. گوئی دهبابم زووترت گوئبا . نیلی مهلا رۆسی و پاش چهند دهقیقه هاته وه و گوئی فهرموو، وهپیشم کهوت و چوینه دیویکی دیکه. عیسمت (روحی شاد بی) ههستا و به پیرمه وههات و زور به گهرمی بهخیر هاتنی کردم و نیو نیشانهکهی هه لدا و منیش جوابم داوه و گوئی نامهکم دهیه. بهلام لهوی نهدهکرا و چومه دیویکی دیکه و نامه کم هینادری دامه دهستی و گوئی : ههزاری وهک منت به قووریان بی کوره دئیهای .

دیتنی عیسمهتی قازی نهوهندهی دیکه هان دام که دهبی بخوینم و ددئی خومدا دهگوت چاو نهو کچه چهنده باسهواده، چهند زانایه، دهبی نهو حیزبه چه ند کچی وای هه بی . نهو شهوهی لهوی بووم به راستی قهدریان گرتم ، وایان نیشان ندا من دئیهایم و نهوان شارستانی و مودی رۆژن . چیتان ئی وهشیرم مانگیکیش ههر دزهینمدا دههات و دهچوو. مائی وام کهم دیبوو، به تهواوتهی هانی دام فکر له دنیایهکی دیکه بکهمهوه، نیتر به تهواوی فکرم بهره و شار و خویندن و مدهدهسای هات. لهو لاشهوه ناخری پاییزی ۱۹۵۳ بوو. رۆژیکی له

مائى سەيد مستەفاي ئامۇزام ئەكەلەكۆكەي سەرى دىكۆبۇنەۋەيەكى ۵ كەسىدا كە سەرىكى كۆبۇنەۋەكە كاك عەزىز بۇ خۇي بوو، يېنى راگەيانىم كە ئەندامى خىزىي دېمۆكراتى كوردستان و ئەندامى كۆمىتەي لاجانم كە بەرپىسى ئەو كاتى كۆمىتەي لاجان كاك حەمەدى قادىرى (حەمەدى رېۋيان) بوو. ئەوانەش ئەندامەكانى ئەو كاتى بوون :

۱- كاك حەمەد بەرپىسى كۆمىتە

۲- مەلا رەھمانى لاهىجانى- ئە ندام

۳- سەيد حاجى كەئەۋبە

۴- حوسەين لاسوور

۵ - سەيد رەسوولى دېھقان

ئەو پۈژۈۋە ۋەك ئەندامى كۆمىتەي لاجان دەست بەكار بووم . نېتىر ئە سائەكانى ۱۹۵۵ را بەرە بەرە گۇرانتكارىكى زۆرم بەسەر داھات. باۋىم رېگى دام زستانە كەي بخوئىم و ۋەختەكانى دىكەش سەرافەتى مائى و كارو بارى دىكە بكەم. ئەو لاشەۋە دژايەتتىم ئە گەل ئاغايەتى و بېنگار و سوور و ساتى بېچى ۋەك پۇشانە و خەلك دەرگىرەن و زۆلم و زۆر گەيشتە رادەيەكى توند . ئەوانىش خوا ھەل ئاگرى تەقسىريان نەدەكرد. راپۇرتيان لى دەدام و ئە شوان و كاردارىان دە دايىن و ھەرەشەيان لى دەكردم. مېنىش تا خوا ھەز بكا ئە گەل وانم دەكرد و بى مەنەت بووم. ئە يادەمە ۋىليام داگلاس كە قازى و سى ناتۇرىكى ئەمىركايى بوو و ھاتبۇۋە مەھابادى و پاشان ھاتە پەسوئى، دىلمانجەكەي گوتى پەسوئى خۇشە ؟ گوتەم نەخېر، چۈنكە تەنبا عەلىباغا خانوۋى خۇشى ھەيە .

ئەو سەيد ئاۋاش ئاۋەدان بۆتەۋە، بە يەكجارى بۆتە بىكەي خىزىب و دوكتوور قاسمىلو و عەۋلەي ئىسحاقى زۆرتەر بۇ سەردانى كارەكانى خىزىب ئە ناۋچە دا دە ھاتىن و زۆر بە جوانى كارى تەشكىلاتى بەرە و پەرەسەندىن دەپۇيشت و ئە راستىدا سەيد ئاۋا ببو بە پەناگا. باش وايە يادى خۇشكى بەرپىزىم ئايشى مام عەلى و ئەھمەدى مام عەلى (ئەھمەدى داغەي) بكەم كە بەراستى قەلا و پىشتىۋان بوون بۇ كارى خىزىبى. ئە دوكتوور قاسمىلوۋى را تا كاك "ئەسەدى خودايارى" و زۆرپەي زۆرى كادر و قاچاغە سىياسىيەكان دەباۋەشى ئەو مائە دا و ئە ھەلو مەرجى ناسكى ئەو كاتە دا دە ھەسانەۋە و پەنا دەدران كە رۋوى بېتەفائى و ھەقتەناسى رەش بى كە بەراستى بە سائ و مانگ گوو مېزىيان لەوان گرتوۋە. ئەۋەش بلىم كە ئە ژيانى تايىبە تى خۇشەلما ئە دايك و باب زىاتەر ھەقىيان بە سەر مەنەۋە ھەيە ئە باغ و دار چەقاندن را تا دەگاتە مۇلاقاتى كاتى زىندانم و دەۋرانى قاچاغى و دەرىدە رېم.

بابم رازى بوو داۋتەئەب بخوئىم :

ئاخر ماتىكى پايىزى سائى ۱۹۵۶ چوۋمە مەھابادى و ئە كلاسىك كە مامۇستاكەي زانا و دىسۆز و بە ھەقەقى بە سەر زۇران ھەيە و كاك تەھاي فەيزى زادە سەرپەرەستى دە كىرد، ناۋنوسىم كىرد .مامۇستاي بەرپىز سادقى شەرەقى و عەۋلەي قازى زادە بە دىسۆزى ۋەك رەققى دەرسىيان پىن دەكوتىن و كلاسى شەشم تېپەر كىرد. ھەر ئەو كاتەشدا ئە بارى سىياسى زۆر بە دىگەرمى و زۆر بە ئىمانەۋە كارم دەكرد. ناھەق نابت ئەگەر بلىم چ ئە بارى ھەلسوران و چ ئە بارى مائى و نازايتىدەۋە گائتەم بە زۆر كەس دەكرد. دىيارە بە چوۋنە شار و خەلك دىتتىش ئاۋگۇرپىكى زۆرم ئە بارى فەكرىيەۋە بە سەر داھات و ھەئەت كەمىكىش زىانم لى كىرد . چۈنكە بۇ ئەو كاتى مەن زوو بوو و دەگەل زۆر شتى وا رۋو بە رۋو بووم كە جارى تەمەنم ساۋا بوو. دەسەلاتى مائى وا گەورە، بەرپەرەكانى ئە گەل چەندە عەشىرەتى دەۋرۋەر،

دروستکردنی ئاواپی سەید ئاوا و دەرس خویندەنیش کە براگەورە م بوو، چار نەبوو مەم دەبەرنا و تا رادەبەهکی باشیش سەرکەوتەم، هەر چەندە چینگای خۆی نیبە بەلام با تێپەر نەبەم.

سالی ۱۹۵۷ خانوویەکم لەمەهاباد دروست کرد، پاش تەواو بوونی سانیکی زیادتر تێپەر نەبوو کە وە بەر خەیبانی کەوت کە ئیستا ناوی خەیبانەکە (وە فای) یە. سەهەبوو (وەرەرام) کە فەرماندە سۆپا بوو، باشی مە دەبەر ئاوەدانکردنەوی مەهابادی نابوو، بانگی کردم بۆ ستادی نەرتەش. کە نامەکە شەر داری مەهاباد بۆهات لە سەر فەعلە گیادروونی بووم. کارە کەم بە جێبێشت و هاتەم بۆ مەهابادی، بەستادیان ناسانەم و تیمسار کە دیتی زۆر دم پووتەم گوئی : بابت نەتۆی نارووه خانووه کەت نە پۆخینەم. گووتەم نە خێر تیمسار خانووه کە هی منە تەماشای قەبالەکە ی بکە. گووتی : نیگەرەن مەبە بۆت دەبژێرم .

گوتم : تیمسار بژاردنی ناوی پێشکشی ئاوەدانی مەهابادی بێ. من ئاوەدانی مەهابادیم پێ لە خانوویەکی باشترە. دیسان گوئی : ئەووە بابت فێری کردووی ؟ منیش گوتم نە خێر تیمسار بابم ناگاشی ئێ نیبە و ئیستا وا لە کویتانی سەرمانە و خەریکی مەرداری خۆبەتە. هەستاو ماچی کردم و ئافەربینی پێ گوتم. وە قسە هاتەم و گوتم تیمسار نەتۆ رەفتەنی. من خەلکی سابلاغم، نەتۆ ئەو کارانە بۆ مەدەکە ی و سپاست دەکەین. زۆر خوشحەل بوو کە دیسانیش دۆستایەتی ئەو کاتی وەرەرام زۆری ناحەز بۆ دروست کردم چونکە بەراستی ناوی ئە بەردی دەهینا. بەلام زەمانیش سەیرە، ئەو کاتی کە لەمەهابادی لاچوو و بە سەفەر گەرابوو مەشینەکەیان لە خوشیان خستە سەرشان، کەچی لە کاتی تەزاهوراتەکانیش کە گەراوە بۆ مەهابادی و قەرار بوو بێن بە ئوستاناری ورمێ، بەردە بارانیان کرد و ناویان نا کەریم شیرەیی و هەلات . بە کورتی ۹۰۰ مێترم زەمین وەرگرت لە باتی خەسارەتەکە ی کە راستی بە مەزەندە و نرخی ئەو کاتی کە متر لە ۶۰ هەزار تەمەن نەبوو. پێشکشی شارەکە ی مە هابادەم کرد و زۆریشم پێ شانازی یە. بەلام با ئەووش بلییم کە دەستم کرد بە خانوو سازی و خانووی دووبارەم سازکرد، دیوارەکانی زیادتر لە مێتر نیوئیک بە رزبۆنەوه بە خشتی سوور و بە ردی تراس ، کە بە سە ر دا گیرام بە هۆی خە یانە تی سمایی قاسملوو. پاش سالی و نیوئیک کە نازاد بووم بەردی بناغەشی دە ر هاتبوو، خەلک بۆ خۆیان بردبوو. دیارە بەشی زۆری جیرانەکانەم کە کار بە دەست و مامۆستاش بوون ئەو هەرەوهزێی خۆیان دەر نەهاویشتبوو، گەردنیان نازاد بێ. پاش ۲۵ سالی تەهای برام خانوویەکی زۆر باشی ئێ ساز کرد کە ئەویشیان دوولەتی کۆماری ئیسلامی داگیری کردووە.

ناچارم بگەرێمەوه بەهاری سالی ۱۹۵۶، کۆمیتە ی لاجان دەراستیدا ببوو بە پردیکی بەهیز لە لایەک لە نیوان ورمێ و شنۆ و نەغەدە، لە لایەکی دیکەشەوه سە ر دە شت و بانە و سە قز و تارادە یەک بۆکان و هەوشار و مەهابادیشی گرتبۆوه. زۆریە ی سە ر بە نەدەکان دەهاتنەوه لاجان و سە یید ئاواش ببوو بە قەلە مەندارە یە کی بە کە تەک. هەر لە سالی ۱۹۵۵ دا کۆبۆنەوه یەکی رابەراییەتی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە چیا ی قەلاتە رەشی پشتی مانی سە یید ئاوا گیرا کە هەر لەو کۆبۆنەوه بریار درا تەشکیلاتی حیزبی دیموکراتی کوردستان هەموو جۆرە پە یونیدییەک لە گە ل تەشکیلاتی حیزبی تودە ی ئێران بپسێنن. بەراستی دوکتور قاسملووش لەو بارەوه نەخشی بەرچاوی هەبوو کە ناوی (حەسەن) بوو. ئەو کاتی کادری رابەری بەشداری لە کۆبۆنەوه دا، ئەو ناوانە ی خوارەوه بوون :

- ۱- عەزیزی یۆسفی
- ۲- عەولای ئیسحاقی
- ۳- دوکتور قاسملوو
- ۴- نەسەدی خودایاری
- ۵- هاشمی ئەقلوتوئالاب

دیاره قادری ته‌شکیلاتی نه‌وکاتی لاجان و شنۆ و نه‌غده و ورمی، نه‌سه‌دی خودایاری بوو که ناوی موسته‌عاری (مه‌لا عه‌لی) بوو . هه‌لبه‌ت نه‌وکاتی عه‌ولای نیسحاقی خوا لیبی خوش بئ له گه‌ل دوکتور قاسملوی به سهردان ده‌هاتن بۆ کاری ته‌شکیلاتی و جاری واش بوو بۆ ماوه‌ی چهند مانگ ده‌مانه‌وه و زۆر جار له کۆبوونه‌وه‌کاندا به‌شداریان ده‌کرد. وه‌ک باس ده‌کرا نه‌وکاتی پاش بانه‌ باشترین ته‌شکیلات لاجان بوو.

له ۱۱ گه‌لاوینی ۱۳۳۸ (۱۹۵۹) به‌هۆی خه‌بانه‌تی سمایی قاسملوو، زیاتر له ۱۲۰ که‌س نه‌ندامان و به‌رپرسی حیزب گیران و زیاتر له سهران که‌س دهر به دهر و ناواره ی عیراق بوون. دیاره له عیراق زۆر به گه‌رمی چ ده‌وله‌تی که‌ریم قاسم و چ پارتی و شیوعی و چ خه‌لکی کوردستانی عراق پیشوازیان ئی کرا و ریزیان ئی گیرا.

به‌لام به‌داخه‌وه پاش ماوه‌یه‌کی زۆر که‌م دوو به‌ره‌کی و ناکوکی له نیوان دوکتور قاسملوو و سه‌ید عه‌ولای نیسحاقی زۆر به توندی دست پیکرا و ههر نه‌و ناکوکیه‌ش که‌وته ناو باقی براده‌ران و هه‌لیکی زۆر باش بۆ حیزبی دیموکرات به‌ فیرو چوو، هیچ که‌لکی ئی وهر نه‌گیرا. دوکتور قاسملوو به‌ لای حیزبی شیوعی، حیزبی توده‌ دا که‌وت و سه‌ید عه‌ولای نیسحاقی که‌وته لای پارتی و بارزانی .

نیمه‌ گیران، زۆر به توندی به‌ شه‌و دست به‌ندی وایان له دست کردین تازه بۆ نیمه‌ یان له قوتوی دهر هینا بوو له ساواکی مه‌هاباد. به‌ شیوه‌ یه‌ک دروست کرا بوون تا بزوتبای توندتر ده‌بوو. چونکه‌ من له دئ بووم لام وا بوو ههر من گیراوم. به‌لام، نه‌خیر! که‌ هینایانم بۆ ساواکی مه‌هاباد ته‌ماشام کرد بابه‌ چ قه‌وماوه، نه‌و هه‌موو خه‌لکه‌ی دیره‌یان په‌ستاوه !

کۆمیتهی لاجان :

۱- به‌رپرسه‌که‌ی کاک حه‌مه‌دی قادری ،

۲- مه‌لا ره‌حمانی لاهیجانی ،

۳- سه‌ید ره‌سوون گیراون و سه‌ید حاجی و حوسین لاسووریش رایان کردوه.

ههر نه‌و شه‌وه‌ی ده‌ستیان ده‌که‌له‌ بچه‌ کردین و ده‌ ماشینیان هاویشتین بۆ ساواکی ته‌وریزی. دیاره ماشینه‌کان سهر داپۆشراو بوون و که‌س چاوی به‌دهرئ نه‌ده‌ که‌ وتا. گه‌یشتینه‌ ساواکی ته‌وریزی ههر تاریک بوو، به‌لام تاخوا هه‌ز بکا سارد بوو، ته‌وریز ههر سارده‌ به‌ختی نیمه‌ نه‌وه‌ندی دیکه‌ش ساردی کرد.

شکنجه و نازاری رۆحی ده‌ست پیکرا. نه‌وه‌نده‌ به‌لیدان ناره‌حه‌ت کراین، نه‌وه‌نده‌ش به‌ سوکایه‌تی پیکردن و نه‌ بردنه‌ نا وده‌ست و برسپه‌تی به‌راوه‌ یه‌ک که‌ زۆر که‌س له برسان که‌وتن. جا لیدان و ده‌ستبه‌ندی قه‌ پانی و شه‌لاق کاری ده‌ست پیکرا.

ده‌با پاش ئیقار به‌ نه‌ندامه‌تی حیزب نه‌و سن مه‌به‌سته‌ش نووسرابا:

۱- نه‌ندامی حیزبیکم که‌ دارای مه‌رام و ره‌ویه‌ی نیشترکی یه .

۲- نه‌ندامی حیزبیکم که‌ ئامانجه‌مان تیکدانی رژیمی سه‌لته‌نه‌تی یه .

۳- نه‌ندامی حیزبیکم که‌ کوردستانی گه‌وره‌مان پیکدینا و (بارزانی)مان به‌ سه‌رۆک کۆمار هه‌لده‌ بژارد.

دیاره ههر کام له‌م مادانه‌ به‌ ته‌نیا ماده‌ی ۳۱۷ی قانونی نه‌وکاتی ئیرانی ده‌گرته‌وه‌ که‌ ئیعه‌لامه‌.

کاک حه‌مه‌دی قادری رۆحی شاد بئ له په‌روه‌نده‌ که‌یدا نوسیبوو سهرۆک کۆماری کوردستان گۆتره‌ نیه‌ به‌ هه‌لبژاردن ده‌بئ، خوا ده‌زانئ کئ ده‌کری به‌ سه‌رۆک کۆمار. پاش شه‌ش مانگ بازجوویی و نه‌شکه‌نجه‌ که‌ ناگیردێته‌ وه‌چمان به‌ سه‌ره‌ات و چۆن له‌ کاتی نه‌شکه‌نجه‌ دا سمایی

قاسملو قامکی دچاوی دناين و به دتسوزی يک به يک شتهکانی بو ساواکی روون دکردوهه ؟
کادری رابهرايهتی نهو کاتی حيزب که گيرابوون نهوانه بوون :

۱- عزيزی يوسفی

۲- رحمة تولای شهريعتی

۳- دوکتور عهلی مهولهوی (مشاوير)

۴- غهلی بلوربان (مشاوير)

پاش نهوی تارادهيک باز جووی هات تهواو بئ به تياره ی بهرئ کراين بو تارانی و له فرودگای (قهله مورغی) رابهري کراين بو زیندانی (قزل قهله) . له تاران، دياره ژيانیکی نهونده ناخوش بو نهو ۱۲۰ کسه له زیندانی قزل قهله دا تتيپر بوو، خودا بو خوی ددزانی چنده ناخوش بوو، باسی ناکری به راستی [که ليک تال بوو] نهو خه لکه هموی له ديویکی ناخرا بوو و ده تگوت بزنيان داگردوته هوئی. بو تهواوی نهو خه لکه تهنيا يک ديو هه بوو، نه ويش هه ۱۲۰ کسه که به دانیشن جيگایان نهده بوو، دهبا نيويان تا ساعات ۱۲ ی شو له جهوشی قزل قهله قهدهم لیدن بهو زستانه ی و خه لکه کدی دیکه ش بنوون .

ساعات ۱۲ ی نهو نیوی دیکه بچن به شهر و هه لالا نهوانی دیکه له خه و راست که نهوه و هه رکس له جيگای نهوی دیکه بجهوی. زور له بهر نارجهتی و په ريشانی خویان تووشی کیشه و هه لالا ده بوون. چونکه بهو حالهش به راستی زور زحمهت جيگایان ده بووه. پاش شهش مانگ نهشکه نجه و نازار نهو ۱۲۰ کسه به سئ دهسته دابهش کراين و له داد سهرای نیزامی دادگا دست پیکرا، که من وه بهر دهسته ی ناخر که وتم، دياره جهوت کهس به نیعدام مه حکومت کران و ۵۴ کس به نه بهد و باقی به ۱۵ سال و ۱۰ سال و چنده که سيکيش به ۵ سال و ۳ سال که خوم يه کيک له و ۵ ساله کان بووم .

دياره ماوهی سئ سال و نیو زیندانییم کيشاو وه بهر عه قووی شای که وتم. هه تبهت نه نعداميه کان نیعدام کران و نه نه به ده کانیس تهواو مانه وه. زور بهی نه بهد و ۱۵ ساله کان به دوو سال نه جاتیان بوو. شای نیران نهوده می کاری به کوردان بوو له کوردستانی عیراق و ده بایه ده بهران بهر قاسمی دا ناوریک سازکا و روی خوش نیشانی کورده کان بدا و کاریکی وا بکا بوی وه گه پر بکهون، جا کورده کانی نیرانی نیعدام نه کرد و نه به ده کانی نه بهد پچ نه کيشان. له نیعدامه کان، عه زیزی یوسفی و غهلی بلوربان ده زیندانداندا مانه وه و پاش هه و ليکی زور کومیتته ی دیفاع له مافی مروق عه زیزی یوسفی پاش ۲۵ سال نازاد کراو غهلی بلوربانیش پاش ۲۴ سال له سهر و بهندی رووخانی شا له زیندان نازاد بوو. نه وه درنژترین ماوهی زیندان بوو که کورده کان لهو ماوهیه دا کيشاویانه.

من پاش سئ سال و شهش مانگ نازاد کرام و هاتمه وه گونده ژیکه لانه کدی سید ناویه که به گیان و دل ناشتی بووم و ناوه دانم کرد بووه و باغم لن ساز کردبوو و جوگه و بهرم بو هینا بوو، میشه و ریگا و بانم لن ساز کردبوو. بو به ختی من هه رکه نازاد بووم دابهشکردنی زهوی و نیبقلا بی سپی شای دهستی پیکرد. کیشه و هه لالی ناغا و ره عيهت تا دههات توندتر ده بوو، وای نیهاتبوو کهس نانی ناسووده یی بو نه ده خورا.

جووتیره کان سه رمهستی زمين دست خستن و وه تاغ دروستکردن بوون، ناغاکانیس هار بيوون نه یانده زانی چ بکهن په لاماری هه موو که سیان دهدا، تیری دوستیان ویکه تبوو زوریان راپورت له من دهدا و به ناهق نهو شتانه یان دهخته نه ستوی من. هه رکه چنده من له ژيانم دا قهت فرسه ت ته لب نه بووم، تن هه لپیچانی زه عيفانم به لاره عه یب بووه . جووتیره کان دردیکی وایان دا به ناغایان توئی جهوت پشتیان لن

کردنەوه ، بەراستی تالابیان بە گەرووی داگردن .

جا ساواک لێکد لێکدا بانگی دکردم و ئاژاوەی ئاغا و رعیهتی دەخستە ئەستۆی من و لە لاجانی هەرەشەیان لێدەکردم. لە یادمە جارێکی لە ساواکی مە هابادی سەروان کەنزی کە یەکیک لە دامەزرێنەرانی ساواک لە کوردستان بوو گوتی : ئەتۆ فریبوی جوولانەوهی کوردی عێراق مەخۆ، ئەتۆ گەنجی چیت بە حیزبایەتی داوه، بارزانی دەدەست ئێمە دا وەک بەفری تەمووزی وایە هەر کاتیگ بمانەوی دەی تۆیننەوه . من لەو سائەیدا چاوم بە مەرحومی بارزانی کەوت لە (بەردی تەشی رێسان) و ئەووم بۆ گێراوه. دیارە بەداخەوه کەنزی راستی کرد وەک بەفری تەمووزی تواندیانەوه. ئەو شۆرشە پان و بەرینە خۆی نەگرت ، خوا بکا هەر ئەوەش لە کوردستانی ئێرانی دوویات نەبیتەوه و کورد تووشی رەنج بەخەساری نەبن. بە کورتی ساواک وازی ئێ نەدەهینام و خیرخواش هەر بۆیان تێدەچاندم تا جێم پێ لێژ بوو. ئەفسەریکی دۆستم هەبوو و گوتی رانەکە دەتگرن. ئەو موندەشم تائینی شەکنەجە دیتبوو ترسابووم .بەراستی توانای خۆراگرتنم نەبوو و بە ناچاری هاتم بۆ پیرەگەرمینی و دەگەڵ وی هیج هیوام بەودزعی حیزبی دیموکرات نە بوو، بەلام هەوای ئازادی کوردستانی گەرمینی ئەوکاتی بۆ ئازادیخوازانی کوردی تارادیەک پیاوی پێ دەژیا.

بەلام من لە چ کاتیگ هاتم بۆ کوردستان گەرمینی و دەزعی ئێو خۆی حیزب چ بوو و چۆن بوو؟ کۆنگرە ۲ ی حیزب گێرابوو. دەقتەری سیاسی و کۆمیتەیی مە رکەزی هە لێژێردرابوون. کۆمیتەیی چاوه‌دێری بەرزیش هە لێژارتەیی کۆنگرە بوو کە لەوێدا بێ ئەووی من بۆ خۆم بەشداری کۆنگرە بم بۆ چاوه‌دێری بەرز هە لێژێردرابووم. بە خەیاڵ کۆمیتەییەک هەیه و دەقتەری سیاسییەک هەیه و رینگا و شونینگ هەیه کە بەداخەوه بێجگە لە ناکۆکی و دووبەرەکی و هەرکەس هەرکەس شتیگ بە ناوی حیزب نەبوو. هەر برادەرەش وەک بەرپرس دەگەڵ دەستەییەک رینگ کەوتبوو.

جاروبار بە چەکەوه هاتووچۆی ئێرانی دەرکراو لەوی دەستەییەک لە دژی دەستەییەک ئەوی دیکەیی تانابار دەرکرد و ناوی ئرا بوو کاری حیزبی. ماوهی دوو سالان دە گەڵ ئەو وەزعه پەرتشانەیی هەر چۆنیگ بوو پامان بوارد بەلام تال بوو. ناخۆش بوو، کەس کەسی قەبوڵ نەبوو هەر کامەیی بۆ لایەکی رادەکنیشا. ئەحمەد توفیق کە سکریتیری حیزب بوو ، زۆرتر بە هومیدی بارزانی کە بەراستی کاریشی بۆ کردبوو ، تێکەوتبوو کە بەداخەوه وەزعیگ هاتبوو پێش کە بارزانی دەرکەڵ ئێران دۆست بوو هەر لەو کاتەشدا ئەحمەد توفیق لە گەڵ سەدیقی هەنجیری و سولەیمانی موعینی ناریگ بوو.

هەر چەند دەستەییەک دەیان ویست سەدیقی هەنجیری دەبەرانبەر ئەحمەد توفیق دا پشت بگرن و وەک هیزی موخالیف راستی بکەنەوه و کە لکی لێوەرگرن، بەلام زۆر بەداخەوه کاک سەدیقی هەنجیری دەرکەڵ ئەوەشدا زۆر باسەواد بوو، کوری ئەو مەیدانە نەبوو و دەدنیای خەیاڵاتدا دەژیا. لە ماوهی ئەو دووبەرەکی و هەر کەس هەر کەسییە دا زۆر کەس دانیشت بە یەکجاری وازی لە سیاسەت هینا و ئەوی ماشەوه بۆ بەدبەختی و مائ وێرانی تووشی دەردی سەری و شەهید بوون و ناواری هات . تا بلیی وەزعی حیزب دەپەشینی و شە پرنیوی داوو. من لە زیندانی قەسری قاجار لە لای دوکتور عەلی مەولەوی و تەقی کەیمەنیش کە یەکیگ بوو لە ئەفسەر تودەییەکان دەوردی برین دروونە وەم دیت .

زۆرم خۆماندوو کرد و زۆرم کار لەسەر کرد تا بە باشی یارمەتی سەرەتایی پزیشکی فێربووم کە بەراستی لە ماوهی دەربەدەری و ژبانم دا زۆر بە قازانج بوو بۆخۆم و بۆ خەنکی. ماوهی ۹ سالان لە باشوری کوردستان زۆرم بە کە لک هات، دەوماوویە دا زۆرم برین دەرمان کرد و بە نەخۆشان راگەیشتم. بەراستی بن بە رد و شاخی کوردستانی عێراق کەم ماوه کە من برینم ئێ دەرمان نەکردبێ. لە بەر بێ دوکتوری بێ دەرمانی ئەوئەندە خە لک رووی تێدە کردم وەخت و کاتم نە ماوو. لە لایەکیش ئەوه بیوه مایەیی ژبانی خۆم و زۆر لە برادەران.

تا دوو سالان وەخت هەر چۆنیگ بوو گوزەرا لە بنکەیی (سوئی) و (شیخان). بەرە بەرە ناکۆکی دەهات زیادتر دەبوو تا وای لێهات دەستە

یهک ساغ بوونهوه که له نیران جوولانهوهی چهکداری دست پیکهن و وخت دگوزهری دسته یهکیش کهوتنه نهقه لیهت لایان وابوو ناکری و خودکوشی یه. نهوه به نهینی کومیتیهی نینقلابی حیزبی دیموکراتیش پیکهاتووه بز رابهری کردنی نهوه جوولانهوهیه به به شداری نهوانهی خوارهوه :

۱- سمایی شه ریضزادهی شهید

۲- حه مده مینی سیراجی

۳- مهلا عه ولای سهریاز

۴- سهنار مامدهی

۵- مهلا ناواری شهید .

نهوه کومیتیه به داخوه ویستوویه له خوشه ویستی سوله یمانی موعینی که نک ودرگری و پاشان بوخوی به ریوه بهر بن. پاشانیش کاک سوله یمانی موعینی نهوهی هست پیکردبوو. دیاره جوولانهوه که هر دهبوو تیکشکن بو؟

۱- ناغاکان به هوی نینقلابی سپی زوریان روو ده کوردایه تی و حیزبایه تی کردبوو و زوریه زهقی پشتیوانیان له حیزب دکرد، بویه خه نک ده پرینگاوه .

۲- جووتیره کانی کوردستان تاراده یهک به ژیان و زمین و وعتاغ دروست کردن و ناسینی نوستاندار و چونه تاران و شتی واوه مه شعول بوون. دوو دل بوون چ بکهن .

۳- ته شکیلات هر نه بوو، یان زور که م بوو .

۴- پشتیوانی خارجی هر نه بوو، رادیوی (په یکی نیران) یان له سهره تاوه ئی ببوو به هومید باسیان بکا، نهوه نایینه پشتیوان.

۵- کوت و پر دست پیکرا و هیچ نه خشی نه بوو، بگره پشمه رگه کان له بهر ناوچه گهرایی نواندن و هیندیک کاری ناحهز کردن خه نک تاراده یهک دوو دل بوو، کاک سوله یمانیش توانای رابهری که م بوو.

۶- دوستایه تی مسته فا بارزانی ده گهل [حهمه رزا] شا و راوانان و گرتنی پشمه رگه کانی حیزب به هوی چه کداره کانی بارزانی له باشوری کوردستان و شهید کردنی (برایم ده لاوی) له گوندی نالانی له بناری هه لگوردی به به شداری جاش و ژهندرمی نیران و بارزانییه کان هه موو شاهیدی نهوه بوون که نهوه جوولانهوه یه سرکه وتوو نابن .

من و نه میری قازی لهوه که سانه بووین که هر له رژی هه ولدا موخالیف وه ستاین و له کاری وان بی لایهن ماینه وه. لامان وابوو دهبی جاری ناکوکی ریبه رایه تی به لایه کدا بکهوئ، خه تیکی روون هه بن و کاری ته شکیلاتی بکری، جا پاشان جوولانهوهی چه کدارانه دست پی بکری. له یادمه که من موخالیف ویستام ، پشمه رگه یه کی ساکار که پاشان باشیش دهرنه چوو گوتی : کاک سوله یمان ده ستورم پی بدا به فیشه کتکی تا میان دوواوی به نه ستوی من . دیاره من که له نیران را تازه هاتبووم ناگام له زور شت هه بوو. زور له رووناکبیره کان و لادنیی یه کان و زوریه خه نک، نهوه سهرده می بارزانیان زور لا گه وره تر بوو له رابه رایه تی نهوده می حیزب. به لام پاش ته حویل دانه وه و کوشتنی کورده نیرانییه کان، بارزانی ریز و قه دری هاته خوارئ .

دیاره نهوکات نهوانیش چیان به بهر وه نه مابوو زوریه ی کادره باشه کان شهید بوون. زوریان وهفایان به قه ولی خویمان نه کرد، زوریان

به‌ناچاری خویشان به‌کوشت دا.

نه‌ودی ما‌بووش په‌نای بو بارزانی هیناو که به‌داخه‌وه بی شهرتی کرد و هیندیگی وهک سالج لاجانی و سوله‌یسانی که‌رقه‌شان و عه‌ولای بایزه قنجه ی ته‌سیمی رژیم کرده‌وه و له جه‌ل‌دیانی ئی‌عدم کران . هیندیگی به‌ زیندانی دوو و دریش حوکم دران . به‌داخه‌وه جوولانه‌وه که‌تیک شکا . زور زیان که‌وت . زور کوردی به‌ که‌ک فیدا بوون . به‌لام بوو به‌ به‌شیکی زیرین له جوولانه‌وه‌ی کورد . یادیان نه‌مر و روحیان هم‌میشه شاد بی . نه‌وانه په‌راویزن و چونکه له گه‌ل ژبانی مندا روویان داوه به‌ کورتی باسم کردن ، ده‌نا نامه‌وی تاریخ بنووسم .

پاش نه‌ودی دوو سال له سون و شیخان له بنکه‌کانی حیزب ژبام ، ده‌توانم بلیم له باری خزه‌ت و پاک و خاوینی بو رفیقه‌کانم بی که‌ک نه‌بووم . له گه‌ل شه‌هید شه‌ریف زاده و مه‌لا ناواره و کاک نه‌میری قازی و کاک مینه‌ی سیراجی و سالاری حه‌یده‌ری ماوه‌ی ٥ مانگیک له گه‌ل‌ه‌ره‌زی سون پیکه‌وه زور به‌ خوشی ژباین . من و سالار به‌ سه‌فه‌ر چووین بو کویستانی قه‌ندیل بو چادری نیمه و ماوه‌ی چهند مانگیک ماینه‌وه . له ماوه‌یه دا چاره نووس له گه‌ل کچه کوردیکی ساکار و بی‌ری کویستانی کرده‌ ناشنا و پاش مه‌شوه‌رت و ئیک‌دانه‌وه هه‌ر دوو‌گمان به‌ دئیکی پاک و خوشه‌ویستییه‌کی بیگه‌رد به‌ ئینیمان پیک دا شه‌ریکی ژبانی دا هاتوو بین .

کچه‌که ناوی (نامان) و ناوی دایکی فاتم و ناوی بابی مینه بوو، خه‌لکی گوندی (قویادبه گیان) له به‌ری می‌رگان بوو . له باری فکر و ناقه‌وه به‌ شانازییه‌وه ده‌لیم زور شتی ئی فیر بووم . تاخوا هه‌ز بکا نازا و به‌ریز و ده‌ته‌نگانه و نه‌داری و ده‌ربه‌ده‌ریدا هم‌میشه هاوړی و یاوه‌ریکی باش بوو . له یاده کاتیک به‌ هیلکی‌پته‌ران لییان ده‌ داین، من بریندار بووم، نه‌ویش بریندار بوو، به‌لام منی له کول کرد که‌لاقم له‌کار که‌وتبوو . کاتیک گوتم دایکی شنه نه‌و خوینه چیبه ؟ گوتمی ئی تویه، له‌به‌ر دئی من نه‌یگوت بریندارم، تا کویته‌ره‌کان رویشتن، نه‌وکاته گوتمی منیش زور بریندارم له‌به‌ر تو نه‌م ده‌گوت تا ناره‌ت نه‌بی .

دیاره ده‌ژبانی سیاسی و کومه‌لایه‌تی مندا به‌کچار زور نه‌خشی به‌رچاوی بووه و شانازی ژبانی من به‌شیکی نه‌و ژنه نازدار و خوراگر و به‌ریزه‌یه . هه‌م دایکیکی زور باش بووه بو رۆله‌کانمان و هه‌م هاوړیه‌کی به‌ که‌ک بووه بو من .

دیاره نه‌و بیره‌وه‌رییه‌ی که‌ ئیره دا به‌ نیوی "به‌سه‌ره‌اتی ژبانم" ده‌نوسری، بو‌که‌سیکی که‌ ٥٠ سال ژبایی و ٣٣ سال ته‌مه‌نی سیاسی هه‌بن، زورکه مه، به‌لام به‌داخه‌وه نه‌یتوانی له‌وه زیاتر بنووسی بویه له ته‌واوی دۆستان و هه‌قالانی بابم داوا ده‌که‌م هه‌ر چه‌شنه بیره‌وه‌ری و زانیارییه‌کیان له سه‌ر ژبانی ناویراو هه‌یه، به‌ ریگه‌ی ئیمیلی خواره‌وه ناگادارم بکه‌نه‌وه؛ به‌ هیوای نه‌و رۆژه که‌ بتوانین زیاتر و باشتر له سه‌ر ژبانی نه‌و تیکۆشه‌ره بنووسین و به‌تایبه‌ت چۆنیه تی نه‌و کاره‌ساته‌ش روون بکه‌ینه‌وه بو نه‌وه‌ی هیچ نه‌بن لانیکه‌م، خوینی به‌ناهه‌ق رژاوی سه‌ید ره‌سوون دیتقان له باره‌گای میژوو دا ون نه‌ییتا.

بلیسه دیتقان : blessa_111@hotmail.com

سه‌رچاوه : ما‌په‌ری شه‌هید سه‌ید ره‌سوون بابی گه‌وره / ریگه‌وتی : ٢٠ ژانویه ٢٠٠٨ له‌ندن

یادیک له کاک سه‌یید ره‌سوونی بابی گه‌وره

رحیم محمدزاده

به‌ر له هه‌موشت سوپاس بو‌ئو که‌سانه که به‌و کاره هه‌ستان و نه‌و کۆره‌یان بو‌ بیهره‌ره‌ی له شوهره‌سواریکی مه‌زن و خه‌باتکاریکی نه‌سره‌وتووی ریگای ره‌زگاری گه‌لی کورد ریک خستوو .

کاک سه‌ید ره‌سوونی بابی گه‌وره یه‌کینک له‌و نه‌ستیره‌گه‌شانه بوو که له دژوارترین ده‌ورانی ره‌شی پر له زوئم و زۆری همه‌ ره‌زا شای دیکتاتۆردا له ناسمانی تاریک و بئ‌هیوای کوردستانی ئیران دره‌وشایه‌وه و له گه‌ل کۆمه‌لیک نه‌سیتره‌ی دیکه، ناسمانی نه‌و پارچه‌ زوئم لیکراوه‌یان روناک و پر هیوا کرد. کاتیک نه‌و پینی نا مه‌یدانی خه‌بات، هه‌شتا گه‌لی کورد پشتی چه‌ماوی له ژیر باری خه‌می رووخانی کۆماری کوردستان و ئیعدامی پیشه‌وا مه‌زنه‌که‌ی و باقیی سه‌رکرده‌کانی کۆمار راست

نه‌کرده‌بووه، نه‌و کات هه‌شتا بو‌نی بارووت له کوچه و کۆلانه‌کانی کوردستان هه‌ر ده‌هات و زایه‌نه‌ی گولله‌ی دوژمنانی نازادیی کوردستان ده‌بیسترا.

نه‌و کاته‌ی کاک سه‌ید ره‌سوون وه‌ک لاویکی ۱۵ - ۱۶ سانه بریاری دا بیته مه‌یدانی خه‌باتی کوردایه‌تی، ناوه‌مییدی‌یه‌کی گه‌وره بائی به‌سه‌ر حیزبه‌که‌ی پیشه‌وای مه‌زندا کیشا بوو و نه‌یارانی حیزب چ وه‌ک حکومه‌تی ناوه‌ندی و چ نه‌و ریکخراوانه‌ی که به‌ روئا‌هت دۆست بوون و به‌لام له ده‌روونی خۆیاندا نامانجیکیان جگه له نوشتی و شکستی جولانه‌وه‌ی کورد و ژیر ده‌ستکردنی گه‌لی کورد و زانکردنی گه‌لی بالا ده‌ستی فارس دا نه بوو، خه‌ریکی پیلان دارشتن بوون.

کاک سه‌ید ره‌سوون نه‌و گه‌نجه هیوا و هومید به‌خشه بوو که مانی حاجی سه‌ید خدری بابی گه‌وره‌ی باپییری و دۆنی سه‌یدناوای کردبووه مه‌کۆی کۆبوونه‌ی خه‌باتگیرانی دیموکرات و هه‌ر له‌جزیه‌ک له ژبانی به‌ قیسه‌تی خه‌ته‌ر و مه‌ترسی‌یه‌کی گه‌وره ده‌کری. کۆبوونه‌وه‌ی مه‌شه‌ووری که‌سایه‌تیبه‌ به‌رچاوه‌کانی نه‌وکاتی حیزب وه‌ک کاک عه‌زیزی بیۆسی، عه‌ولای ئیسه‌حاقی (نه‌حمه‌د توفیق)، دوکتور قاسملوو، هاشم نه‌قلوتولاب و نه‌سه‌دی خودایاری بو‌ ساغ کردنه‌وه و سه‌ربه‌خۆ کردن و دانی گیانیکی تازه به‌ حیزب له‌سه‌ر نه‌رک و زه‌مه‌تی بنه‌مانه‌ی وان و له پشت گوندی سه‌یدناوا گیراوه.

نه‌و له‌و کاتی را وه‌ک قاسیدیکی که‌شکۆل له شان نامه نه‌هینی‌یه‌کانی حیزبی له ده‌لینگ و پزویی پاتۆلی دا ده‌شاردنه‌وه و نه‌م ده‌رک و نه‌و ده‌رکی ده‌کردن و ژبانی پر بایخ و سه‌ری پر سه‌ودای له مه‌ترسی داویشتا، تا لانی که‌می نه‌رکی خۆی سه‌بارت به‌ زنگاریی گه‌له‌که‌ی به‌ جئ هینابن، هه‌تا له لایه‌ن ساواکی شا گیرا و له هه‌ره‌تی لاوه‌تی‌دا بو‌ ماوه‌ی سێ سا‌ و نیو له چاله ره‌شه‌کانی حکومه‌تی شادا زیندانی کرا. له قه‌لافه‌تی وردی کاک سه‌ید ره‌سوون دا هیوایه‌کی به‌رزو نامانجگه‌لیکی گه‌وره خۆیان حاشار دا‌بوو. نه‌و شه‌یدای نازادیی گه‌ل و نیشتمان و خه‌مه‌ت به‌ رێه‌وانی نه‌و ریگایه‌ بوو. نه‌و له‌و ریگایه‌دا هه‌ر دم هیوا به‌رزو نه‌سره‌وتوو بوو. نه‌و دیره له شیعری شاعیری نه‌ته‌وه‌یی کورد مامۆستا هیمنی موکریانی ده‌فاوه‌دق له گه‌ل که‌سایه‌تی به‌رزوی کاک سه‌ید ره‌سوون دیته‌وه که ده‌لی:

به‌ره‌و به‌رزایی ده‌رۆم گه‌رچی ورده‌م خاکی به‌ر پینی تیکۆشه‌ریکی کوردم

بۆ باس لەسەر فیداکاری و نیشتمانیپەرستی کاک سەبید رەسوول و کەسانی تری وەک ئەو پێویستە مەرف ۴۰ تا ۵۰ ساڵ بگەریتەوه پاش و بۆ ماوەیەکی کورتیش بێ خۆی لە هەل و مەرجی سەخت و دژواری ئەو کات دا ببینیتهوه و ئەو کات لەسەر گەورەیی و فیداکاری ئەو مەرفقانه داوهری بکا.

هەمو ئەو کەسانە کە ناوبراو دەناسن، دەزانن کە ناوبراو لە بنەمە ئەیهکی دارا و دەستڕۆشتوو و خاوەن پینگەیهکی مەزنی کۆمەلایەتی ناوچەیی مۆکریان دا لە دایک ببوو. بۆ ئەو زۆر سانا بوو کە پاره و پوئیکی زۆر وەسەر یەک بێن و بە کەتک وەرگرتن لە پینگەیی بە هینزی بنەمالەیان لە ناوچەدا ژێناییکی زۆر ئارام و خۆش بۆ خۆی مسۆگەر بکات، بەلام هەیهات کە ئۆگری و عیشق بە نازادیی گەل و نیشتمان، مائی دونیا و ژێانی ئارام و بێ دەردی سەری لەوی حەرام کردبوو، ئەو نەیدەویست دەوڵەمەند و ناسوودە، بەلام کۆیلە و ژێر دەست بژی. کاک سەید رەسوول مەرفقانی دیموکرات، نەتەوهیی، نازادبۆخۆز، کۆمەلناس، بە عیززەتی نەفس، خاکی، پێشمەرگەیهکی فەرماندەو فەرماندەیهکی پێشمەرگە بوو.

ناوبراو گەلی کوردی دابەش کراو نیشتمانی پارچە پارچە کراوی کوردستانی بە یەک گەل و ولات دەزانی و هیواو ئاواتی پینگ هاتنی دەوڵەتی نەتەوهی کورد بوو. ئەو جیاوازی لە نێوان خەباتکارانی بەشەکانی کوردستان نەدەکردو بە چاوی رێزو حورمەتەوه چاوی ئی دەکردن. ئەو راستە کە ئەو ئەندامی حیزبی دیموکراتی کوردستان بوو و ماوەیهکی زۆریش یەکیک لە ئەندامانی سەرکردایەتی حیزب بوو، بەلام بە کردەوه سەرەرای خزمەت بە حیزبهکە، خێرخوازی ریکخواوه تیکۆشەرەکانی هەموو پارچەکانی کوردستان بوو. خزمەتیک کە ئەو بە بێ هیچ چاوهڕوانی یەک بە جوولانەوهی گەلی کوردی لە کوردستانی گەرمین کرد و ئەو رێزی کە ئەو لە پاش رووخانی حکومەتی پاشایەتی ئێران لە خەباتکاری بەشەکانی دیکە کوردستان دەگرت، بە لگەیی سەلماندنی ئەو راستییه.

کاک سەید رەسوول مەرفقانی دیموکرات بوو و ریزی تاییهتی بۆ کەسانی جیا بیری ناو حیزب و دەرهوهی حیزب هەبوو، ئەو لایەنگری ناشتی و تەبایی و ئیقناع و دژی داسە پاندنی هەر چەشنه بیر و بۆجۆونیک بوو. گەرچی کاک سەبید رەسوول لە هیچ زانستگایهک دەرسی کۆمەلناسی بە شێوهی ئاکادیمیک نەخویند بوو بەلام ئەزموونیک بە نرخێ لە زانستگای گەورە گەل و دەدەست هینابوو. ئەو شارەزایی یەکی باشی لە باردی پێوهندییه کۆمەلایهتییەکان هەبوو و هەر ئەوه بوو کە گەورەترین گیرۆگەرقتە کۆمەلایهتی یەکانی ناوچە بە سانایی لە لای جێ بە جێ دەبوون. ئەو پاک و خاوتینی گشتیی بە یەکیک لە دیاردەکانی بەرهو پێش چوونی باری کۆمەلایهتی دەزانی، بۆیه ئەو باره دا هەمیشە پێشەدەم و خزمەتگوزار بوو و گەیشتبە هەر گوندیک و مەجالی هەبا حەتمەن هەولێ دەدا سەرچاوهیهک بۆ ئوله کەشی پەیدا بکا و بێ راوهستان پرد و حەوزی لە دێهاتەکان ساز دەکرد. نیستاش ناسەواری ئەو خزمەتانهی وی لە گوندەکانی دۆلە شیخان و نەلین و ناوچەکانی دیکە هەر ماون و خەتک بە سوپاسهوه یادی ئەو خزمەتە مەزن و بە نرخانهی دەکەن.

کاک سەبید رەسوول مەرفقانی خاکی و بێ چاوهڕوانی بوو، ئەو سەرەرای خەباتی زۆر و پینگەیی تاییهتی بنەمالەیی، مەرفقانی لە راده بەدەر ساکار و لە بەرانبەر هاوالان و گەلەکەیی دا بە گوزەشت بوو. ئەو لە نیو کۆری هەوالانیدا لە قالبسووکی دا کەسی نەدەگەیشتن و تا هاوانیکی کارێکی کردبا، ئەو چەند کاری دەکرد.

کاک سەبید رەسوول ئەو ماوەیهدا کە ئەندامی کۆمیتەیی ناوهندی بوو، زورتر وەک فەرماندەریکی نیزامی کاری دەکرد. ئەو فەرماندەیی زۆر شەری بە ناوبانگی لە زۆریه ناوچەکانی کوردستان لە ئەستو بووه. کاک سەبید رەسوول لە مەیدانی شەردا تەنیا فەرماندە نەبوو، بە لگۆو پێشمەرگەیهکی ئازا و بە دەست و بردیش بوو، یا جۆانتر بلین کە ئەو فەرماندەیهکی پێشمەرگە و پێشمەرگەیهکی فەرماندە بوو.

نەگەر مەرفقانی باس لە تاییهتەندی یەکانی ئەو بکات و ناماژێ بە قسە خوشی و خوش راویژی ئەو نەکا، ناکری. بە راستی مەرفقانی لە لای وی وەرەز نەدەبوو و هەموو کات بە قسەیی خوش و راویژی جۆانی، خەمەرەوتینی کۆری هەوالانی بوو.

یان بە قەوڵی کاک حەسەنی رەستگار کە دەیکوت :

نەگەر مەروفا قەسەیه‌کی خۆشی لە لا بوو، حەق وایە لە پێشدا بۆ کاک سەبید رەسوولی بگێریتەوه لە پاشان کە ئەو بۆت دەگێریتەوه تام لە قەسە کە دەکەیت. قەسە هەمان قەسەیه بەلام ئەو نەوه‌ندی خۆش دەکات و نەوه‌ندی خۆش دەگێریتەوه، کە خۆاخواته چەند جاری دیکەشت بۆ بگێریتەوه.

بەلام مەخابن و هەزار مەخابن کۆتایی ژبانی ئەو شوهرسوارە تراژیدی و جینگای داخ و کەسەر بوو.

ئەو هەتۆ تێژ بانەدی کە کۆماری ئیسلامی مەودای نیشتن لە سەر قەلاتی شاو لەندو قەندیلی لێ بریبوو، لە نیو حیزبەکە جینگای هیوا و هومبیدی کەوتبوو بەر کەم لوتفی و هیلانە شینا بوو. سەرئەنجام دانیشت و لە شاری سلیمانی درێژە بە ژبانی خۆی دا. بە داخهوه سالی ۱۳۶۶ هەتاوی هەر لەو شارە بە دەستی چەند چەکداری نەناسراو بە غەدر لێکراوی شهید کرا و هەموو ئەو ناواتانەشی کە بۆیان عەوداڵ و هەتۆدا بوو برده جیهانی نادیارهوه.

لە کۆتایی دا نارهزو دەکەم ئەو رێبەرەسمە کە ئیستا بنەمانە کاک سەبید رەسوول و دۆستانی بۆ یادی ئەو پێکیان هیناوه، لە چۆرچیوهی بنەمانە بێتە دەر و بێتە نەری و وەزیفە بۆ بنەمانە گەورە و سیاسیی ئێمە "حیزبی دیموکراتی کوردستان". بە ئەو ریزگرتنە بێتە دەر وازەیه‌ک بۆ ریزگرتن لە هەموو ئەو خەباتکارە دێرینانە حیزب کە بەشی هەرە زۆری تەمەنیان لە رینگای خولقاندنی شانازی بۆ حیزب و نازادی گەل و نیشتمان لە بەندیخانە، تاراوگە و دەرێدەریدا بەسەر بردووه و سەرئەنجامیش بە دوور لە زیند و نیشتمان گیانیان داوه.

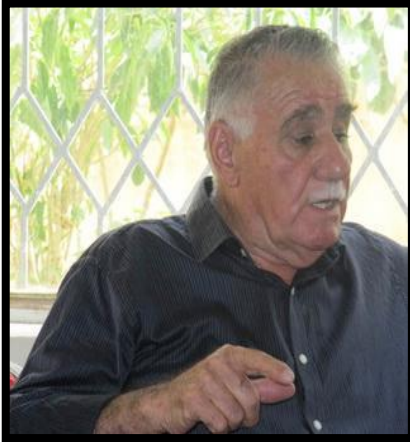
ئەو نەری شۆرگێری، سیاسی، نەتەوهیی و تەشکیلاتی حیزبی دیموکراتە کە ریزی زیاتر لە خەباتی رۆژەکانی خۆی بگێرێ و جینگای شیاوی خۆیان لە میژووی حیزب و جولانەوه‌دا پێ ببەخشن.

یادی هەر پیرۆز بێ.

سەرچاوه : مانیپەری گیارەنگ / ریکەوتی : ۱۲ی ژانویهی ۲۰۰۸ سوێد

یادیک لە شەهیدێکی وون و هاوسەنگەر و هاوخەباتی زیاتر لە سی ساڵ

مەلا رەسوول پێشەمان.

خۆشکو بایان بەرێز لەو رۆژانە داو لە ناکاو لە لایەن بنەمائەیی ئەو شەهیدە تیکۆشەرە و ماندوویی نەناسە کاک سەید رەسوولی بابی گەورە وە داوام ئی کرا کە بە بۆنەی بیست ساڵی شەهید بوونیەوه شتیکی بنوسم.

دیارە هۆیکەش روونە، بەهۆی ئەوێ منداڵەکان باش دەزانن زۆر پێش ئەوێ ئەوان چاو بە دنیا هەئینن و کاک سەید رەسوول ژبانی هاوسەری پێک بیئێ، ئەمە لە ئاوارەیی دا هاوسەنگەر و هاوخەبات بووین و بەسی هەرە زۆریشی هەر بە بیکەوه بووین، جگە لەوهش

ئیمە هەم وەک دوو بنەمائەیی ناسراو و سەر شوناس، هەم وەک دوو هاوخەبات لە حیزبی دیموکراتی کوردستان دا لە سەرەتای هەرەدی لاوتیەوه هەر تیکەلاو بووینە و پەییەندیمان بوو .

هەر چەند مەجال کە زۆر کام بوو بۆ ئەوێ بتوانم بە دوور و درێژی لە سەر خەبات، تیکۆشان، خەسەت و تاییەتمەندیەکانی کاک سەید رەسوول باس بکەم، بەلام دیسانیش هەوڵ دەدم ئەوێندەیی میشک و هۆشم بریک بە راستی و دروستی و بەبێ غایە لەسەری بدویم .

کاک سەید رەسوول کۆری حاجی سەید حەسەنی کۆری سەید خەدی کانیە زەرە کە لە کوردستان دا بە مائی بابی گەورە ناسراون، لە دەورووبەری خۆیان و زۆر شوێنی دیکە نانیان بە تەبەرەوک رۆیشتووە و لای خەلکی کوردستان ریزو حورمەتیان ئی گیراوە.

سەید رەسوول هەر لە سەرەتای میڕ منداڵیەوه ئینسانیکی لە سەرەست، پیتۆل و لە خۆرا دیو و کورد پەرور بوو، هەر لە نیو بنەمائی خۆیان دا زۆرتی لایانگری لە شوان و کریکار و زەحمەتکێشەکان دەکرد و تیکەلاوی و پەییەندیکی قوولی لە گەل خەلکی دنیات و فەلاحەکان و هەژاران هەبوو. بەداییم حەزی لە پاک و خاوینی و ژبانی پێشکەوتوانە بوو.

بەهۆی ئەوێ کە هەم گوندەکیان چە پەک و پەسیو بوو، هەم مائەکیان وەکوو پەناگاییکی ئی قەوماوان و قاچاغان بوو زۆر لە برادەرائی دیموکرات کە ئییان دەقەوما روویان دەکردە مائی ئەوان، هەر بۆیە کاک سەید رەسوول زۆر بە مندائی پەییەندی بە حیزبی دیموکراتەوه کرد و هاتە ریزی تیکۆشانەوه. لەکار و تیکۆشانەهینی دا سەید رەسوول بە عومری منداڵیەوه زۆرە ها پەییەندی شار و گوندەکانی پێ ئەسپاردابون و زۆر بەژیری و ووریاییەوه رابەدەپەرانن.

سالی ۱۳۳۸ی شەمسی کە دەبیته سالی ۱۹۵۹ی میلادی رژییمی حەمەرە زاشاه پەلاماریکی درنەانە و بەربلاوی بۆ سەر تیکۆشەرائی حیزبی دیموکرات کردوو و زیاتر لە ۳۰۰ کەس گیران و رەوانەیی سیاجانەکانی رژییم کران کاک سەید رەسوول یەکیک لەو گیراوانە بوو لە زیندانیش دا کاک سەید رەسوول خەریکی

خۆپێگەیانن بوو و زانیاری زیاتر بوو. بۆ نمونە لە گەل کۆمەتیک برادەری دیکە لەلای کاک دوکتور عەلی مەولەوی دەورەیی کەمکەای اولیەیی پانسمان" یان خۆیند کە دوای چەند سالان لە سەرەتای شۆرش گەورەیی ئەیلوول وە لە باشووری کوردستان لە گوندەکانی بناری قەندیلی و دەورووبەری سەنگەسەر خزمەتی زۆر بەرچاوی بە خەلکی ئی قەوماو کرد و بۆ ئیمە برادەرائی خۆشمان تەخسیری نەدەکرد تەنانەت لە هیزی "کاوه" دا زۆر لە سەفی پێشەوهی بەرەکانی شەر، بریندارەکانی تەداوی دەکرد و زۆر بەجورنەت و شەهامەتەوه بەشداری بەرەکانی شەر دەبوو.

سالی ۱۹۶۳ کاتیک من و کاک حەسەنی نامۆزام کوردوستانی رۆژە لاتمان بەجی هیشت و هاتینە لای برادە رانی خۆمان بوین بە پێشمەرگەیی شۆرشێ ئەیلول ، سالیکی تیوەر نەسوورا کە کۆمەڵێک لە گەنجە تیکۆشەرەکان مائ و ژبانی خۆیان واز لێ هینا،واتن بۆ لامان کە یەکیک لەوانە کاک سەید رەسوولی بابی گەورە بوو کە لە گوندی سوونێ لای کاک حەمەدەمینی سیراجی و سالاری حەیدەری و شەهید سمایی شەریفزادە گیرسایەووە. ئەوکاتیش وەک نێستا برادەران بە شی زۆرمان لە گەڵ شەهید نەحمەد توفیق نارێک بووین. ماوەیەکی زۆر حەولی دا بۆ یەک گرتنەوهمان چۆنکە ئەو پیاووی ئەوئەندە من ناسیم حەزی لە دوو بە رەکی نەدەکرد و بەداییم هەولی یەگرتنەووی دەدا چۆنکە لای وا بوو.

ئەو خۆی بۆ ساغ نەدە بوووە و زۆرتر لە لای کاک حەسو میرخان لە هیزی کاوە دا خزمەتی دەکرد چونکە ئەو فەرقی بە تیکۆشان لە هیچ بەشێکی کوردوستان دا نەدەکرد و بە مانای کە ئیمە ئینسانیکی کوردوستانی بوو تەنانەت لە راپەرینی ۱۹۶۷، ۶۸ کە بەرئۆبەرانی شۆرشێ ئەیلوول بە تەحریکی ئێران و زۆر لە ئینسانی خۆ فرۆشی ناو خۆیان پالیا بە ئیمەو نا خەریکی راوانان و گرتنوو بێ حورمەتی و تەحویل دانەوهمان بوون کاک سەید رەسوول و چەند کەس لە برادەرانی خۆیان وەوان هەلواسی و پێشتی ئیمەیان نەگرت ئەووە میژووبە و دەبێ بکوئری. ئەگەر کەس ناوئیری ئەو راستیانە بلێ من دەبێئیم و بێ باکم و زەغضم دەبەر دەست کەس دانیه. بەلام ئەوەش وەک شاهیدیکی زیندوووە بۆ میژو دەبێ بلێم.

لەگەڵ ئەو کاک سەید رەسوول لە راپەرینی ۶۷ و ۶۸ لە گەلمان نەبوو، بەلام کاتیک دوکتورریکی داوین پیسی نامەرد نیازی خەراپی لەگەڵ مندال و خیزانی شەهید سولەیمانی موعینی دا هەبوو ویستبوی سوونستیفاذە لە نیزیکی خۆشەویستی بارزانی دا بکا و مائ و مندانی کاک سولەیمانی بەرێ بۆ بۆلە و تەنانەت کاک حەسو میرخان کە بەرپرسی جیزی کاوە بوو لای وا بوو بە بریاری شەخسی بارزانیە بۆیه نە بیوزا مەدخە لە بکا .

بەلام کاک سەید رەسوول غیڕەتی پیاوانە و جولا و نامە و لە حەسو میرخان وەرگرت و روشت بۆ لای بارەگای بارزانی، کاتیک بارزانی لە مەسەلەکە حالی بوو بە خەسلەتی نامووس پاراستنی خۆی کاریکی وای بە سەر دوکتوری نامەرد هینا بۆ هەمیشە لە هەموو ئیش و کاریکی دوور خستەوووە و ئەگەر تەکا کاریش نەگەیبانی ئەوانە بوو بیشتی کوئری .

لەوکاتە را سەرپەرەستی و مەسولییەتی براژنە مریەم و سیامەند و سامرەند کەوتە بەر دەستی کاک سەید رەسوول. خۆ ئیمە لەو کاتییدا زۆربەمان کە ئەواناوە بووین بەلام لەبەر ئەووی لە ژێر عەلامەتی سۆال دا بووین نەمان دەتوانی موداخەلە بکەین. ئیدیکەش هەبوون کە هیچ عەلامەتیان لە سەر نەبوو بەلام نەیان کرد .

دەبیە بۆ خۆیان جواب بەدەنەووە بە دواي راپەرینی سائەکانی ۶۷ و ۶۸ و لە دواي کۆنفرانسی دوو کە لە گوندی وورته ولە خوارگوندی قەلاتوکان گرتمان من و کاک سەید رەسوول هاوکاری نیزیکی بووین چونکە دواي نۆژەن کردنەووی کۆمیتەي ناوەندی یەک کۆمیتەي نەهینیمان هەبوو بە ناوی مەلا عەزیز کە ناوی نەهینی شەریف زادە بوو بەرپرسەکەي من بووم ، کاک سەید رەسوول و مەلاخدری دۆلەگەرمی و چەند کەسی دیکە هاوکارمان بوون .

سالی ۱۹۷۰ بە-یانی یازدە-ی نازار دە-رچوو ئیمە-ی تیکۆشە-رانی جیزی دیموکرات خۆشترین و باشتترین دە-ورانی سیاسیمان بوو. چە-ندە-مان سە-رکە-وتنی شۆرشێ کوردستانی ئیراق پین خوش بوو چەند ئەوئەندەش خۆمان بوژانده وە یەکتەرمان گرتەووە و حیزب بەتەواوی بوژایەووە باشتترین و بەر چاوترین کاری کە کردمان ئەووە بوو کە، کۆنفرانسی سن مان گرت سالی ۱۹۷۰ لە شاری کۆبی ولە کۆنفرانسە جگە لەووی ئەوانەي لە ناو شۆرش دا بووین لەگەڵ ئەوانەي بەکرە جۆش کە لە ترسی گرتن و تەحویل دانەووە پەنایان بۆ برادەرانی مەکتەبی سیاسی کۆنی پارتی بردبو یەکمان گرتەووە و هەر لەو کۆنفرانسەش دا بوو من و کاک سەید رەسوول و شەهید مەلا قادری وێردی و کاک

میښی سراجی و چهلدی دیکهش بوون به نه ندامی کومیتدی ناوهندی .

همومومان به دل گهرمی و پاکي به یه کهوه کارمان دکرد و هیچ ناکوکیهک دناوماندا نه بوو. دتوانم به راشکاوئ بلیم کاک سید رهسوون له همومومان زورتر دتخوش به یهک گرتنه وه و کار کردن بوو مائی منوو نهو مهکو و په ناگای هموموان بوو. نهو له گوند و من له شار هدرچی بوخوی به برین پیچی و دهرزی لئ دان و دهستی دنیا له گه ل هموو نهو یارمه تیانهی له مائی را بوی دهات همووی دهرخواردی میوانه کانی و رفیقته کانی ددا.

نهو راستیهش ده بئ له بهرچاو بئ، نامانه خانی خیزانی که تازمی هینابوو عموری زورکه م بوو، کارو و پیشهی ببو خزمهت کردنی میوانه کانی کاک سید ره سوون و روژ له گه ل روژ ساعات له گه ل ساعات رو خوشترو به خولقترو بوو که چی کاتیک بیستوی سید ره سوون شهید بوو هاتبو سونئ و داوای دیتنی به رپرسان وره فیقانی سید ره سوونئ کرد بوو زور بئ شهرمانه خویمان تی نه گه یاندا بوو. نهو هیه نه مه گناسی بهرپرسانی نهو حیزبه له گه ل تیکوشه رانی هاو سه نگه ری خوی بویه حالیان ناوا خاوتنه و په ریزیان نهو نه ده ره نگینه .

به دواي ۱۹۷۵ دا ههر کار و بهرپر سایه تیکی پئ سپررداربا همووی زور به باشی به ریوه دهردن ته نانهت داوای لیکرا که ماله که ی بهریتنه به غدا و نهو دی له گه ل دوکتور قاسملو پاشان کاک که ریم حیسامی به یه کهوه بژین، نهو دهی قبول کرد. له گه ل نهو دی نه من مخالفی بووم براژنه نامانیش نهو دی باش ده زانی که بو خوشی رازی نه بوو به لام نهو دی کرد ههر له بهر نهو دی لای وا بوو دبه رانه بر بیر و باوهر که ی دا ده بئ هموو کاریک بکا و دواي دوو سالیس که راوه کویه لای نیمه .

کاتیک له نیوان شورش و حکومت سالی ۱۹۷۴ شهر ده سنی پئ کرده وه و نیمه له به غدا دناو خوماندا ته قسیمی کارمان کرد . منوو کاک مهلا عدو لای حه سن زاده به بهرپر سی و مهرکه زیه تی ناو شورش دیاری کراین . نه قشای کاک سید ره سوون بو چوونه دهر و دامه زرانی بنکه و په یوه ندی بهینی به غدا و نیمه له هموموان بهر چاوتربوو .

له بناری قه ندیل بنکه مان له ناشقونکه و سینهمو که دانا له خانوو دوروست کردن به دهستی خوی هه تا کریکاری هه تا دار هینان همووی له سر نه ستوی نه ویوو. له گه ل نهو دی منو کاک مهلا عدولا ناسرا بوین و ماموستا ماویکی زور له بنار مه لایه تی دکرد به لام به شی ههره زوری خه لکی نهو ناووه به هو ی کاک سید ره سوون نهو ری زیان له نیمه دهرگرتو زورتر له هه وه نهو به مه قهری کاک سید ره سوون ناویان ده هینا هه شمانبو به وه شهوه ناراحت بوو .

کاتیک نهو شورشه عزیمه ی گه لی کورد له ریکه وتنی قرا دادی بهینی شای نیران و سهدامی گور گراو له الجزایر ههره سی هینا نیمه هموو ناو اته کانمان وهک بلقی سه رناوی له هاتو له بهیان نامه ی یازده ی نازاردا چهنده مان خوشی دیت سهد نهو نه ده توشی نارچه تی نیگه رانی و دل ته تگی بوینه وه. له وه شدا کاک سید ره سوون له گه ل نهو دی له همومان به په روشتر بوو به لام زور به وره ووخو راکر کار لئ هاتوو بوو. له ههر جینگایهک با هه وینیک بوو له مقاومت و خو راکری، فیداکاری، نه سره وتن. کاک سید ره سوون له به غدا هه تا دهروزه ی نینقلاب له هموو کهس زیاتر خزمه تی به سکر تیره کان و جیگره کانی کرد که چی ههر نهوان له همومان زورتر بئ وهفا بوون به رانه بری.

دوو نمونه ی زور بهر چاو دینمه وه : کاتیک دواي ههره س هینانی شورش نیمه قافیه مان پئ ته نگ کرا، بریارمان دا ته اوای نه ندامانی کومیتدی ناو ندی به نه هینی سهردانی ولات بکه نه وه بو پیک هینانی پیکه وه له ناو هموماندا ته نیا منو کاک سید ره سوون بوین نهو کارانه مان کرد. نهوانی دیکه هموو خویمان بوارد و نهو راستیهش له بیره وریه کانی که ریمی حسامی دا هه یه. ههر چهنه نیوانی ده گه ل من خوش نه بوو، به لام ویزدانی ریگای پئ نه داوه خوی لهو راستیه ببوری.

کاک سید ره سوون

ئەو كات كە ئەو سەفەرى كەردە، ئەندامى كۆمىتەى ناوئەندى نەبوو داواى كەرد كە مەلا ئەوئەلا ئە گەل يېت ئېمەش قەبوئمان كەرد و بە ھاوكارى كاك مولا مەدەى عەبباسى ئەو سەفەرە كرا زۆرىش سەرگەوتوو بوو، ديارە ئەگەر ھىمەتى كاك سەيد رەسوولئ نەبا دەتوانى دانە بوو ئەو سەفەرە بكا. نەمۇنەيەكى تر ئە وەيە : بەينى ئەو لاي گۆيم ئە كاك مستەفاى ھىجرى بوو باسى يەكەم پەيودەندى خۆى و دوكتور قاسمىلو بۆ يەك دەققەش لەوئ نەبوو. ئەو شىركەتى گۆيكتە پەبوو كە دەئختىيارى موھەندىس ئارىا دا بوو ماوئەيەكى زۆر دوكتور لەوئ بوو پاشان ئەو كەسەى كە دەبەينى دوكتور و كاك مستەفا دا بوو كاك سەيد رە سوولئ بابى گەرە بوو كە ھەم زۆر ئە دوكتور نىزىك بوو ھەم بەرپرسى لاي پىرانشار و ھەموو ئەو ناوئە بوو بەلام بەداخەو ئەو بۆ چوون و خەسەتەى بەر پرسانى دېموكراتە و ئە ھىزبى توودەو بۆيان ماوئەتەو .

ئەوئ ئەبەرچاو و ئە ئەگەر ھەزاران فېداكارى كەردى ئەك ئە بەرچاو نىە ھەزاران شتى ناشىاوى بۆ ھەئدەبەستن . ئە سائى ۱۹۷۶ و ھەئگىرسانەوى شۆرشى نوئى بەرپەرايەتى كۆمەئەى رەنج دەران مەن و كاك سەيد رەسوول بە يەكەو ئە ناوچەى چاومان بەيەك دوو بە پرسى ئەو كات كەوت و جگە لەوئەش ئە ھەر كۆر و كۆمەئىك دانىشتباين خەئكى زۆئم لىكراو داخ ئە دئە كە گازئدەكانمان ئە حكومەت دەكرد . چەند جار ئەو شتائە بەگۆئى موخابەرەت گەيشتەو ھەتا كار گەيشتە ئەوئەى كە ئەو مائە دا و ئە كاتىك دامەن بۆ عىلاجى لاقم و كۆبونەو ئە بەغدا بووم ئە مەو موخابەرەت بە سەر مائەكانمان وەر بوون و بە شىوئەيەكى دەرئانە و وەحشىانە مائو مندائى ئى مەو كاك سەيد رەسوول، چەند مائىكى دىكەشيان تىكەو پىچا بوو دەزىلى عەسكەريان ھاويشتبوون و برد يانين بۆ رۆمادى . بە نىوئە شەوئ ئە مەيداننىكى وەرزشيان ئەو شارە ھەئرشتبوون، ئە بەينى رىگا و ئە شارى رۆمادىش كاك سەيد رەسوول و خىزانەم بە وەرەيەكى ئازايانە و نامۆزگارى برادەرائيان كەردبوو و دئخۆشيان دابوونە و چوئكە ئەو كاتە دا ھەموو كەس لاي وابوو تەحوئيليان دەدە ئەو .

ئەوانە بوو ئەگەر مەيان وە بەر دەست كەوتبا تەحوئيليان داباينەو چوئكە ئەو كات ئەندامى دەققەرى سىياسى بووم و ئە دژى زۆئم و زۆرەكانى بەعس زمانە را ئەدەوئەستا، ديارە زۆرەى برادەرائمان ئەو ھەئوئىستەيان بوو بەلام مەو كاك سەيد رەسوول خەئكىكى زۆرترمان دىتبوو و دۆستى زۆرترمان ھەبوو شتەكان بەر چاوتر بوون .

قسەيەكى كاك سەيد رەسوول ئەو كاتە دا قەت ئە بىرناكەم و رەنگە زۆرەرا جارشم باس كەرد بئ . مەئدائەكانى ئىمە ھەر ھەموويان كە نىزىك بە شازدە مندائ و ھەوتيان ھەر ئى مەن بوون ئە سەر كلاسى دەرسيان ھىنابوونە دەرى بۆ تاقى كەردنەوئى نىوئە سائ دەبوو بيان بە نىوئە كۆيە .

ئە رومادىە واسىتەيان بۆ كەردن پاش ماوئىك رازىمان كەردن كە بيان بىنەو كۆيە . كا تىك ھەموومان بە مەئدائەكانمانەو چوئىنە پولىس تەئەھوديان ھەم ئە ئىمە ھەم ئە مەئەكان ستانە كە داوئى تاقى كەردنەو كە دەبئ بيان ھىنەو ئىرە. ئە كاتى پەنجە مۆرى شەئى مەئوشنەى سەيد رەسوول زۆر بە ئىجساسىكى سادقائە و مەزئومانە چاوى پەلە ناووئە گۆوتى كاك مەلا رەسوول ژىردەستى ناوايە، بابؤ مېژوو بىمىنى كە شەئى مەئوشنە تۆ بەو عومرى مەئدائىئەو ئەگەر خەئكانى ئىران ئە رژىمى دىكتاتورى وسەرەروئى شا وەخونەكەوتبان و ئەيان رووخاندبان ئەوانە بو مەئدائەكانى ئىمە ھەتا ئىستا ھەرلەوئ مابانەو. بەش دار بوانى خۆشەويست دەزانم زۆرم دەرئژ دادرى كەردە رەنگە بەشىك ئە وەختى كەسانى دىكەم گرتبى كە دەيان ھەوئ ئە سەر فېداكارى و تىكوشان و مەزئومىتەى كاك سەيد رەسوول قسە بكن، بەلام ئەو ئىمە دئەندەن و ئەگەر حەق بەدەن بە مەنى ئىمە ئەو دو كەسە نىزىك بە ۴۰ سائ ھەر ئە ناوارەيى دا بە يەكە وە بوين و جگە لەوئەش ئەو ئىنسانە ئەوئەندە بەغەدر لىكراوى ئەبەين چوو .

ئەخوئىنى سىاوش و ئە مەزئومىتەى حوسىنئى مەزئومى شىعان دەستى ئە دووناكەن ئە زىاتر ئە ھەزار سائە قورى..... ئەو برادەرە ئە پىش ھەموو كەس دا ئەلايان ھىزبى خۆى و ھاسەئگەرەكانىئەو زۆرى زۆئم ئى كرا ھەموويان ئە مەن باشتەر دەزانن كە ئە مەسەئە

ی‌دا بویان هه‌آبه‌ست سه‌ید ره‌سوون له ناوی شه‌و پاکتر بوو که وایه بو قه‌ت جاریک نه‌دیان ویرا دیفای لی بکه‌ن دیفای نه‌کردنه‌وه که‌شی به جیگای جوی کاتیک خه‌به‌ری شه‌هید بوونی ده‌زانن هه‌ر نه‌و که‌سه‌ی سه‌ید ره‌سوون هه‌زاران خزه‌ته‌ی پیکردبوو نیزه‌اری خوشحالی کردبوو . نه‌گه‌ر خۆلاسه‌ی که‌ینه‌وه کاک سه‌ید ره‌سوون بابی گه‌وره شو‌ر‌ش‌گی‌ری راسته‌قینه‌ی میله‌ته‌ی خوی بوو که له ناو جه‌رگه‌ی هه‌ژاران و لی قه‌وم‌وان وه داگیر که‌رانی کوردوستان دا چاوی به ژین هه‌لینابوو. نینسانیکی نازا و خو راگه‌ر و مانوو نه‌ناس بوو، که‌سیک بوو که هه‌مو کاتی ژبانی له خزه‌ت ره‌فیکه‌کان و دۆسته‌کانی دابوو. ته‌نانه‌ت له خزه‌ت هه‌مو نه‌خۆشو لی قه‌وم‌وو و په‌که‌که‌وته‌کان دابوو.

قه‌ت له بیرم ناچن کاتیک بارزانیه‌کانیان وون کردن و مال و منداآله‌کانیان له قوشته‌په‌و نه‌و ناوه‌ بوون وه ژن وکچه‌کانیان زۆر شه‌رافه‌تمه‌ندانه کریکاربان دکرد رۆژیک له گه‌ن سه‌ید ره‌سوون له که‌رکوک را ده‌هاتینه‌وه هه‌ولیر له‌کن پردی نیواره‌یکی دره‌نگ ژنیکی پی‌ری به سالا چوو ده‌گه‌ل دوو کیژی گه‌نج له قه‌راغ جاده راوه‌ستابوون کاتیک رامن گرت زۆر به پارینه‌وه له گه‌لمان سوار بوون و به‌خیر هاتنمان کردن سه‌ید ره‌سوون به گریانه‌وه گووتی دایه گیان هه‌ر نه‌وه‌نده ده‌توانم بلیم که بی شه‌ره‌فی نه‌و حکومه‌ته ده‌رنده‌ی که نیوه‌ی به‌و ده‌رده بردوو.

دایه گیان بلتی نه‌و خۆدایه هه‌ر ناوا لۆکه‌مان لی ده‌ گوئیان ناخنی و رۆژیک ناوریگ له‌و هه‌مو زۆنمو زۆریانه نه‌ داته‌وه له گه‌ل قسه‌کانی سه‌ید ره‌سوون پی‌ریژنه‌که‌ش ده‌ستی کرد به باسی نه‌داهه‌تی و به‌ده‌ختی خوی و نه‌و هه‌مو پیاوانه‌ی که ناوا شوینه وونیان کردوون. هه‌تا که‌ه‌شتینه‌وه ناو شاری هه‌ولیر هه‌ر نه‌وان قسه‌یان کردو کاک سه‌ید ره‌سوونیش گریا. نیستاش له به‌ر چاومه کاتی دابه‌زین چاوی وه‌ک گۆمی خوین بوون.

دوو و ته‌م داوا له هه‌مو تیکۆشه‌رانی ریگای رزگاری کوردوستان ده‌که‌م بی نه‌مه‌کی و حه‌ق کۆژیو و ناراستی له هیچ که‌س قه‌بول نه‌که‌ن وه به راستی و دروستی بکه‌ونه شوین هه‌موه‌سه‌له‌کان و لاوه‌کانمان وه‌ک نیمه ریگای بیوه‌فایی له گه‌ل یه‌کتر نه‌که‌نه پیشه و هه‌ر نینسانیک له مه‌یدانی تیکۆشان دا بوو به گویره و قه‌واری رابردووی خوی حیسابی بو بکه‌ن نه‌ک به پیچه‌وانه نینسانه راست و دروسته‌کان له سه‌ر حه‌ق گوتن مافیان بخورن.

گوئی له مست و نۆکه‌ر سه‌فه‌تانبیش له ریزی پیشه‌وه بن. لیره دا هاوده‌دی و په‌ژاردی خۆم بو شه‌هیدبوون و له ده‌ست دانی قاره‌مان و تیکۆشه‌ریکی وه‌ک سه‌ید ره‌سوون بو براژنه نامان و شنه، بلیشه، ناکو و ناگری خوشه‌ویست دهر ده‌برم. هه‌تا هه‌م خۆم به شه‌ریکی خه‌میان ده‌زانم. وه حاجی هاوسه‌ریشم له یه‌که‌م رۆژه‌کانی که هاتینه سونید هه‌تا پاک و خاوتینه‌ک، جوانیه‌ک، لیزانی و نارامی و بورده‌باریه‌کی له‌و خه‌لکی سونید ده‌دیت هه‌میشه ویردی سه‌ر زمانی نه‌وه‌بو ده‌یگوت نای سه‌ید ره‌سوون خوا عافوت کات یادت به‌ خیر. نه‌تۆ له گه‌ل نه‌وه‌ی قه‌ت نورۆیات نه‌دیتبو.

بو له هه‌مو بوانک دا ده‌نگوت له سونید په‌روه‌ده‌کرا‌بووی. نه‌و راستیه‌ی هه‌مو منداآله‌کانی من زۆر باش ده‌زانن نه‌ویش شه‌ریکی خه‌میانه و دووعای به‌ خیری بو ده‌کا.

یادی نه‌و پیاوه بن گۆناه و به‌ ناحه‌ق کۆژراوه هه‌ر پی‌رۆز و شه‌کاوه بیت.

مردن و سه‌رشۆری بو بکوژانی هه‌موو نینسانه دئسۆز و بی گونا‌هه‌کان.

کوردستان شاره‌چکه‌ی دوکان

مه‌لا ره‌سوون پینشه‌ماز

ناوی کاک سهید ره‌سوولم که‌ی بیستو له چ کاتیئکدا کاک سهید ره‌سوولم بینی

ره‌شید نه‌حمه‌دی

سه‌ره‌تای شۆرش‌ی گه‌لانی ئیران له سالی ١٣٥٧هه‌تاوی که‌ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران له تارۆگه‌ گه‌رایه‌وه‌ کوردستان، ناوی کاک سهید ره‌سوول وه‌کوو که‌سیکی ئازاو تیکۆسه‌ر و نیشتمان په‌روه‌ر به‌ ناوی سهید ره‌سوولی بابی گه‌وره‌ له هه‌موو ناوچه‌کانی کوردستاندا ده‌هاته‌ به‌ر گویی، له هه‌ر کویه‌ک یاخیه‌ک، یان که‌سیکی دژێ پێشه‌هرگه‌ و حیزبی دیمکرات هه‌بویایه‌ سهید ره‌سوول بوو له لایه‌ن حیزبه‌وه‌ فه‌رمانی پێنه‌دراو نه‌چوو ده‌ست به‌سه‌ری ده‌کرتوو ده‌یه‌پێنایه‌ به‌ر ده‌م دادگای گه‌ل.

سهید ره‌سوول به‌ هۆی دئسووزی و لێوه‌شاوه‌یی توانی له کۆنگره‌ی چوارو کۆنگره‌ی پینجه‌می حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران ره‌ئس کۆنگره‌ی هینایه‌وه‌ و بو‌ نه‌ندامی کومیته‌ی ناوه‌ندی، سهید ره‌سوول وه‌کوو سه‌رکرده‌یه‌کی بلیمه‌توو به‌ توانا چ له باری سیاسی چ له باری نیزامی له مه‌یدانی خه‌باتوو خزمه‌ت به‌ حیزبوو نه‌ته‌وه‌که‌ی شه‌وو رۆژ هه‌وچانی نه‌نه‌دا، سهید ره‌سوول مرۆفیکی به‌ نه‌زمه‌ون بوو له خه‌باتی شاخوو خه‌باتی سیاسیدا خۆشه‌ویستی پێشه‌هرگه‌و گه‌ل بوو.

سهید ره‌سوول که‌سیک بوو پینچه‌وانه‌ی به‌شیک له هاورێ حیزبه‌یه‌کانی ته‌نها بی‌ری نه‌ته‌وه‌یی وه‌کوو پینووستوو رزگارکه‌ری گه‌له‌که‌ی په‌سه‌ند ده‌کرد، هه‌موو توانایوو خه‌باتی خۆی له‌و به‌اره‌دا ترخان کردبوو، که‌ی سهید ره‌سوولم له نزیکه‌وه‌ ناسی، هه‌وینی ١٣٥٨ی هه‌تاوی ناوبراو بو‌ سه‌ردانیکی سیاسی نیزامی هات بو‌ بانه، له‌و کات سهید ره‌سوول نه‌ندامی کومیته‌ی ناوه‌ندی و فه‌رمانه‌دی هیزی شه‌هید ئاواره‌ بوو له پیرانشار، منیش فه‌رمانه‌دی هیز بووم له بانه، هاتنی سهید ره‌سوول بو‌ بانه زۆر جیگای خۆشجانی بوو بو‌ من چونکه هه‌ر له دوره‌وه سهید ره‌سوولم نه‌ناسی هه‌ر چه‌نده سهید ره‌سوولم له کۆنگره‌ی چواری حیزبدا دنیوو که هاورێیانم ده‌یان گووت نه‌وه سهید ره‌سوولی بابی گه‌وره‌یه، له‌وه زیاتر وه‌کوو ناسین له نزیکه‌وه‌ به‌ قسه‌و دانیشتن په‌یوه‌نده‌یه‌که‌مان له گه‌ل یه‌کتری نه‌ بوو، کاتی ناوبراو هات بو‌ بانه به‌ یه‌که‌وه‌ جوله‌یه‌کی نیزانی سیاسیمان بو‌ ماوه‌ی یه‌ک چه‌وتو له ناوچه‌ی سه‌ر شیوی سقز ریکخستا، له‌و سه‌فه‌ره‌دا زیاتر نه‌و هاورێیه‌م ناسی، هه‌لیکی باش بوو که نه‌و ماوه له کردارو گوشتاری کۆمه‌لێک نه‌زمه‌ونم وه‌رگرت، له‌و ماوه‌دا له زۆریه‌ی گونده‌کان له مزگه‌وته‌کاندا قسه‌ی بو‌ خه‌نگ ده‌کرد ده‌ریاره‌ی نه‌و زۆتموو زۆرانه‌ی که به‌ درێژایی میژوو له گه‌لی کورد که‌راوه، شیوه‌ی خه‌باتی پارتیزانی به‌ شیوه‌یه‌کی باشوو دروست وه‌کوو پسپۆروماموستایه‌ک له‌و به‌اره‌دا باسی ده‌کرد، له گه‌ل نه‌وه‌شدا کۆمه‌لانی خه‌لکی هان نه‌دا بو‌ یه‌کگرتن له پیناوی خه‌بات بو‌ نازادیوو رزگاری گه‌لی کوردی به‌شخوراومان.

پینم خۆشه‌ بیره‌وه‌ریه‌کی تاییه‌ت له‌و جوله‌دا بو‌ به‌شداران باس بکه‌م.

رۆژێک چوینه‌ گوندی بیرانده‌ره سه‌ر به سه‌رشیوی سقز، له‌و گونده‌ کاک سهید ره‌سوول گووتی کاک ره‌شید با نیشانه‌یه‌ک داکه‌ین نه‌منیش گووتم زۆر چاکه، نارده‌مان له‌وه‌ر ناوایه‌وه‌ به‌ گردیکه‌وه‌ بتریه‌کی شوشه‌و هیلکه‌یه‌کیان داگرد دوا‌ی چه‌ند گوله سهید ره‌سوول شوشه‌که‌ی شکاند، به‌لام هیلکه‌که‌ یاخی بوو نه‌ ده‌شکا، دیار بوو تۆبه‌ گه‌یشته سه‌ر من منیش نه‌وه‌ی که خۆم بناسم وه‌کوو ریکه‌وت هه‌وول فیشه‌ک هیلکه‌م شکاند، کاک سهید ره‌سوول ماچی کردموو ده‌سخۆشانه‌ی پینگووتم له به‌رامبه‌ر نه‌وه‌شدا به‌ پینکه‌نینه‌وه‌ گووتی کاک ره‌شید نه‌وه‌م قبۆل نییه هه‌وه‌ل فیشه‌ک ریکه‌وتبوو ده‌بیته نیشانه‌کان داکه‌ینه‌وه‌ نه‌مجاره نه‌گه‌ر شکانده‌ت حیسانی ده‌که‌م، منیش گووتم کاک سهید ره‌سوول لیم

گەرى بۆم رېڭكەتووه ئېم تېك مەدە، بەم قسانە بەرنامەكەمان تەواو كرد.

سال بوو بە سالى ۱۳۶۰ى هەتاوى، خۆم پېم خوش بوو ئالۆگۆرى جىگا بگەم لە بانە، چومە دەفتەرى سياسى داواى روشتتم كرد لە بانە، ئەو كاتە نەمەر دوكتۆر قاسملوو لە دەفتەر بوو، دوواى هيندى قسەوياس قەناعەتم بە دوكتۆر كرد كە ئالۆگۆر بە جىگای خزمەتم بگريت نقل كرىم بۆشوينىكى دىكە، دوكتۆر فرموويان ئىستا ناوچەى ديواندەرەو هەوشار فەرماندە هيزيان نىبە ئەگەر پىت خوشە بۆ هەر لايەكيان حكومت بۆ بنوسم تا كوو بچىت بۆ ئەوى، لە راستيدا مئيش ئەو شونانەم پىخۆش نە بوو پېم خوشبوو لە شارە سنورىەكان خزمەت بگەم وەكوو مەريوان، سەردەشت، پيرانشار، بە هۆى ئەو كە ئەو كات نىمكاني هاتووچۆمان بە ماشين هەبوو بۆ ئەو شارانە، ديارە مەبەستم خودى شار نىبە بەلكوو مەبەستم ديهاتى ئەو شارانەيه چونكە شارەكان بە دەست رەژىمەو بوون، بۆيه نىمكاني ئەووم هەبوو بۆسەردانى مائوو مندائم لەو شارانەو بە ماشين بەياني بۆ ئىوارە بىمەو ناوچەى بانە، بەلام لە ناوچەكاني دىكە بە هۆى هيزەكاني رەژىمەو كە زۆرىەى جادەكانيان بەدەستەو بوو ئەو نىمكانه نەبوو غەيرى بە پىادە روشتن ئەوئيش چەند رۆزى دەويست تا بگىشتمايه بانە، بەم هۆيهو قىبوئى هەوشارو ديواندەرەم نە كرد.

نەمەر دوكتۆر قاسملوو فرمووى شوينى تۆ فەرماندە هيزيه ئەو شارانەى كە تۆش نەتەوى بچىت فەرماندە هيزيان هەيه، بەلام هيزى شەھىد ئاوارە واتە پيرانشار جىگىرى فەرمانە هيزى نىبە، ئەو ماوئيه جىگەرەكەى نقل كراو بۆ شوينىكى دىكە ئەگەر رازى دەبىت تاكوو لە گەل كاك سەيد رەسوول فەرماندە هيزى پيرانشار قسە بگەم و رەئى ئەوان وەرگرم، هەر چەندە كە مەن دوو سال بوو لە بانە فەرماندە هيز بووم بەلام بە هۆى لىوئەشاوئىبوو كە ساپەتى كاك سەيد رەسوولەو قەناعەتم كرد كە بچم بۆ پيرانشار وەكوو جىگىرى فەرمانە هيز لە لای ئەو هاوئى تىكۆشەرە خزمەت بگەم بە نامانجەكانم، ئەوئەبوو كاك سەيد رەسوول پىخۆشجالىبوو رەزامەندى خۆى لە چوونى مەن بۆ هيزى ئاوارە راگەياندبوو، نەمەر دوكتۆر قاسملوو حكومى بۆ نوسىموو چووم بۆ پيرانشار، بلكەى هيزى ئاوارە ئەو كات لە گوندى تركشى سەرو بوو ماوئى زياتر لە ساتىك وەكوو جىگىرى هاوئى و فەرماندەى بە وەج واتە كاك سەيد رەسوول خزمەتم كرد كە بىرەوئى ئەو ماوئەمان ئىجگار زۆرە كە ئىرەدا كات نىبە باسيان بگەم بەلام ئىستا مەشغولى نوسىنەوئى بىرەوئىەكاني خۆم ئەگەر ژيان ئىجازە بەدا هيوادارم كە ئەو سال لە چاپ دەرچىت و بلاو بگرتەو كە بە وردى باسى كارو چالاكىبوو ژيانى ئەو سەردەمەى خۆمو فەرماندە كاك سەيد رەسوولى تىدايه.

ئىتر بەرژەوئەندى حيزبوو قسەمەت وابوو كە مەن گەرامەو بۆ بانە بە هۆى سەر قالى خزمەت لە بانە و گوشارى زۆرى رەژىم لە سنورەكان حيزبى ناچار كرد و پال پىوئەنا بۆ ناو كوردستانى باشور، هەروەها بە هۆى ئاوارى خوشمەو بە مائو مندائەو ناگام لە سەيد رەسوول ئەما كە لە چ بارودوخىكدايه بەلام ناخرىن هەواڵ كە لە ولاتى توركىه بووم بە مەبەستى هاتنەدەرەو بۆ ولاتىكى پەنابەر خواز، بە داخەو هەواڵم زانى لە شارى سلېمانى لە سالى ۱۹۸۸ز شەھىدو ترۆر كرا. ئەوئى كە مەن بزائم ئەم ترۆرە وەكوو گرېپوچكەيهك وايە كە تائىستا نەكراوئەو مەگەر مئىثو لە دوا رۆژدا رونى وەكات. سەدان سلاو لە رۆجى ئەو دئسووزو تىكۆشەرەى خەباتى نازادى و رزگارى كوردو كوردستان.

سەرچاوه : مائپەرى شەھىد سەيد رەسوول بابى گەورە / رېڭكەوتى : ۱۲ى ژانوىەى ۲۰۰۸

يادی سوار چاکیکی میژوو

لە یادی بیستەمین ساڵی شەهید کرانی سەید رەسوولی بابی گەورە

مەجە مەدی ئیسماعیلی

بەشدارانی بەرێز ئەم کاتەتان باش!

خۆم بە بەختەوێ دەزانم کە ئەو کۆڕەدا چەند دەقیقەیەک لەسەر شوێنە سواریکی خەباتگێڕی قەلاقەت کورتو هیمەت بلیندی لە بیر نەچووێ هاوشاریم بدوێم. هەر بۆیەش سیاسی ئەو کەسانە دیکەم کە ئە گرتنی کۆڕەدا دەستپێشخەرییان کردو پێشیان وابوو منیش لە خزمەتتان دابم.

بەلام بەر ئە هەموو شتیەک دەبێ بلێم کە ئێرە هیندیەک لە بەشدار بووان کەسانیکن کە ئە هاوڕێیانی پیشوو و ئەوانەن کە هەر ئە تەمەنی مندائییەو، کاک سەید رەسوول دەناسن و ئەوێش ئەرکی من ئە یادکردنەوێکەدا قورستر دیکا. بەو بۆنەوێ پێشەکی داوای ئیپووردنیان ئێدەوێکەم و هەوڵ دەدەم زۆریان سەر نەهێشینم.

ئێرەدا بە پێوستی دەزانم وتارەکەم بە پرسیارێک دەست پێیکەم، ئەوێش ئەوێه کە ناخۆ ئەو کۆڕە بۆ پاش بیست ساڵ دەبەستری؟ ئال و کۆرێک بەسەر ژیان و خەباتی کاک سەید رەسوولدا هاتووێ یان هەلومەرجەکە گۆرانیکی بەخۆوێ دیو؟ ئەرێ ئێوێش پێتان وانیه کە بیست ساڵ بێدەنگی ئە یاد کردنەوێ خەباتگێڕی کارامەو ماندوویی نەناسی کە ئەکەمان غەدرە ئەوێش و ئە هەموو شوێشگێڕانی نەتەوێکەمان؟ ئیجازەم بەدەن بلێم جاریکی دیکەش من بە بەشی خۆم، سیاسی بنەمالەئێ شەهید سەید رەسوول و ئەو هاوڕێیانە بکەم کە ئەرکی گرتنی ئەو کۆڕەیان و نەستو گرت، دەنا پێم وایه بەو نارهقەئێ شەرم سەبارەت بە بێدەنگی بۆ ئەو نازیزه حەیا مێکی دیکەش لەسەر نیوچاوانمان هەر قەتیس دەماوو دەبوایه عەزایی وێژدان بچێژین.

بەشدارانی بەرێز، دێنیام هیچکام ئە ئێمە بۆیه ئێرە کۆ نەبووینەوێ کە ئە یادی بیست ساڵێ شەهید کرانی سەید رەسوولدا ماتەم بگێڕین، چونکە ئە لایەک ئەوێش وەک مامۆستای نەمەر، هێمن بۆخۆئێ شینگێڕی شەهیدان بوو و شینی نەدەوێست، ئە لایەکی دیکەش دەمانهەوێ باس ئە زیندوو بوون و شیوێ ژیان و شانازییهکانی ئەبەجئ ماوی بکەین.

یهکەم خاڵی گرینگ چۆنییهتی پەروردهو گەورەبوونی کاک سەید رەسوول، کە هەر ئەسەرەتای مندائییەو، بە پێئێ هەلومەرجی بنەمالەئێ و وەزعییهتی ژیانی بابی، ئەگەئ چین و توێژئێ جیاوازی کۆمەلانی خەئک ئە مائی خۆیاندا ئاشنا بوو، کە بەبروای من هەر ئەو هاتوچوو تیکەلاییه ئە گەئ خەئک، بوو بە بناغەیهکی پتەو بۆ ئەوێ کە کاک سەید رەسوول ئە دوایی دا بئ ئەوێ ئە هیچ زانستگەیهک دا دەرسی ئاکادیمی خوێندب، ببوو بە کۆمەلناسێک کە بێشک ئە زۆر ئەو کەسانەئێ کە رێگایان ئە دانیشگاکان کەوتبوو، شارەزاترو مامۆستایانەتر ئەگەئ خەئک هەئس وکەوتی دەکرد.

من پێم وایه ئەو سیفەتە کە باسم کرد وێرئێ باوهر بە رزگاری نەتەوێ چەوساوێکەمان ئە لای ئەو، کە هەموو هەست و بیری داگرتبوو، تیکەلایو ئەگەئ غیڕەت و نازایهتییهکی بیوتنە، بوون بە هۆئێ ئەوێ کە زۆر ئە تیکۆشەرائی نەسەرەتووئێ مەئبەئدی ئێمە، کاک سەید رەسوول بکەنە سەرەشقی رێگای خەباتیان و سەدان خەباتگێڕی راستەقینەئێ ناوچەکانی، لاجان و مەنگورایهتی و بەری پیرانان، پێوێستی رێگای سەرپهستی و شەرپە بن.

بۆ نازایهتی ئەو خەباتگێڕە جەفا دیتوو، هەر ئەو دوو نمونە چکۆلەئێ کە باسیان دیکەم بەسە کە بلێم:

* هاوڕێیهک کە ئێرە ئەگە ئمانه گێرایهوه کە، جاریکیان بۆ مەعمورییهتیکی دەچووین کە مەترسیدار بوو، پێمان گوت بانەچین زۆر زەحمەتە

نه‌جاتمان بیت، ده‌ئیت له وه‌لامدا به بیکه‌نینه‌وه گوتی:

* نه‌گهر کوژراین جاریکی دیکه نایه‌ینه‌وه.

* ماموستا عه‌بدوولای حه‌سه‌ن‌زاده له کتیبی، نیو سه‌ده تیکوشان دا ده‌ئتی:

* پیش سه‌رکه‌وتتی شوژی گهلانی ئیران که بریاری گه‌رانه‌وه‌مان دا سه‌ره‌رای مه‌ترسییه‌کی به‌گجار زور که سه‌ه‌وو و زور کهس ته‌قیه‌ی له گه‌رانه‌وه ده‌کرد، نه‌و به‌که‌م کهس بوو که ناماده بوو بگه‌ریتته‌وه بو ولات و خه‌بات له نیو کومه‌لانی خه‌نکدا درێژه پیدایا.

به‌شدارانی نازیز، هه‌روه‌ک ده‌بینن زور له به‌شدارانی به‌ریزی نه‌و کوره، باسی لایه‌نه جوراوجوره‌کانی ژبانی کاک سه‌ید ره‌سوولیان کرد و ده‌کن، به‌لام چهند نمونه‌یه‌کی زور به‌رچاو له لای من هه‌ن که پیموایه ناحه‌قییم کردوو ده‌ره‌ق به‌و نازیزه نه‌گهر باسیان نه‌که‌م. چونکه به‌ بروای من نه‌و نمونه‌نه بونه‌ته هوی جیباوایی نه‌و که‌له پیاوه له‌گه‌ل زور له هاوالانی دیکه‌ی.

کاتیک که یادگاری کوماره جوانه‌مه‌رگه‌که‌ی کوردستان، یانی ماموستا هه‌من که‌م‌لوتقی له‌گه‌ل‌کرا، به‌جورنه‌ته‌وه ده‌ئیم که کاک سه‌ید ره‌سوول له یه‌که‌م که‌سانیک بوو که هه‌نوئستی گرت و دژی نه‌و حه‌رکه‌ته راوه‌ستا. نه‌وش نیشانه‌ی سه‌ربه‌خویی فکری و باوه‌ر به‌ بایه‌خه‌کانی کومار و ئیعتقادی قوول به‌ دیموکراسی له‌و ئینسانه‌دا نیشان‌ده‌دا.

هه‌ر له‌سه‌ر باوه‌ر هه‌بوون به‌ دیموکراسی و ره‌فتاری حه‌کیمانه له‌گه‌ل خه‌نکدا له‌بیره‌ جاریکی چهند گه‌نجیکی که ته‌ئسیری ریکخواه‌کانی دژی حیزبیان له‌سه‌ر بوو، هه‌نایانن بو ته‌شکیلاتی پیرانشار.

کاک سه‌ید ره‌سوول و من که نه‌و کات شانازی به‌رپرسایه‌تیی ته‌شکیلاتم هه‌بوو، له‌گه‌ل جه‌معی که نه‌ندامان و کادره‌کانی ته‌شکیلات دانیشتبووین و زینه‌ه‌یاد سه‌ید ره‌سوول له‌گه‌ل یه‌کێک له‌وان باسی ده‌کرد، ده‌بی بلێم گه‌نجه‌که زور که‌له ره‌ق و لاسار بوو و ئینکاری هه‌موو شتیکی ده‌کرد، له‌وه‌لامی نه‌و پرسیاره‌دا که کاک سه‌ید ره‌سوول لیتی‌پرسی، " نه‌تو ده‌توانی له پیرانشاریش ئاوا راشکاوانه قسه بکه‌ی؟" گوتی، به‌ئێ توندتریش قسه ده‌که‌م! سه‌ید ره‌سوول له وه‌لامی نه‌ودا که لیتی سوور بوو راست نییه، گوتی، " بابه‌له با نه‌من فیرت که‌م که وه‌لامی تو بو من ده‌بوو چ بایه، نه‌تو ده‌بی بلیتی، نه‌من حه‌قی خومه که له‌لای تو بتوانم به‌ مه‌یلی خوم قسه بکه‌م و ره‌خنه‌ش بگرم، چونکه قه‌رار وایه ئیوه نوینه‌ری خه‌بات بو رژگاری و دیموکراسی من و نه‌ته‌وه‌که‌م بن.

هه‌ر به‌و نیسه‌ته‌ش حه‌قه‌ه که نه‌توانم له پیرانشار له لای نوینه‌رانی حکومه‌ت که دوژمنانی نه‌ته‌وه‌که‌من به‌ دئی خوم بدویم.

نه‌وش نمونه‌یه‌کی به‌رچاوی‌تر له دیموکرات بوون، سه‌ربه‌خویی فکری و ته‌حه‌مولی بیروباوه‌ری دژ به‌خوی بوو له وجودی کاک سه‌ید ره‌سوول دا.

له کوتایی دا سیاسی هاو‌پییانی حیزبی دیموکراتی کوردستان و نوینه‌رایه‌تیان ده‌که‌م که چالاکانه له‌و کوره‌دا به‌شدار بوون و په‌یامیان پیشکەش کرد، به‌لام به‌ پیوستی ده‌زانم به‌و بوئه‌وه و له‌یادی بیسته‌مین سالی شه‌هید کرانی سه‌ید ره‌سوولی بابی گه‌وره دا نه‌وه وه‌بیر بینمه‌وه که پێدانه‌وه‌ی به‌ حه‌قی که‌سایه‌تیی به‌ ناحه‌ق ئی زه‌وت کراوی زور له شوژشگێرانی ریکای رژگاری گه‌ل و نیشتمان که له ریزه‌کانی نه‌و حیزبه‌دا بوونه، نه‌رکیکی شوژشگێرانه، سه‌رده‌میانه و نیشتمانییه و ده‌توانی به‌شیک بیت له ریفورم و پیداجوونه‌وه به‌ رابردوو‌مان‌دا. به‌هیوای نه‌و رۆژه.

هیوای سه‌رکه‌وتن بو نه‌ته‌وه‌که‌مان و شادی رووحی سه‌ید ره‌سوولیش ئاواتمه.

بڼه‌ماله‌ی خوالیخوشبوو سید رهسول ديهقان

س.س.

به ناوی خوی بهرز و بڼ هاتو بڼه‌ماله‌ی خوالیخوشبوو سید رهسول ديهقان (سید رهسول بابی گوره) داوایان ئی کردومه که بیروړای

خوم له سهر که‌سایاتی نهو پیاوه رشیده و تیکوشه‌ره، دهر بېرم جا بهو بونه‌وه به پیویستی دوزانم که تا نهو جیگایه له بیرمه چی له که‌سایه‌تی نه و دوزانم بی نوسم. دیاره هیج بهنی ناده‌میک بڼ عه‌یب و که‌مایه‌سی نیه ، به‌لام جیاوازی هه‌یه به‌که‌م و کورتی وکه‌م وژوری. نه‌وخوالی خوشبوه ش له وړی وشوننه دهر نه چوو.

من کاک سید رهسولم له سالی ۱۳۴۳ که له تاران بووم و له که‌ن بایز ناغای سالار عه‌شایری به‌یتاس له میوانخانه‌ی هیمه‌ت له ژوریکدا بووین. کاک رهسولیش بو سهر دانی نهو هاتبوو، له‌وی به‌کترمان ناسی. ژور به لاویکی زیره‌ک و وشیارو تیگه‌یشتووم هاته به‌رچاو. به‌لام نهو دیتنه سه‌عاتیکی نه‌کیشا. به‌ره و دووا من له سهر ماوه‌زی سا تی ۱۳۴۴ له لایان براییانی حیزبی ، بو‌دیتنی دهروری کادیری ناردرامه لای کاک نه‌حمه‌د ته‌وفیق (سید عه‌بدولای نیسحاقی) له گوندی شینخانی بانکه‌کی ئی‌تراق . پاش دو سی ژور کاک

سید رهسولیش هاته نه‌وی، چهنه‌د روژیک له‌وی ماوه. له کاتی ووچان له دهرس به‌کترمان له بنکه ددی. له کارو باری سیاسی و حیزبی نهو له من ژور له بیشتر بوو . پیش هه‌موو شتیک به ئیشاره واژه کانی پر مانا، تی گه‌یاندم که بڼ وه‌خت و بڼ تی فکرین چومه بو‌ده- رس و کاتیکی باشم هه‌ل نه‌بژاردوه، چونکه رژیم‌ی شا بیجگه له لاواز کردنی حیزب به هوی ژاندارم ، ساواک ، جاشه‌کانی له ته‌واوی نه‌هینیه‌کانی حیزب ناگاداره ، و هیج کاریکی ئی ناشاردیتته‌وه. ههر بویه پاش هاتنه‌وه م بو ماوه‌ی شه‌ش مانگ خرامه زیندان.

پاش نازادیم له زیندان ئیدی کاک سید رهسولم نه‌دیتنه وه‌هتا سالی ۱۳۵۷ لهو سانه‌ دا روژیکی خوالیخوشبو میرزا عه‌ولای پاک سرشت له نه‌غده هاته شوینی کاره‌که‌م و کوتی پیاویک له مانی نیمه‌یه و کاری به تویه، بچو بیبینه چونکه باوهرم به مام میرزای هه‌بوو بڼ نه- وه‌ی ئیی بپرسم کتیه چومه مانی وان. که چومه هه‌سارن دیتم کاک سید رهسولم له قونیچکی په‌نچره دیاره، چومه ژور .

پاشی چاک و خوشی کوتی بویه‌م بانگ کردوی که نه‌مرو جیگای خو له مه‌یدان لادان نیه، هه‌له بومان هه‌لکه‌وتوو ته‌واوی خه‌لکی ئیران هاتونه‌ته مه‌یدانی تیکوشان، رژیم‌ی شای له‌قیوه، ئیدی له که‌سیکی وه‌ک تو قه‌ببول ناکری، بڼ لایه‌ن دانیسی پیویسته ههر له ئیستاوه بیووه سه‌فی تیکوشان. کونم کاک رهسولم من سن سالم زیندانی کیشا ، حیزب و نه‌فردادی حیزبی له ماوه‌ی نهو سن سانه‌ دا نه له خوم و نه له مائو مندالیان پرسیم. و هه‌تا ئیستا ش ته‌نیا نه‌توم دیوه نه‌ویش نه بو‌دلدا نه‌وه به‌لکوو بو‌گیب و گرفتی دوباره. وه‌لای خوم شه‌رتم کردوه که ئیدی بو‌لای سیاست نه‌چم و گوئی به هیج ته‌بلیغاتیک که پیم وایه پر و پوچه نه‌دم. ده‌ستی ئی هه‌ل نه‌گرتم و کوتی پیت خوش بڼ یان پیت ناخوش بڼ ده‌بی بیه‌وه سه‌فی تیکوشان و ههر نه‌وروش ده‌بی وه‌کار که‌وی. بهو جوړه منی وادار به تیکوشانی دوباره کرد. نه‌ویش له کاتیکدا که که‌س له مه‌یدان دا نه‌بوو. له شاره‌کانی پیرانشار، شنو ، نه‌غنده ، مه‌هاباد و مه‌نگورایه‌تی به ته‌نیا سید رهسولم کادر بوو. دیار بوو حیزب ته‌نیا چهنه‌د که‌سیکی که له کونفرانسی سن دا به دوباره دانانی حیزب هه‌ستاوین. به سه‌روکایه‌تی دوکتور قاسملو که له پینشدا کادریکی حیزبی توده بوو .

دوکتور قاسملوو رابییتی به یینی حیزبی توده و حیزبی دیموکرات بووه. له گهڻ خهڻک و نه‌ندامانی حیزب تیکه‌لاوی نه‌بووه ، و ته‌نیا به‌سه- رانی حیزب ناسراوه و خهڻکی دیکه نای‌ناسن جا بویه پیش هه‌مو شتیک ده ستی دا به ناساندنی دوکتور قاسملوو نه ویش چ ناساندنیک سه- یید رهسوون بییت و به زبانی لوس و له هجهی شیواوی خوی به دل و گیان به دوکتوری ههڻ بلن. نائیم که له پنههڻ کوتندا زیاتر له لیپهاتوویی دوکتور قاسملووی ده کوت، به‌لام به جوړیک تاریفی له دوکتور ده‌کرد که خوی وهک سؤفیلکه یه‌کیش نه‌ده ناساند. پییم وابو له که‌سایه تی خوی که م ده‌کرده وه ههر نه‌وهش بو‌بهره و دوا ته‌نگ و چه‌له مدی هینا پیشی . من له درئیژی تیکوشانمدا که یشتومه نه‌و بییر و بره‌ایه‌ی که نابی پیاو له هیج کاریکدا له سنووری پیویست تیپه‌ری ، چونکه ههر نه‌و تیپه‌رینه لایه‌نی دیکه ده‌خاته هه‌له و خه- یائی نه‌وه که خوی لی بگورئ و ههر نه‌و شیوه‌یه پیاوه دیکتاتوریکان و زورداریکان پنده‌گه‌یه‌نی .وا ده‌کا که به‌ره‌و دوا هه‌تا رحم به دوسته زور نیزیکه کانی خوشی نه‌کات.

کاک سه یید ره سوون چ به کاره کانی سیاسی ، چ به کاره کانی پیشمه‌رگایه و چ به نه‌رکه پین نه‌ سپاردراوه کانی خویکه به ته‌واوی به جن دینان ، واهاته پیش چاو که به‌ره دوا ره‌نگه بو‌په‌زی زهره‌ری هه‌بن . جا بویه بو‌له قانندن پاشه‌کشه پیکردنی تیکوشان ده‌ستی پین- کرا. سه یید ره سوون که‌سینک بوو که چه‌کی حیزبی نه‌گهر به ته‌واوی وه ده‌ست نه‌هینابن ده‌سه‌دی زوری له‌و رابوو. پوون و پارهی خاریجی نازانم به‌لام زیاتری پوون و پارهی داخلی به ده‌ست سه یید ره سوون وده‌ست هات بوو.نه‌و کارانه نه‌گهر له حیزبی نه‌ته‌واویه‌تی و گه‌لی دابا ره‌نگه نرخ و بایه‌خی زور زیاتر با. به‌لام که سانیک که ته‌ریه‌تی تووده‌یان هه‌بوو و شوعه‌ری سه‌ره‌کیان نه‌وه بوو که نه‌گهر سه‌د ساڻ خزمه‌ت پکه‌ی و تووشی هه‌له‌یک بی ، هه‌مو به خورایی ده‌ چن (عه‌ یینا وته و وشه‌ی نیستالین) چ ده‌که‌ی چ به هانه‌یک له وه ناشکرا تره که که ته‌نیا دیکتاتوریکان بو‌به رژه وه‌ندی خویان ده‌توان هینده به نیساف بن .

کاره‌کانی سدید ره‌سوون ده‌حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیراندا له هیج که‌سینکی به نیساف شاره‌و نین به‌لام ده‌کرئ بلین پیاونکی خوش به‌دخت نه‌بوو، چونکه خوی فیدای خه‌نگ کرد، به جیی حه‌ق ناسین تووشی تو‌له بوو. نه‌من به‌ش به حالی خوم و به که‌سایه تیکی که له سه یید ره سوون دی بوو نه‌گهر به چاوی خوشم دیتبا که سدید ره‌سوون دیخاله‌تی له بن نه‌ده‌بی سه‌باره‌ت به گوری بارزانی کردبا، دیسان باوه‌رم نه‌ده‌کرد، چونکه سدید ره‌سوون که‌سینک نه‌بوو خه‌یانه‌ت به کورد پکا نه‌ویش که‌سایه تیکی وهک بارزانی، به‌لام وهک ده‌نین سیاست بی‌دایک و باببه و زور شت ده‌کا .

ره‌نگه راست نه‌بن.جا بویه له‌گهڻ سه‌ره خوشی دوباره له و بنه‌ ماله به ریزه له باره‌ گای خوی مه‌زن ده‌پاریمه وه وینه‌ی وهک سه ییدره سوون له ناو‌گه‌له‌که‌ماندا زیاده‌تر بن ، به‌و هومیدی که روژیک بی که چی دیکه مافی سدید ره سوون و که‌سانی مافدار پین شیل نه‌کری. له کوتایش دا دم هه‌وئ نه‌وهش بلیم که ههر نه‌و ماف کیشانه بون که حیزب یان هینا نه‌و جیگایه‌ی نیستا تیپه‌ایه و نه‌گهر به‌ره‌پرسیانی حیزب وه خونی‌نه‌وه و سینه‌ری نه‌و ماف کیشانه له ناو حیزب لانه‌بن، مه‌گهر خوا رحم بکا ده‌نا ده‌بن چاوه‌نواری بلاوی زیاتری شه‌به‌که بین .

بۆیادی شه‌هیدی سه‌رکرده " سه‌ید ره‌سوولی بابی گه‌وره "

سه‌ید حوسین

کاروانی تیکۆشانی کورد ده‌میکی درێژه رینی گرتۆته به‌ر له‌پیناوی سه‌به‌خۆیی و نازادی ، له‌م رینگایه‌شدا قوربانی بڤ ژماری داوه‌و نێستاش له‌گه‌ڵدایڤ به‌وپه‌ری نازایه‌تی و له‌خۆ بو‌ردوویی و گیانی خۆراگری وه‌ک چیا سه‌ره‌که‌شه‌کان سه‌ره‌رز ماوه‌ته‌وه ، نه‌گه‌رچی تانیستا گیرۆده‌ی ده‌ستی پارچه‌پارچه‌یه‌یه ، به‌لام واخه‌ریکه‌ کورد له‌هه‌ر چوار پارچه‌دا نه‌و رینگایه‌ ده‌رباز ده‌کاو به‌ری مانده‌و بوونی خه‌بات و نه‌و

پووناکییه‌ ده‌بینی ، بۆیه‌ نه‌گه‌ر له‌هه‌ر سوچیکی دنیا باسی قوربانیدان و نازادی بکری ، کوردستان و گه‌لی کورد سه‌رقاڤله‌ی باسه‌کانن له‌خۆراگری و نازایه‌تی درێغی نه‌کردوه‌و له‌خوین به‌خشین و خۆبه‌خت کردن له‌پیناو ژبانیکی شیواو به‌مروڤایه‌تی و سه‌ره‌فرازی ژبان. نه‌گه‌ر بلبین گه‌لی کورد مانده‌و نه‌ناستین سه‌رکێشی قاڤله‌ی تیکۆشانه‌ له‌پیناو رزگاری و نازادی رهنگه‌ زنده‌رو نه‌بین ، نه‌و کورده‌ی سالا نیککی درێژه به‌رگه‌ی گه‌رده‌لولی نه‌نفال و کوشتاری به‌کۆمه‌ڵ ده‌گرت ، نه‌و کورده‌ی سالانیکه‌ به‌گژ شه‌پۆله‌ سه‌ر شیته‌کانی لافاوی قه‌رکردن و راگواستن و (تتریک و تفریس و تعریب) دا ده‌چیته‌وه ،

تانیستاش درن‌دایه‌تی دووژمن چۆکی پێ دانه‌داوه‌.

هه‌ر پارچه‌یه‌کی به‌زۆره‌ ملی لکینراوه‌ به‌داگیرکه‌ران به‌قه‌ده‌ قه‌باره‌و تواناکاری خۆی هاتوونه‌ته‌ مه‌یدان و سه‌رکێشی خه‌باتیکی گران و خویناوییان کردوه ، به‌لام مخابن چه‌نده‌ی دووژمن پرچه‌ک و تفاق و بووبن ، چه‌ندین کوشتارگه‌ی ره‌شه‌کوژی و وێرانکردنی ولات گرتنیته‌ به‌ر ، هینده‌ی نه‌و خه‌نجه‌ره‌ ژه‌هراویه‌ نامه‌ردانه‌ پرسۆو کاریگه‌ر نه‌بووه ، که‌خیانه‌تکارانی ناو ده‌مامکی کوردایه‌تی له‌بزافی رزگاریخوازی که‌له‌که‌مانیان داوه‌.

رۆژه‌لاتی کوردستان خاوه‌ن میژوویه‌کی پرشنگه‌داره‌ له‌خه‌بات و قوربانیدان هه‌رده‌م قاره‌مانانی نه‌و پارچه‌یه‌ کراوته‌ نیچیری سنده‌م کراوی به‌رده‌م تیری دووژمنان.

شه‌هیدی سه‌رکرده‌ ژبانی تال و سویری زۆر له‌سه‌ر بزاف رزگاریخوازی که‌له‌که‌مان دیوه ، وه‌ نه‌و بیروه‌ریانه‌ی که‌له‌گه‌ڵ (به‌نده) به‌م شیویه‌یه‌ بوو ، جگه‌ له‌بوونی که‌سایه‌تی و حزمایه‌تی یه‌کتیری بووبن وه‌ زۆر شتی کارامه‌و شاره‌زاییم ئی وه‌رگرتوه‌ که‌بۆته‌ رینگانیشانده‌ری ژبانی رۆژانه‌م و روشن کردنه‌وه‌ی خه‌باتی کوردایه‌تیم له‌سالی ١٩٦٧ شه‌هیدی نه‌مه‌ر کاک سه‌ید ره‌سوول له‌گه‌ڵ هه‌ڤالان و کادرا‌نی حیزب له‌وانه‌ کاک (احمد توفیق) و (مام هه‌ژار) و (هینم) هاته‌ سنوری پشده‌ر له‌ناحیه‌ی سه‌نگه‌سه‌ر له‌و کاته‌وه‌ تاسالی ١٩٧٠ ، بۆ دوواتر له‌کۆیه‌ دانیشن و له‌وێوه‌ بردانه‌ روومادی .

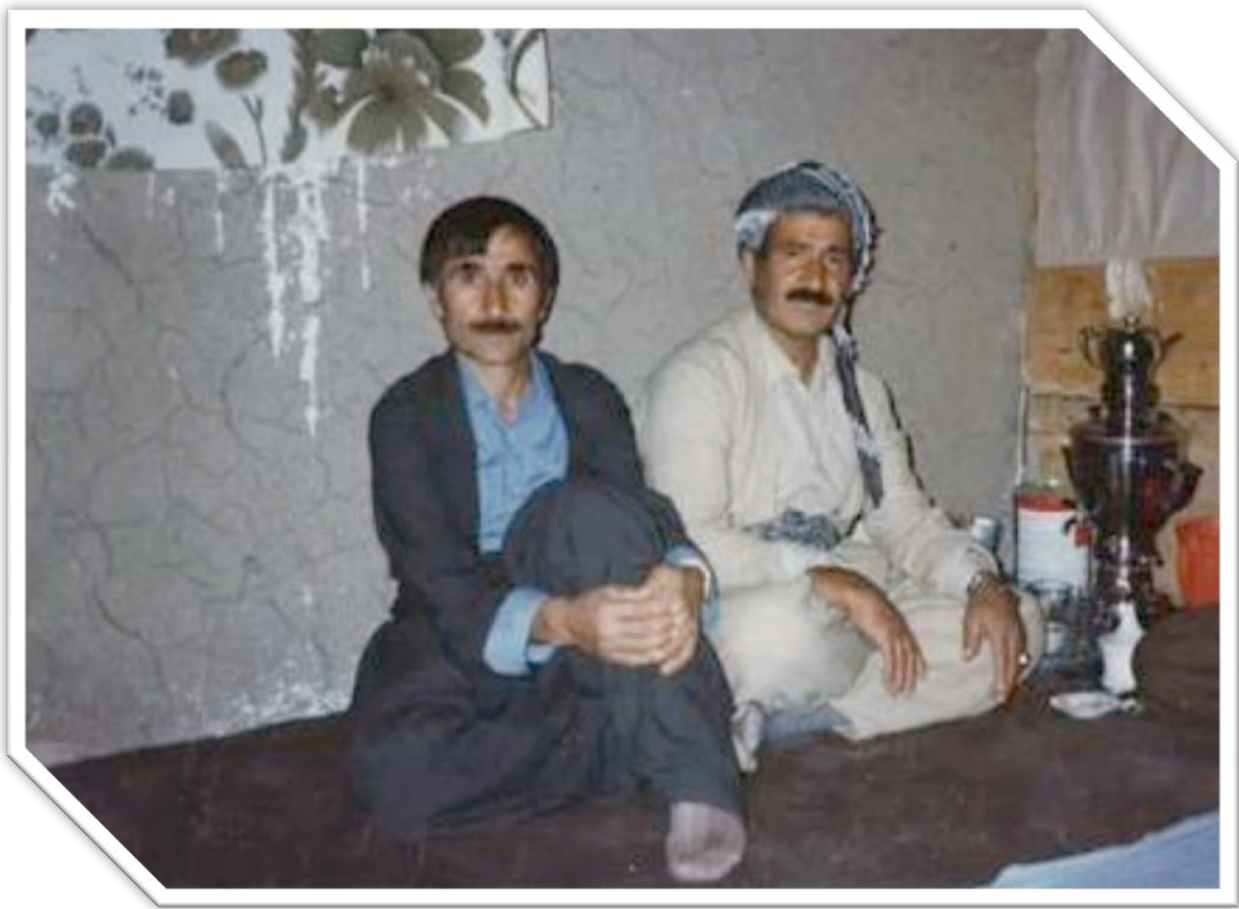
دوای نه‌وه‌ی سه‌ردانم کردن له‌ناو شاری روومادی ، پاش شوڤشی گه‌لانی ئی‌ران له‌سالی ١٩٧٩ گه‌رانه‌وه‌ بۆ خه‌بات کردن سه‌ردانی کردم له‌شاره‌ۆچکه‌ی سه‌روچاوه‌ یه‌که‌م که‌س بوو له‌حزبی دیموکرات که‌به‌کاری حزبی چۆوه‌ بۆ ئی‌ران بۆ به‌شداری کردنی راپه‌رینی گه‌لی کورد له‌ئی‌ران .

له‌سالی ١٩٨٠ وه‌ به‌رده‌وام سه‌ردانی کردووبن و زۆر هاوکارمان بووه‌ به‌تایبه‌ت له‌و کاته‌ی که‌خیزانه‌که‌م سووتا بوو ده‌وری کاریگه‌ری هه‌بوو له‌چاره‌سه‌ری ، چونکه‌ خۆی پزیشکیکی به‌تواناو کارابوو ، وه‌له‌رووی ماددی و پیگه‌یانندی مندا له‌کانم زۆر هاوکارم بوو ، وه‌ به‌هۆی هاوکاری نه‌وه‌وه‌ مندا له‌کانم خویندنیان ته‌واوکردو بوو به‌هۆی پیگه‌یاندنیان ، وه‌یه‌کتیک بوو له‌هه‌ر خۆشه‌ویسته‌کانی ناوچه‌ی پشده‌رو بیتوین ، چونکه‌

یەکیک بوو لەبەنەمانە بەناوبانگەکان و پیرۆزی بنەمانەکەیان دەوری کاریگەری هەبوو لەبەواری کۆمەڵایەتیدا و زۆر هاوکاری خەڵکانی ناوچەکە بوو ، وەخیزانەکەشی بەتایبەتی دەوری (نامانە خان) بوو هەتاهەتایە لای ئێمەو کەسانی ناوچەکە قەت لەیاد ناکریت و بەنەونە ی ژنی خانەدان و شۆرشگێڕ باسی لەسەر دەکریت وە لەگەڵ هەر چوار مەندائە بەرێزەکانی ، بۆیە ئێمە خۆمان بەقەرزداری ئەو شەهیدە بەرێزە دەزانین و قەرزداری خانەوادە بەرێزەیانین وە ئیستاش هەموو ناوچە ی پشدرەو بیتوین بەتایبەتی دانیشتوانی سەنگەسەر بەنەونە ی خوشەویستی و سەرکردە ی نازاو دەست پاک و هاوکاری هەژاران دەپێتێنەو .

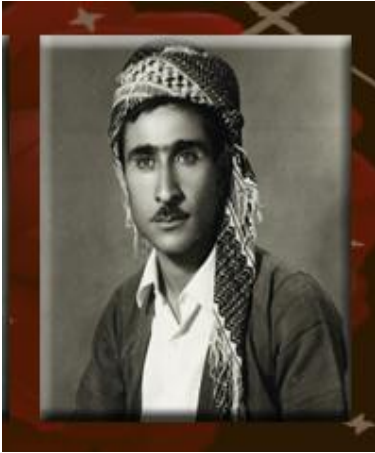
بۆیە پشت بەستن بەخۆراگری گەل و ئیساتوویی سەرکردایەتی و قارەمانییتی رۆڵەکان و شۆرش ی رزگاری خوازی نەتەووبییمان ، دووژمنان ئەمجارەیان دووا ویستگە ی ژبانیان دەبێ لەگەڵ ئاغاکانیان دەخەرتنە زبەدانی میچژوو ، سەرورە ی بۆ شەهید (سەید رەسوول) و سەرچەم شەهیدانی رینگای نازادی و روورەشی و مردنیش بۆ دووژمن و ئەلقە لەگۆیکانی دەمێتێتەو .

سەرچاو : مانیپەری شەهید سەید رەسوول بابی گەورە / ریکەوتی : ۷ ی ژانویه ی ۲۰۰۸ رانیە

بیست ساڵ بێدەنگی دوای تیرۆری شهید سەید رەسوول بابی گەورە

محمدەد خەزری

ئەو چەند ڤێرە بۆ یادووەری بیست ساڵ بێدەنگی دوای تیرۆری شهید سەید رەسوول بابی گەورە، نووسراوە لەکۆری یادووەری ئەو شههیدە لەبیرکراوە، داخویندراوە.

بێجێی نازانم لە یادووەری سائیدی تیرۆری کاک سەید رەسوول دێهقاندا منیش بەنۆردی خۆم یادێک ئەو لە خوێندا خەوتووە بکەم، دوای ساڵ و عەیامێکی زۆر، جارێکی تر بۆدایین کردنی هەست و عاتیفە لە ناودۆی کولمدا بەسەری کەمەووە. هەرچەند سەرچاوەی وشەم و شک هەلاتووە، بەلام دیسان بەهەول و کۆشش، لە پەناو پەسیوەکانی عەنبارە ئالۆزو شپرتووەکی زە یینمدا، گەورە

کەمە بگەرێم بەتکوو چەند وشەیکە بەزۆرەووە کە شیاوی یادی ئەو جوانەمەرگە بێت و هەمیش قورسیکی ئارامبەخش بێ بۆهەستی دەرونم! لە سەرەتای نائەنایەتیەووە هەتا ساڵی ۱۹۸۸ کە کاک سەید رەسوول تێیدا تیرۆر کرا، گەلێک یادگارو بیرووەری خوش و ناخۆشم لە گەل ناویراو هەیه. ئەگەر نیوەی نیوەچل، باسیان لێوە بکەم، مەجال و دەرفەت بۆ کەس ناییتتەووە، کە قەسەبکات! جابۆیە کورتی دەکەمەووە و دەنێم:

ئەمڕۆ لە یادی کەسێکدا لێرە کۆبووینەتەووە و دانیشووین کە بیست ساڵ لەمەوبەر لە (۱۱ / ۰۱ / ۱۹۸۸) دا لە شاری سلێمانی بەشیوەیەکی ناجوانمیرانە لەماتەکە خۆیدا تیرۆرکرا. ئەو کەسە هاوڕێی پیتۆل، نازا، نێسک سووک و ماندوویی نەناس، کاک سەید رەسوول دێقان، بیان بە واتەیکە مەنشورتر "بابی گەورە" یە کە خەباتگێڕێکی لە میژینهی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران بوو. ناویراو لە ماتەکە خۆیدا، زۆر بێ بەزەبیانە بەتاوانی گوناھی نەکردوو، کەوتە بەرپەلاماری کەسانیک کە لەمەیدانی قاتی و قری مرقایەتیدا، جگە لە قین و دڕمقی و دژایەتی سروشت و دیاردە جوان و باشەکانی و مرقوکی، شتێکیان پێ نەبرابوو! مخابن بەگولەلی ئەو گورگ سفەتانە سەردەم، دئی پرله تاسەو ئاوتی لەلێدان کەوت ...

دەستیشکاوم، هەلومەرجی ئەو سەردەمە لە سلێمانی جۆرتک بوو، بوازی ئەوێ نەدرا کەس و کارو خیزان و جگەرگۆشەو دوست و هاوڕێ دێرینهکانی بتوانن بێنە سەر تەرمی لەخوێندا شەلانی و بەرشتتی کوئی دئی کوێیان، مأل ئاوازی لە سیمای بێ گیانی بکەن و سکالای ئەو خۆتێ بەناھەق رزاو بگەیهننە دیوانی دادگەری و بێن: داخوا ئەوویە سزاو پاداشی کەسیک کە زیاتر لەسێ چوارەمی تەمەنی لاویەتی خۆی لە پیناو گەلەبەشخوراو و ولاتە داگیرکراوەکەیدا ژیان بردۆتە سەر؛ ئیتێرگە لەوچەندکەسە هاوڕێیەکی کە بەیەکەووە ئەو مەلەداکە، تێیدا دەژیان و هەر لەوێشدا تیرۆرکرا، ئە ناوڕیکی بەسۆزەوی و سەردراوە، نەشەمیکیان بۆ داگیرساند، نە دوست و نزیکانی ولات و دوورە ولاتی بۆیان رەخسا بچنەسەر تەرمی بێ گیانی و مەزاری پیرۆزی پر بەدل کوئی دئی زامەداریان بەشیوەی کێ ناسایی برێژن ...!

وێک دەنێن: لە هەرکۆتێک بێت" هەوائی مەرگ زۆر زوو دەگات." ئێمەش لە دوورەولاتەووە، هەوائی مەرگی نەندامی دێرینی دیموکرات و پێشمەرگە نازای مەیدانی خەباتی رزگاریخواییمان پێگەشت. هەوائی مەرگی کەسیک کە نە زۆر هاسان قبوڵ دەکرا، نە جیگای چاوەروانیش بوو بۆمان! هەر چەند مەرگی کاک سەید رەسوول مەرگێکی ناسایی نەبوو، بەلام زۆر زوو ئەو هەموو گۆشەیکە ئەم گۆی زەوییە، ئەو شوێنانە کە خەباتگێڕێکی کوردی لێبوو، ئەو هەوائە دل راجلەکێنە بەگۆنی گشت کوردیک گەشت. بە هەوائی مەرگی کاک سەید رەسوول وەکوو بای توفانی بەتەوژم، خێرا، هەموو سنورەکانی بری و هەمووی ئەو شوێنانە بەسەرکردەووەکە دوست و هاوڕێکانی پێشمەرگە، نازای رێبازی قازی

مجمهدی لیبوو. داخی مهرگ و تیروری سید رسول، دهرديک نه بووکه مروف بهاسانی قبولی بکاو به قهراخیدا به بن تهفاوتی تپپهړی ! له و دمهدا هیچ کوردیکی کوښتانی، یان گه میانی نه بوو، که تیروری نه و له خویندا خه وتوویه دلی به خوښه وه خه ریک نه کرد بډاد له دست بډ درتانی و بن دسه لاتی! به داخ وکه سهره وه، دره تان و نیمکاناتی نه و سهرده مه لیره جوړیک نه بوو وه کوو نیستا، که دوست و هاوریکانی بتوانن له دوری به کترکوښنه وو پر سهی بؤدانین و یادی همیشه له دلدا زیندووی به تیکرایي بکه نه وه. به لام بیشک توفانی دلی به که به که ی هاوریکانی، له دورنیاندا شه پؤلی دد او جارویار پریشکله شه پؤله کان دهبون به فرمیسی له چاودا قه تیس ماو، یان ویرای کوئی له گه رووداخنگاو، له بهر ته وژمی نه و شه پؤلانه، سر ریژ دهبون، به گور داهاتنه خوار. چ دهری دگه ل بن دسه لاتی و بن درتانی له دووره ولات ...

ناخر مهرگی خه ریبايه تی و دووره ولاتی، له کهس وکار، به راستی دهرديکی گران و به ژانه! که سیک که خوی خه ریباتی و دووره ولاتی نه دیتبی و به کرده تاقی نه کردیتته وه له وانه یه زوری بیر لینه کاته وه؟ مهرگی دوری له کهس وکار، مهرگیکی ناسایی نیبه. مهرگیکه که دواي نه مانی هر نازیزیکی کوچ کردوو، دهیان پرسپاری جوړاو جوړ بؤکه سه پپوه نارکان به دواي خویدا دیني:

مهرگ و تیروری له ناکاوی سید رسولیش که لیک پرسپاری بن ولامی به دواي خویدا هینا! بؤوتنه هیندیک ده لاین:
 نهړی سید رسول بچی و به دهستی چ کهس ولایه نیک تیرورکرا؟
 نهړی داخواکونه په رستانی کوماری نیسلامی که وتبوونه شونیی؟ و ...

دواي دهیان و سدان پرسپاری بن ولامی لیرو له وې؛ هیندی کهس به و ناکامه ده گن که: ده بن دهستی کوردی ده له و خوښه و له و جینایه ته دا له کار دابن! هیندیک تر ده لاین: تاقیکردنه وه کانی میژووی خه باتی خویندای کورده واری، بؤمان درده خا، له هه رکو به ک کاره ساتیکی له و شیوه دتته زینه رویدات بیشک دهستی خویي _ کوردی ویزان سه قهت له کایه داهیه .

* به لام پرسپاریکی نه ختی سهرنج راکیش تر نه وده خو سید رسول بابایه کی نه ناسراوی بن ناوونیشان نه بوو! سی چواره می ته مه نی به نرخی خوی _ هه مووی سهرده می لایه تی خوی له پیناو خه باتی رگاریخواری گه لی کوردا، له نیو حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران دا به سر بردبوو! زیاتر له بیست سال نه ندام و کادری ریبه رایه تی نه و حیزبه بووه، به وته ی زور له نه ندامانی ریبه رایه تی نه و حیزبه که ده لاین:

سید رسول ته نیا کادریکی ده خورادیوی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران بوو که، له سهرده می به عس دا، دواي قهردادی نه لجه زایر، که له _ نیوان شاو سهدام دا به ستر، ومه یدان جؤلانه وه میان له کوردی نه م دیو نه و دیو _ گه رمین وکونستان وته نگ هه لاینابوو، نا له و سهرده مه هه ستیاره دا، بن خوگنخاندن و سل نه کردن له مهرگ، دلهر اوکی له ده گیکه وتنی به عس و ساواک، گه راوته وه ولات و ... سهری به زور شونیی شاروگوندی کوردستانی داکردبوو، نو سراوه و بلاوکراوه کانی حیزبی به دست نه ندام و هاورنیانی له ولات، که یاندو بوو، و به لاینی پینا بون که: هاورنیان! نیمه، نیوه و ولاتمان له بیر نه چوته وه و خه باتی بن وچان دژی دیکتاتورې هه تا لوتکه ی نازادی درېژدی هه یه و ...!

* راسته ماوه یه که به رله تیرورکرائی سید رسول، له ریبه رایه تی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران به هه ر هویه ک بن دابرابوو. خوی له گه ل چه ند که سیک له کادرو پشمه رگه کانی حیزب که نه وانیش دابرابون، له سلیمانی دانیشتبون، له و ما له دا به یه که وه ده ژبان که کاره ساته که ی تپدا پووی دا .

ناخر له و کاته دا، حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران، له چاو حیزب و ریکخواوه کانی تری کوردستانی ئیران، تاراده یه که له ناو حکومتی به عس دا، هه م دهستی دهر ویشته هه م قسه! لانیکه م به کرده وه توانای نه وه میان هه بوو خویمان بکه ن به خاوه نی ته رمی له خویندا نوقمکراوی هاوسه نگه ری دوتنننن خویمان _ کاک سید رسول. ده یان تونان، سه بارت به و جینایه ته سامناک و تاوانه نه بخسراوه لانیکه م هه نگاونیک

هه‌نگرن.

* نه‌دی نه‌خلاقى هاوریه‌تی و هاوسه‌نگه‌ری چه‌ندین سال به‌یه‌که‌وه ژیان چ حوکمیکى له‌وان کردو نه‌وان به‌گه‌رده‌وه چیان نیشان دا؟ چون وه‌لامى ویستی هه‌ست و داخوازیه‌کانى ویتزانی خویان داوه؟ هه‌ئوتیست وکاردا نه‌وه‌یان، له‌به‌رامبه‌ر نه‌م جینایه‌ته سامناکه‌دا چی بوو؟ وه‌ ده‌یان پرسیاری بن وه‌لامى تر!...

یه‌کیک له‌ هه‌ئوتیسته به‌رله‌وه‌کانى ربه‌رایه‌تی حیزبى دیموکراتى کوردستانی ئیران ، له‌کاتى تیرۆرکراتى کاک سه‌ید ره‌سوون دا، نیشان دانى بن هه‌ئوتیستی بوو سه‌بارت به‌تیرۆرى ناویراو! وه‌کوو نه‌وه‌ی ئیمه‌ لیره‌ بیستمان:

ربه‌رایه‌تی حیزبى دیموکراتى کوردستانی ئیران ، نه‌ک هه‌ر ناوری وه‌سه‌ر نه‌داوه و هه‌ئوتیستان له‌باره‌یدا نه‌گرت و خویان نه‌کرد به‌خاوه‌نى ته‌رمى خویناوی ناویراو، ته‌نانه‌ته‌ت وه‌کاگوتیان: " به‌سوله‌یه‌کی نیجازه‌ی حکومه‌تی به‌عیشیشیان بۆهاوری و خزمه‌کانى وه‌رنه‌گرتبوو، که‌ بیبه‌نه‌وه‌ بۆگوندی سه‌روچاوی بیته‌وتی و له‌وی بنیژن". من خۆم نازانم ربه‌رانى حیزب له‌و سه‌رده‌مه‌دا چون وه‌لامى هه‌ست و شعور و ویتزانی خویان داوه‌ته‌وه؟ به‌لام نه‌وه‌نده‌ی من لیره‌ زانییم: هیندیک له‌ نه‌ندامه‌کانى نه‌و سه‌رده‌مه‌ی حیزب، له‌ ده‌روه‌ی ولات، به‌و به‌رخورده‌ ناگوردانه‌یه، سه‌خه‌ت بیوون، که‌ جوړیک نازاری روحیان پیوه‌ ده‌کشاو ناره‌زایه‌تی و دتساردی و ...

جیگای خوشیبوو، تیپه‌رین به‌ په‌نا جینایه‌تیکی وه‌ها سامناکه‌دا بۆحیزبیک که‌ سه‌بارت به‌ نه‌ندام و لایه‌نگرو سه‌رجه‌م نه‌ته‌وه‌که‌ی خوی به‌رپرسو به‌ داشدار بزانی، کاریکى سووک و سانا نیه‌ !

گوتیان: " له‌جیاتی حیزبى دیموکراتى کوردستانی ئیران ، ریکخراوی کۆمه‌له‌ی شو‌رنگیترى کوردستان، زۆرجوامیرانه، به‌و نه‌رکه‌ شو‌رنگیترانه‌یه‌ رابوون، و وه‌ره‌قه‌و نیجازه‌یان بۆ سه‌رجه‌م هاوریانى سه‌ید ره‌سوون وه‌رگرتبوو، هه‌تا گورستان ده‌گه‌ل ته‌رمه‌که‌ی چوو‌بوون، له‌گوندی سه‌روچاوی بیته‌وتین به‌خاکیان سپاردبوو."

زۆر له‌میتر ساله‌ نه‌و گرتیبه‌م له‌ دندا ماوه‌ته‌وه! نه‌ری که‌نگی؟ داستانی نه‌و هه‌موو کاره‌ساتانه‌و خوینه‌ به‌ ناهه‌ق رژاوانه‌ ده‌نووسری؟ نه‌ری کن بن پرنسیپی و نه‌خلاقى نادیموکراتانه‌ و هه‌ئوتیسته‌ ناشیاوه‌کانى به‌رپرسیانى حیزبه‌کانى کوردستان، سه‌بارت به‌هاوری دیرینه‌کانى خویان، که‌ به‌ناهه‌ق که‌سایه‌تیان شکاندون و بن حورمه‌تیان پیکردون ده‌درکینی و له‌قاده‌دا؟

که‌م نه‌بوون نه‌و کادرو پيشمه‌رگانه‌ی که‌ به‌ نازاری ده‌ست و قاچی براوه‌یان ده‌یاننا‌اندو هاوریان ده‌کرد، به‌لام که‌س نه‌بوو ناوریان وه‌سه‌رداته‌وه‌وو...؟ له‌وانه‌یه‌ نه‌گه‌ر زۆری دیرژه‌ پین بده‌م و "به‌ره‌ له‌ سه‌ر هه‌تیوان هه‌لده‌مه‌وه" بیته‌ تقى به‌ره‌و ژوو! دنا من نیستا پيشمه‌رگه‌ی حیزبى دیموکراتم پيشکدیت که‌ له‌ شه‌ر له‌گه‌ل پاسداراندا قاچی له‌ده‌ست داوه، له‌ جیاتی نه‌وه‌ی ربه‌رایه‌تی حیزب بیته‌ری بۆ ده‌روه‌ی ولات و خه‌می ئی بخوات، دیناریکیان پاره‌ پیدابوو، هیستریکیان بۆگرتبوو، ره‌وانه‌ی دیوی ئیرانیان کردبووه، نیستا له‌حالی حازردا پاره‌ی تقوستانى و که‌م نه‌ندامی شه‌ری ئیران و ئیراق له‌ حکومه‌تی کۆنه‌ په‌رستی ئیران وه‌رده‌ گری، باسی نه‌وانه‌ش ناکه‌م که‌به‌ناهه‌ق سووکایه‌تیان پیکرا؟ و ...

ئای چه‌نده‌ چووکه‌ن به‌شیک له‌و خۆبه‌زلزنانه‌ی که‌ به‌ ده‌روازه‌ی ربه‌رایه‌تی دا دینه‌ ژوووه‌ له‌سه‌رکورسی ربه‌راتی حیزب، له‌بورجی عاجی مه‌زنخوازیدا بزرده‌بن و خویان بۆنادۆزرتیه‌وه؛ به‌چاوی زه‌ق سه‌یری ده‌رویه‌ر ده‌که‌ن به‌لام به‌داخه‌وه‌ تووشی خویان نابن؟ وته‌نانه‌ت له‌بیریان ده‌ چیته‌وه‌ که‌ چون یه‌خه‌ی خویان بۆ پارێزگاری له‌ نازادی‌ودیموکراسی و بۆچوونی جیازوو راده‌برین، دادریبوو؟ نیستا نیتر به‌په‌چه‌وانه‌، له‌سه‌ر جوابه‌جنگی، یان ده‌ربرینی راو بۆچوونیک که‌ به‌ده‌تی نه‌وان نیه‌و له‌گه‌ل به‌رژه‌وه‌ندی تایبه‌تی خویان ناگونجی، وه‌کوو قازیبه‌کی ناعادل و دتسه‌ق، کرده‌و بۆچوونه‌کانى موخالیفی خویان که‌هاوری و هاوسه‌نگه‌ری دوتینی خویان بوونه، چون ده‌که‌ن به‌به‌نگه‌ی تاوانی نه‌بخشراو؛ سزای ناره‌وا به‌سه‌ر هاوری له‌میژینه‌ی خویاندا ده‌سه‌ پینن؛ و که‌سایه‌تیان ورد ده‌که‌ن و ته‌مه‌نیک خزمه‌تی سادقانه‌و فیداکاریان

دەبەنە ژێر پرسیارەوه؛ تەنانهت دەیانبەنە ریزی ئەو کەسانە کە بەدرێژایی تەمەنی خەباتی خۆیان، لە سەرمافی زەوتکراویان، لە دژیان جەنگاون؟

هێوادارم بەرەمی داھاتووی نەتەو و کەمان، ئەو تاقوێ بەشکینن و لە بەرامبەرە رەکردەو و ھێکی نابەجۆ و ناپەوادا دەنگی ئیعتراز و پەخنی خۆیان بە شێو و ھێکی شارستانیانە ھەڵبەرن و بەرزکەنەو. بێشک ھەتا کۆمەڵگای کوردەواری لە حاندا سەررۆیی ناو خۆیی و دەرهکی بێدەنگە، رەوتی بێ ئەدالەتی و ماف پێشێلکردنیش، بە شێو و ھێکی سیستما تیک درێژە ھەبە .

جاریکی دیکە لە قۆلایی دڵەو ھەزاران درودو سلاو لە گێانی پاکێ لە دلدازیندوو کاک سەید رەسوول بابی گەورە و ھەمووی ئەوانە ھە، سادقانە لە پینا و گەلی کوردی چەوسا و کوردستانی داگیرکرا و بونە تەقوربانی!

بۆ ئەوێ زۆرم درێژداری نەکردبێ مانا وایی تان ئێدە کەم و پێ بە دڵ سوپاستان دەکەم کە دوای ٢٠ ساڵ بێدەنگی کاک سەید رەسوول تان بەسەر کردەو؟

مالتان ناوایی. فێستروس

سەرچاوە: مانی پەری شەھید سەید رەسوول بابی گەورە / رێکەوتی: ١٢ی ژانویە ٢٠٠٨

لە یادی سەید رەسوول بابی گەورە ھاوسەنگەرم

سەردار پشەوری.

سەرەتا دەمووی چە پکە گۆنیکێ نەتەو و ھیبی بۆ گۆری ئەو شۆرشگێرە زۆلم لیکراو و لەبیر کراوە بنێرم و بەشداری خەم و پەژاری تیکرای کەس و کاری کاک سەید رەسوول بابی گەورە بکەم.

دۆستایەتی و ناسینی کاک سەید رەسوول و من دەگەریتەو بۆ سالانی ١٩٦٣ ی میلادی و دەورانی بەرێز ئەحمەد توفیقی لەبیر کراو، کە ھەردوکیان لەو سەردەدا سەردانی مانی نیمەیان دەکرد لە قەڵادزە کە مام ھەژارو کاک مستەفای موعتەدی میوانی نیمە بوون، بە دوا ئەو ھەش دا ئەو دۆستایەتیە ئەگەن سەید رەسوول بەردەوام بوو تا کۆمەڵگای ١٩٨٠ کە من دوور کەوتەو لە وولات.

سەید رەسوول بابی گەورە کوردیکێ روو خۆشی نەتەو و نیشتمانی پەروەر بوو، رووی جیزبایەتی و بێ وەفایی رەش بێت کە کورد پەروەر و رەنجەرۆیکێ ناوا لەبیر دەکرت.

ئەوێ کە من ئاگادارم ھەر لە چل ساڵە رابردووەو وەک ئەحمەد توفیق، سەید رەسوول بابی گەورەش بەشیک بوو لە سەرچاوەی ژێاندنەو و ھیبی دیموکرات، ئەو کە ئەو پیاو نەتەو و ھیبی کادیر بوو، شۆرشگێر بوو، برین پێچ بوو، لەو پەری پلە بەرزیدا خۆی لە پێشمەرگە جیا نەدەکردەو وەک پێشمەرگە خۆی نیشان دەدا.

سەید رەسوول بابی گەورە وەک زۆر لە شۆرشگێرەکانی رۆژھەلاتی کوردستان، بەشداریکێ زۆر خەستیان کردووە لە ئەو شۆرش مەلا مستەفای بارزانی لە خوارووی کوردستان.

لە کاتی کدا کە ناکۆکی نیوان مەلا مستەفا و جەلال تالەبانی رویداو ئەو ناکۆکیە کوردەکانی رۆژھەلاتیشی کردە دوو بەش، سەید رەسوول بابی

گہورہ خوی خستہ پارسہنگی مہلا مستہفای بارزانیہوہ، سہید رسوولی بابی گہورہ زور لہ من زیاتر مہلا مستہفای خوش دەویست، دیتہ بیرم کہ لہ سائی ۱۹۷۹ بہ ہاوتای کاک سہید رسول و کاک مہلا رسوولی پینشنامازو کاک سہرگورد عہباسی یہکہم کۆمیتہی نیزامی حیزبی دیموکراتمان دروست کرد، لہ دانیشتنیکدا کہ دکتور قاسملوش بہشدار بوو، سہید رسول بہ پیچہوانہی دکتور قاسملو زور پشتیوانی لہ مہلا مستہفای بارزانی دہکردو ہہوولی نزیک کردنہووی حیزبی دیموکراتی کوردستان و مائی بارزانی دەدا.

من لہ لہندن بیستم کہ گواہ سہید رسوولی بابی گہورہ دەستی لہ دہرہینانہووی تہرمی مہلامستہفای بارزانیدا ہہبووہ، من لیروہ لہو باورہ دام نگہر بہچاوی خۆم بینم کہ سہید رسول لہو کارہ دکات باور ناکہم، چونکہ سہید رسول وک پیچہمبہر مہلا مستہفای بارزانی دہپرست، ہەر چہندہ نیستا ہہموو راستیہکان ناشکرا بوون کہ گواہ پارنیزگاری سلہیمانی کہ ناوی (کاکل) بوو دەستی ہہبووہ لہ دہرہینانہووی تہرمی بارزانی، بۆیہ وک شاہیدیکی میژوو دہتیم سہید رسوولی بابی گہورہ دەستی لہو کارہ نارہواہیدا نہبوو.

لیروہ وک نامہیہکی کراوہ بۆ مائی بارزانی دہنیرم و دہتیم ہەر وک چون قسہ لہسہر سہید رسول دہکرتیت کہ تہرمی بارزانی دہرہیناوتہوہ، ناواش قسہ لہسہر نیوہ دہکرتیت کہ گواہ نیوہ سہید رسولتان شہید کردوہ، نگہر نیوہ شہیدتان کردوہ، کاریکی زور ناحق و نارہواتان کردوہ لہ شہید کردنی خوشہویستیکی مہلامستہفای بارزانی، نگہر نیوہش نین لہگہل کەس و کاری لہو شہیدہ دابنیش و دلیمان پاک بکہنہوہ.

جہنابی کاک مہسعود، سہید رسوولی بابی گہورہ لہو برین پیچہ بوو کہ لہ سائی ۱۹۶۹ لہ دۆلی شہیدان لہگہل کاک قہیماس کہ نہویش کوردیکی رۆژہلاتہو منیان لہشہرہکدا لہگہل رژیمی عیراق بہجئ نہہیشت تاکو بارزانی رحمتی حەرہسہکانی خوی لہتیر سہرپہرشتی عومہر ناغای دۆلہمہری نارده ہاوارمان.

وک نامہیہکی کراوہ بۆ سہرکردایہتی حیزبی دیموکراتی کوردستانیش بہ ہہموو بالہکانیہوہ، پیم خوشہ پیتان رابگہیہنم کہ نیوہ زور پیوہفان بہرامبہر بہ بہشیک لہ شہیدانی خۆتان، پیویستہ جیاوازی نہخہنہ نیوان شہیدہکانتانہوہو ہەر کہسیک کہ رۆژیک نہندامی حیزبہکەہی نیوہ بووی، نگہر لہ نیوہش دوور کہوتیبیتہوہ دەبن لہ بیرئ نہکەن.

پیم خوشہ داستانیکتان بۆ بگیرمہوہ بۆ لہووی بییتہ دەرس لہ ناو کوردہواریدا بہ تایبہتی لہ ناو حیزبہکاند، لہ لہندن جیرانیکی نینگلیزم مرد، لہ گہلی رۆیشتم بۆ سہر قہبران بۆ بہشدار بوون لہ مہراسیمی ناشتنی، لہویدا دیتم بہ درنژی تہمہنی جیرانہکەم لہ ہەر کۆتیبہک بی خوتنبدبئ یان کاری کردبئ، لہو شوینانہ نوینہری خویان نارڈبوو بۆ ناشتنی لہو جیرانہم و ہەر یہکەشیان پھیامی خوی خوتنہو بۆ لہو ماوہیہی کہ لہگہلیان دابوہ.

کہچی بہداخہوہ لہ کوردہواریدا بوغز و کینہ دہخریتہ پیش راستیہکان و ہزاران قارہمانی وک سہید رسول لہ ناو گنژہلوکەہی بوغزو کینہدا وون دەبیتا.

پیویستہ بہ ہہموو لایہک نہمامی بہوہفای بچہقینین و دل و دہروونی خۆمان پاک بکہینہوہ لہ ناستی یہکترداو کہ لہ پیاوہکانی میژوو لہبیر نہکەین.

سەرچاوه : مانیہری شہید سہید رسوول بابی گہورہ / ریکہوتی : ۲۰ ژانویہی ۲۰۰۸ لہندن

پە يامى كۆمىتەى سونىدى ھىزبى دېمۇكراتى كوردستان بۇ يادى شەھىد كاك سەيد رەسوولى دېھقان

خوشك و برايانى خوشەويستا،

بەشادارە بەرئىزەكان،

ئىرە كۆبويىنەوۋە تا يادى ھاۋرى خۇشەويستمان كاك سەيد رەسوولى دېھقان بگەينەوۋە. كاك سەيد رەسوول يەككىگ لەو ناوۋە ناسراو و ئەو

تىكۆشەرە كەمۆنەنەيە كە بە مردن شوين و ئاسەواريان لە سەر رىچكەى خەبات ون نابى، ناو و ناوبانگيان لە سەر لاپەرەكانى مېژووى پر لە ھەوراز و ئىژ، كەوتن و ھەستانەوۋە و لە ھەمان كاتيش دا ئىوالنىو لە خەباتى بىچوان لە رىگى ئامانچە رەوا و ئىنسانىيەكانى گەلەكەمان دا كمال نابىتەوۋە و ەك نەمۆنەى خەبات و فېداكارىي لە رېئى نىشتمان و تىكۆشان لە رىگى ەدائەت و مافى ئىنسانى دا بە نەمرى دەمىنەوۋە و دەبنە سەرەشقى ەچەى دوای خۆيان.

پېش ھەموو شتىك با بلىم بە راستى جىي خۆى بوو تا ئىستا بۇ كاك سەيد رەسوولى بابى گەرە كە ھەر لە پازدە سالى، واتە لە سەرەتاي تەمەنى

مېرمندانىيەوۋە، ھەئەدەى ئەوئىنى كوردايەتى و خەباتكارى رىگى رىگارىي گەلەكەى بوو، زۆر زووتر و زۆر جار مەجلىس و كۆرى بىرەوۋەرى پىكەبەئىرئى و يادى زەھمەت و فېداكارىي ئەو بگىرتەوۋە. ئىستاش بە جىيە ستاش و سوپاسى بئەمالەى بەرئىزى ئەو شەھىدە نەمرە بگەين، كە بە ئىبتىكارى ئەوان ئەو مەجلىسە پىكەھاتوۋە و ئەو يادە دەكرىتەوۋە.

كاك سەيد رەسوول - ھەرەك بۆخۆى لە يادداشتەكانى دا نووسىويەتى - بەھارى سالى ۱۳۱۷ى ھەتاوى، بەرامبەرى ۱۹۳۶ى زاينى، لە حالىك دا مالى بابى لە حالى كۆچكردن دا بوون، لە ئەشكەوتى "چىنچىنۆكان" دا، كە لە چىيايەكى رژد و ھەلەمۆوتى پشت گوندى "كانى زەردى ناوچەى" سەرشاخان" دا ھەلەكەوتوۋە، لە داىك بوو.

بئەمالەى "بابى گەرە" كە سەيد رەسوول تىدا لە داىك بوو، بئەمالەيەكى بە ئىبىيانگى ناوچەكەن. ئەو بئەمالەيە، كە لە سەردەمى ئىيانى كاك سەيد رەسوولئىش دا ھەر لە ناوچەى سەرشاخان و لە گوندى "سەيداوا" كە بۆخۆيان ئاۋەدانىان كەرتەوۋە، ئىيان، بە ھۆى ئەوۋە كە بابى گەرە، واتە باپىرى كاك سەيد رەسوول پىاۋىكى دئسۆز و خەلكى بوو و ەك شىخ چاۋى ئىكراۋە و زىاتر لەوۋش بە ھۆى ھەستى نىشتمانوئىستى و كوردايەتىيەوۋە، ھەمىشە بۇ خەلكى ناوچەى خۆيان و ناوچەكانى دەورەرىشيان خۇشەويست بوون و رىزىان ئىگىراۋە. رەنگە ئىرە دا ئىشارەكردن بەو راستىيەش بەجى بى كە ھەلەكەوتنى كاك سەيد رەسوول ئەو بئەمالەيەش قەدر و رىزى ئەوانى لە نىو خەلك دا دووقات كەروۋە.

دەورى مندائىي سەيد رەسوول ەك ھەموو مندالانى ئەو سەردەمەى كوردستان بە شوانى و كارى نىو مووچە و مەزرا تىدەپەرى، بەلام ئەو كە مندائىكى زىرەك بوو، چوارچىۋەى بىرى لە دنياى بچووكى دەورەرى ئەوكاتى خۆى بەرئىتر دەبوۋە و ھەستى دەكرد پىنويستى بە خوتىندان و دەستەئىتئانى زانىارى ھەيە و بئەمالەكەشيان دەسرىشتوۋ بوون و خەرجى خوتىندى ئەويان بۇ داىبن دەكرا، توانى بابى رازى بكا و دەورى سەردەتايى لە شارى مەھاباد بە سەرگەوتنەوۋە تەواۋ بكا.

ۋەگەرەكەوتنى ھەستى خەبات لە دل و زەينى سەيد رەسوول لاۋ دا ئەو كاتە روو دەدا كە قۇناخىكى دژوار لە مېژووى نەتەوۋەى كورد لە

رؤژه‌لانی کوردستان دا دوستی پین‌کردود: کات سهرتای دهی دی سبی هه‌تاوی‌یه. زیاتر له جهوت - ههشت سال به سهر رووخانی کوماری کوردستان و له سیداره درانی پیشه‌وا قازی محممه‌د دا تینه‌په‌ریوه.

برینه‌کان هیشتا ش ساریژ نه‌بوونه‌وه و سینگه‌کان هیشتا ش تژی له هه‌ناسی ساردن. رۆله دتسۆزه‌کان، نه‌وانه‌ی چاویان به‌رایلی نادادیلی و زه‌لیلی نه‌توه‌که‌یان بینن و بویان قبوون ناکرئ مل بو نیری ژیرده‌ستی راکیشن، مشتومالی میشک دده‌ن، هیزی هه‌نگاو تاقی ده‌که‌نه‌وه، ده‌یان‌ه‌وی ریکخواه‌کانی حیزبی دیموکراتی کوردستان زیندوو که‌نه‌وه و دهره‌تانیک بو تیکۆشان به نیو ده‌سه‌لاتی ره‌شی رێژیم دا بدۆزنه‌وه. ههر نه‌و به‌ینه کۆدیتای ۲۸ی که‌لاوتیش روی داوه و بارودۆخه‌که شیواوتر و دژوارتره. مانی بابی گوره له گوندی "که‌نه‌کۆکه‌ی سهرئ" و "سه‌یدای" که له شونینکی ههره کپوپاره و ناسته‌می ههره‌که هه‌نکه‌وتوون و به هاسانی ده‌ستی ژاندرمه‌کانی رێژیمیان ناگاتن، مه‌کۆی حاونده‌وه و کۆبوونه‌وی تیکۆشه‌رانی ناسراوی وه‌ک: کاک عه‌زیزی یۆسفی، دوکتور قاسملوو، عه‌بدوولای نیسحاقی (نه‌حمه‌د توفیق)، خه‌لیلی سه‌دیقی، نه‌سه‌دی خودایاری، هاشمی نه‌قه‌للو‌تتولاب و زۆر خه‌باتکاری دیکه‌یه. نه‌و که‌سانه و زیاتر له هه‌مووانیش نه‌مر عه‌زیز یۆسفی شونین له سهر سید رسوونئ لاو دادنن و ورده ورده ناوبراو ده‌ست به کاری سیاسی ده‌کا و هه‌روه‌ک بو‌خۆی نووسیبوه‌تی به‌که‌م چالاکیی سیاسیی بردنی نامه‌ی کاک عه‌زیز یۆسفی له مانی خویانه‌وه بو عیسه‌ت خانمی کچی پیشه‌وا قازی له مه‌هاباد بووه.

زۆری پین‌ناچئ کاک سید رسوون له کۆبوونه‌وه‌یه‌کی حیزبی دا که له گوندی "که‌نه‌کۆکه‌ی سهرئ" ده‌گیرئ، ههر له لایه‌ن کاک عه‌زیزه‌وه پینی راده‌که‌یه‌نرئ که وه‌ک نه‌ندامی ره‌سمیی حیزب وه‌رگیراوه و وێرای تیکۆشه‌رانی دیرین، کاپیتان حه‌مه‌دی قادری، مه‌لا ره‌حمانی لاهيجانی، سید حاجی که‌نه‌ویه و کاک حوسین لاسوور، به نه‌ندامی کۆمیته‌ی لاجان دیاری‌کراوه. نه‌ویش نه‌و نه‌رکه قبوون ده‌کا وله‌و کاته‌وه ده‌یته‌ نه‌ندامیکی به راپه‌ری کۆمیته‌ی لاجان که یه‌کیک له کۆمیته ههره هه‌نسه‌وره‌کان و ئاتقه‌ی پتوه‌ندی له گه‌ل زۆربه‌ی کۆمیته‌کانی دیکه‌ی حیزب بووه.

۱۱ی که‌لاوتی ۱۳۳۸ی هه‌تاوی، نه‌و کاته‌ی شه‌پۆلی هیرشی ساواکی شا بو سهر نه‌ندامانی حیزب ده‌ست پین‌ده‌کا، کاک سیدرسوونیش وه‌ک زۆربه‌ی تیکۆشه‌رانی دیکه‌ی حیزب ده‌گیرئ و دواي نه‌شکه‌نجه‌یه‌کی زۆری رووحی و جیسمی له به‌ندیخانه‌کانی مه‌هاباد و ته‌وریز، به‌رئ‌ده‌کرته زیندانی قه‌زقه‌لا و حوکه‌ی ۵ سال زیندانی به سهر دا ده‌برئ.

کاک سیدرسوون دواي کیشانی سن سال و شه‌ش مانگ له ماوه‌ی به‌ندیبوونه‌که‌ی، نازاد ده‌بی و دیته‌وه گوندی سیدداواي مه‌وته‌نی که خۆی گوته‌نی به دل و گیان ناشتی بوو و زه‌حه‌تیک زۆری بو ناوه‌دان‌کرده‌وه و ریکوپیک کردنی کیشابوو. به‌لام حه‌سانه‌وه‌ی له‌و مه‌ل‌به‌نده ده‌به‌نده‌ی زۆر ناخایه‌نی و هیشتا کابووسه‌کانی شه‌وو‌رۆزه تانه‌کانی زیندانی له سهر لاناچن، که تیی هه‌ل‌ده‌پینچنه‌وه و ساواک و سیخوره‌کانی وه‌دووی پتوشوننی ده‌که‌ونه‌وه.

چه‌ندین جار بانگی ده‌که‌نه‌وه و لیکۆلینه‌وه‌ی له گه‌ل ده‌که‌ن. نه‌ویش که ده‌زانئ نه‌وانه وازی ل‌ناهیئن و ده‌ی‌گره‌وه، ناچار مال و که‌سوکاری به جی‌دیلی، به‌ره‌و کوردستانی نازادی باشوور ده‌روا و تیکه‌تی هاو‌پییانی له حیزبی دیموکراتی کوردستان ده‌یته‌وه. له‌وی له لایه‌ن هاو‌پییانی حیزبی‌یه‌وه وه‌ک "نه‌ندامی کۆمیته‌ی چاوه‌دیری به‌رز" ی حیزب دیاری ده‌کرئ.

له‌و کاته‌وه کاک سید رسوون له گه‌ل هاو‌پییانی حیزبی له باشووری کوردستان ده‌مینیته‌وه و که‌لنیک قۆناخی ناسته‌م و پیر که‌ند و له‌ندی خه‌بات تینه‌په‌ریتن. سالی ۱۳۵۰ی هه‌تاوی، له کۆنفرانسیک دا که حیزبی دیموکراتی کوردستان له کۆیه ده‌ی‌گرئ، به نه‌ندامی کۆمیته‌ی ناوه‌ندی هه‌ل‌ده‌بژیردرئ.

له به‌هاری سالی ۵۷ی هه‌تاوی دا، نه‌وکاته‌ی ده‌روویه‌ک بو کاری حیزبی له نیو کۆمه‌لانی خه‌لکی رۆژه‌لانی کوردستان به‌دی ده‌کرئ، کاک سید رسوونئ دیهقان به‌که‌م کادری حیزبی دیموکراته که ده‌که‌ریته‌وه نیوخۆی کوردستان، ۲ مانگان ده‌مینیته‌وه، پتوه‌ندی له گه‌ل نه‌ندامانی

حیزب ده‌گرتته‌وه و بواری هه‌ئسووران خوش ده‌کاته‌وه.

به قه‌ولی به‌ریز ماموستا عه‌بدوئلا حه‌سه‌نژاده که له کتییی "نیو سه‌ده تیکۆشان" دا باس ده‌کا: "ئه‌و ته‌نیا که‌س بوو که ئاماده بوو له‌وه بارودوخه دا" بئ قه‌ید و شه‌رت بگه‌رتته‌وه نیوخۆی ولات و کاری حیزبی بکا. پاشانیش بۆته ئه‌ندامی "کۆمیتته‌ی زاگرووس"ی حیزبی دیمۆکراتی کوردستان، که هه‌ر له پاییزی ئه‌و سا‌له دا بو‌کار و رێبه‌ری ریک‌خراوه‌کانی حیزب له نیوخۆی ولات پیک‌هاتوه و ئه‌ندامانی گه‌راونه‌وه نیوخۆی رۆژه‌لاتی کوردستان. کاک سه‌ید ره‌سوون له‌وه کۆمیتته‌یه دا به‌رپرسایه‌تییی کاری حیزبی ناوچه‌کانی نه‌غه‌ده، پیرانشار و شنۆی به ئه‌ستۆوه بووه.

دوای ئه‌وه‌ی حیزبی دیمۆکرات تیکۆشانی ئاشکرای خۆی ده‌ست‌پیکرده‌وه، کاک سه‌ید ره‌سوون وه‌ک یه‌کێک له به‌رپرسه پرکار و ماندوویی نه‌ناسه‌کانی حیزب له نیو حیزب و کۆمه‌لانی خه‌نک دا کاری کرد و ناوی ده‌رکرد. ئه‌و هه‌م له کۆنگره‌ی ۴ و هه‌م له کۆنگره‌ی پینجی حیزب دا وه‌ک ئه‌ندامی کۆمیتته‌ی ناوه‌ندی هه‌لبژێرایه‌وه. له سا‌لی ۱۳۶۰ی هه‌تاوی، له قۆناخیکێ ناسته‌می دیکه و له کاتییک دا دوژمن هیرشی توند و درێندانه‌ی خۆی بو‌ داگیرکردنه‌وه‌ی ناوچه نازادکراوه‌کانی کوردستان ده‌ست‌پیکردبوو، ئه‌و فه‌رمانده‌ری هیزی شه‌هید ناواری ناوچه‌ی پیرانشار بوو و ئه‌و هیزه به تایبه‌ت له کاتی فه‌رمانده‌رایه‌تییی ئه‌و دا یه‌کێک له کارامه‌ترین هیزه‌کانی حیزب بوو.

کاک سه‌ید ره‌سوون تا ئه‌و کاته‌ی به‌رپرسایه‌تییی حیزبی به ئه‌ستۆوه بوو، ساتیک له ئه‌رک و سپارده‌ی نیشتمانیی خۆی خاف‌ل نه‌بوو و ئه‌وه‌نده‌ی له توانای دا بوو ماندوو بوو و کاری کرد. دوایین لێپرساویشی له به‌شی کۆمه‌لایه‌تییی حیزب دا و پیراگه‌یشتن به کاروباری که‌مه‌ندامانی حیزب بوو و ئه‌وه‌ش له‌وه کاته دا بوو که بنکه‌کانی رێبه‌رایه‌تییی حیزب له دۆلی جافه‌تییی باشووری کوردستان دا جیگیر ببوون. کاک سه‌ید ره‌سوون دوای برینی ئه‌و قۆناخانه و زیاتر له سن ده‌یه خزمه‌ت به نه‌ته‌وه‌که‌ی له ریزه‌کانی حیزب دا، له مانگی حه‌وتی سا‌لی ۱۳۶۴ی هه‌تاوی دا وازی له کاری حیزبی هینا و له شاری سلیمانی نیشته‌جن بوو. به‌ داخیکێ گرانه‌وه نیزیکی به دووسا‌ل و سێ‌مانگ دواتر و له به‌یانیی رۆژی ۶ / ۷ / ۶ له مانه‌که‌ی خۆی دا که‌وته به‌ر ده‌سپێژی چهند چه‌کداری نه‌ناسراو و به شیوه‌یه‌کی مه‌زلوومه‌نه شه‌هید کرا. شه‌هیدبوونی کاک سه‌ید ره‌سوون بو‌ بزووتنه‌وه‌ی کوردستان، حیزبی دیمۆکرات و هاوڕییان و هاوسه‌نگه‌رانی خه‌ساریکی گه‌وره بوو و به‌راستی دۆی هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی به سه‌ختی خه‌فه‌تیار کرد، که ئه‌ویان ده‌ناسی و بایه‌خ و شوینی تیکۆشانی ئه‌ویان له‌خه‌باتی ره‌وای نه‌ته‌وه‌که‌مان دا ده‌زانی.

ئه‌گه‌ر بمانه‌وی له چهند وشه دا په‌سنی ئه‌و تیکۆشه‌ره شه‌هیده بکه‌ین، ده‌بێ بلێین که ئه‌و پیاویکی روح سووک، نیشتمانه‌په‌ره‌ریکی د‌ئسۆز، پێشمه‌رگه‌یه‌کی نازا، فه‌رمانده‌ریکی کارزان، کادریکی به‌ وه‌ج و رێبه‌ریکی به‌ توانا بوو. کاک سه‌ید ره‌سوون یه‌کێک له‌وه رێبه‌رانه بوو که به هۆی خزمه‌تی ب‌دریغ و خه‌لکی بوونی خوشه‌ویستی ئه‌ندامانی حیزب و کۆمه‌لانی خه‌نک بوو.

یادی شه‌هیدی نهمر سه‌ید ره‌سوون بابی گه‌وره له د‌ئمان دا زیندوو راده‌گیرین.

حیزبی دیمۆکراتی کوردستان

کۆمیتته‌ی سویند

سه‌رچاوه : مانه‌ری گیاره‌نگ / ریکه‌وتی : ۱۲ی ژانویه‌ی ۲۰۰۸ سویند

پە يامى حىزبى ديمۆكرات كۆردىستان كۆمىتەى نۇپلاندى نۇرۇيۇ

بەريزان ئەندامانى بىنە مالىھى شەھىد سەيد رەسوول بابى گەورە، مېوانە بەريزەكان و بەشدارانى ئەو كۆرە رېز لېئانە، ئېمەش وئىراى ئىيە، سەرى رېز و تەقدىر دادەنوتىن لى ئاست گىيانى پاكى شەھىد سەيد رەسوول بابى گەورە و سەرجم شەھىدانى رىگى رىگارى نەتەوۋە بەشخۇراوۋەكەمان.

ژيان و خەبات و كەسايەتى شەھىد سەد رەسوول لى چەند لايەكەوۋ، شاز و جىياوازە. شەھىد سە يىد رەسوول شەھىدى چەند جار شەھىدە. لى ئاستەمتەرىن ھەل و مەرجى خەباتى حەقخۇزانەى نەتەوۋەكەماندا تىكەل بە رىزى خەباتكاران بوو. بە پشۇ درىژى قۇناغە جۇراوچۇرەكانى خەباتى بىرى. سادقانە تىكۇشاو و سەرىزانە ژيا، بەلام مەزۇمانە شەھىد كرا و بى بەزەيانە پشەت گوى خرا و دواى شەھىد بوونىشى زىرەكانە بايگوت كرا. ئەو بايگوتە گەيشتە رادەيەك كە بەداخەوۋە نەوۋى نوئ زۆر بە دەگمەن دەتوانن ناوتىك لى شەھىد سەيد رەسوول لى نوسراوۋە مېژوبەكانى ئەو سەردەمەدا بدۇزەوۋە، چ بگا بەوۋەيكەدەگەل كەسايەتى بەرز و عۆمىرىك تىكۇشانى بى وچانى ئەو شەھىدە پايە بەرزە ئاشنا بى. ھىوادارىن ئەو كۆرە كە بە ھىمەتى بىنەمالەى شەھىد پىك ھاتوۋە بىيەتە سەرتايىك بو نەوۋى كە بە خۇمان دا بىيەوۋە و چاوتىك بە ئاكارمان دا بىخىتتەيىنەوۋە و بزانىن چمان كرددە بو شەھىد سەيد رەسوول و باقى سەربازانى وونى نەتەوۋەكەمان.

ئىستە كە قەرارە حىزبەكەمان ئال و گۆر دەخۇيدا پىك بىنى و وەك دەلېن نوئ بىيەوۋە با ئەو نوئ بوونەوۋە، پىندا چوونەوۋەيەكى چىر و پىرى چەند دەيە ي مېژوبى ئىل و ناروونى حىزبەكەمانىشى تىدەبى و وەك دەلېن ھەر كەس حەقى خۇى پى بدىرى. لى كۆتايى دا رېز دەگىرىن لى ئەندامانى بىنە مالىھى شەھىد سەيد رەسوول كە لى جى و كاتى خۇيدا ھەستان بە بەرئوۋە بردنى ئەو كۆرە رېز لېئانە و لى راستىشا نەوۋى كە دەبوۋە ئىمە بىكەين، ئەوان كرىيان و ئەركى سەرشانى ئىمەيان بە جى ھىنا. بەو ھىوايە كە ھەروا شىگىر بىن لى درىژەدانى رىگى شەھىد رەسوول و ئىمەش و ئىوۋە ش بە يەكەوۋە نەھىلېن ناوۋە يادى ئەو زاتە پايە بەرزە تۆزى زەمانى لى بىشى و كەم رەنگ بىونىن.

حىزب ديمۆكراتى كوردستان/كۆمىتەى ناوچەى نۇپلاندى

سەرچاۋە : مائپەرى گىيارەنگ / رېكەوتى : ۱۲ى ژانويەى ۲۰۰۸ سونىد

غەدرلىكراوتىرىن سەركردەى تىرۇركراوى حىزبى ديمۆكرات

رۆژى يازدەى جەنىشەرى بىست سال بەسەر تىرۇركردنى يەككىك لى سەركردەكانى حىزبى ديمۆكراتدا تىپەرى؛ نەمە لى كاتىكىدە كە تا ئىستاش بكوژانى ئەو سەركردەيە نەناسراون و ھىچ بەدوادچوونىكى قانۇنىش بو سزادانىان وەرىنەخراوۋە. سەيد رەسوول دېھقان، ناسراو بە سەيد رەسوول بابى گەورە، بىست سال بەر لى ئىستا و لى رۆژى ۱۱ى جەنىشەرى سالى ۱۹۸۸دا لى گەرەكى ھەواربەرزى شارى سلىمانى، بە دەستى چەند چەكدارىكى نەناسراو تىرۇركرا. سەيد رەسوول كە كاتى تىرۇركرانەكەى، بەھۆى كىشەگەلىك كە لىگەل سەركردايەتتى ئەو كاتى حىزبى ديمۆكراتدا ھەببوۋ دەستى لى كارى حىزبى كىشابوۋە، ماوۋى ۳۲ سال ئەندامى چالاكى حىزبى ديمۆكرات بوو؛ ناوبراۋ ھاوسەردەمى نەحمەد توفىق، سولەيمانى موعەينى، مەلا ناوارە و ... بوو .

بەڵێسە دێهقان، کۆری سەید رەسوولی دێهقان، کە رێنێسانس پەپۆه‌ندی پێوه‌گرتوو، لەمەر پۆژی تیرۆرکرانی باوکیه‌وه‌ گوتی: "سەرلەبەیانێ پۆژی یانزەه‌ی جەنێشەری، چەند چەکدارێکی بۆ نێمه‌ نه‌ناسراو، له‌ مائی خۆمان و له‌ گەرگی هه‌واره‌به‌رزی سلیمانی، له‌کاتیکیا باوکم ده‌یه‌ویست ده‌رگایان لێ بکاته‌وه‌، دایانه‌ به‌ر ده‌ستپێژ و بۆی ده‌رچوون." گوتیشی: "کەسمان فریای نه‌وه‌ نه‌که‌وتین ده‌موچاویان ببینین، به‌لام باوکم به‌ر له‌ گیان سپاردنی داوای کاغەز و قه‌له‌می کرد، وا وێده‌چوو چەک‌داه‌کانی ناسیبی و ویستبیتی له‌و به‌اره‌وه‌ شتیکیان بۆ بنووسی." نه‌وه‌شی روونکرده‌وه‌ که باوکی فریا نه‌که‌وتوو ه‌یچ بنووسی.

به‌ گۆیه‌ری لێدوانه‌که‌ی بەڵێسه‌ دێهقان حکومه‌تی به‌عسی ئێراق، که نه‌و کات ده‌سته‌لاتی باشووری کوردستانی له‌ده‌ستدا بوو، ه‌یچ چەشنه‌ به‌دواداچوونێکی یاسایی له‌مەر نه‌و تیرۆره‌ نه‌کرد و هاوکار و هاوچیزبیه‌کانی پێشوی نه‌و سه‌رکرده‌ غه‌درلێکراوه‌ش ده‌ستیشانی ده‌که‌ن که حیزبی دیموکرات، لێپرساوته‌یی خۆی له‌و به‌اره‌وه‌ به‌جێ نه‌گه‌یاندوو و نێستاشی له‌گه‌ندا بێ ه‌یچ هه‌وێنیک بۆ لادانی په‌رده‌ی سه‌ر نه‌و تیرۆره‌ له‌گۆڕیدا نییه‌، نه‌وان نه‌وه‌ش روونده‌که‌نه‌وه‌ که له‌ ه‌یچلایه‌که‌وه‌ کار بۆ ناساندن و سزادانی بکوژانی سەید رەسوولی دێهقان ناکریت . له‌م دۆسیه‌یه‌دا، کۆمه‌ڵیک وتار، که بۆ ریزگرتن له‌ بیسته‌مین سالیادی تیرۆری سەید رەسوولی دێهقان، له‌لایه‌ن هاوڕێانییه‌وه‌ نووسراون، بلاو ده‌که‌ینه‌وه‌. نووسه‌رانی نه‌و وتارانه‌، وێرای باسکردن له‌ که‌سایه‌تیی نه‌و کورده‌ غه‌درلێکراوه‌، ده‌شپرسن بۆ: هه‌ر له‌و دۆسیه‌یه‌دا په‌یامی کۆمیتیه‌کی حزبی دیموکراتیش بلاو ده‌که‌ینه‌وه‌ که بۆ نه‌و سالیاده‌ ناروویانه‌؛ نه‌و کۆمیتیه‌یه‌ی حیزبی دیموکرات له‌و په‌یامه‌یدا، وێرای ناماژه‌ به‌ خه‌بات و که‌سایه‌تیی سەید رەسوول، جه‌ختیشی ده‌کاته‌وه‌ که سەید رەسوولی دێهقان "مه‌زلۆمانه‌ شه‌هید کرا و بێ به‌زه‌بیانه‌ پشتگوێ خرا و داوی شه‌هید بوونیشی زیره‌کانه‌ بایکۆت کرا"

سه‌رچاوه‌ : مانپه‌ری شه‌هید سەید رەسوول بابی گەورە / رێکه‌وتی : ۲۰ ژانویه‌ی ۲۰۰۸

راپۆرتی به‌رپۆه‌چوونی رێوره‌سمی بیسته‌مین سالیادی شه‌هید بوونی نه‌مەر سه‌ید رەسوولی دێهقان.

له‌ لایه‌ن بنه‌مائه‌ی نه‌و شه‌هیده‌وه‌

پۆژی شه‌مه‌هه‌، ۱۲ی یانواڕیی ۲۰۰۸، له‌ شاری قیستروسی ولاتی سوێید، رێوره‌سمی رازاوه‌ به‌ مه‌به‌ستی یادکردنه‌وه‌ له‌ شه‌هیدی نه‌مەر کاک سەید رەسوولی دێهقان (سەید رەسوولی بابی گەورە) له‌ لایه‌ن بنه‌مائه‌ی نه‌و شه‌هیده‌وه‌، پێکه‌ات.

بێجگه‌ له‌ خه‌زمان و دۆستانی بنه‌مائه‌ی کاک سەید رەسوول، ژماره‌یه‌کی به‌رچاو له‌و که‌سانه‌ که بۆ نه‌و رێوره‌سمه‌ بانگه‌نێشتن کرابوون له‌ هاو‌خه‌باته‌کانی کاک سەید رەسوول بوون، که نێستا له‌ ولاتی سوێید نیشه‌جین و له‌ سه‌رده‌می ژبانی نه‌و شه‌هیده‌ دا لێی نێزیک بوون و هاوڕێی سه‌رده‌می تیکۆشانی بوون. رێخه‌راوی کۆمه‌ڵه‌ی شوێشگێری زه‌مه‌تکێشانی کوردستان و کۆمیته‌ی سوێیدی حیزبی دیموکراتی کوردستانیش بۆ نه‌و یادکردنه‌وه‌یه‌ بانگه‌نێشتن کرابوون و کۆمه‌ڵیک له‌ کادر و نه‌ندامانی حیزبی نێمه‌ له‌ رێوره‌سمه‌که‌ دا به‌شداربوون.

سه‌عاتی دووی پاشنیوه‌رۆ، رێوره‌سمه‌که‌ به‌ سه‌روودی نه‌ته‌وايه‌تیی نه‌ی ره‌قیب ده‌ستی پێکرد، پاشان ده‌قیه‌یه‌که‌ بێ‌ده‌نگی بۆ ریزگرتن له‌ یادی هه‌موو شه‌هیدانی رێگای نازادی، به‌ ده‌نگی خۆدی کاک سەید رەسوول که نێزیک به‌ سی ساڵ پێش نێستا له‌ ناهه‌نگی دووی رێبه‌ندانی بنه‌مائه‌ ناواره‌کانی حیزب له‌ شاری "رۆمادیه‌" هه‌لگیرابوو و تا نێستاش له‌ لای بنه‌مائه‌که‌ی پارێزراوه‌، راگه‌یه‌ندرا. نه‌و جار کاک سەید برایمی حوسینی، نامووزای شه‌هید، به‌خێره‌اتنی به‌شدارانی کرد و پاشان ژبانه‌ی کاک سەید رەسوول، که نه‌ویش هه‌ر به‌ قه‌له‌می خۆی بوو و له‌ کاتی ژبانی خۆی دا نووسیبوو، له‌ لایه‌ن به‌رپۆه‌به‌ری به‌رنامه‌، کاک کامرانی شافیعی، زاوای کاک سەید رەسوول، خوێندرایه‌وه‌.

لە نیو بەرنامەکە دا کۆمەڵیک وێنە شەھید کە لە قۆناخە جۆراوجۆرەکانی ژبانی کاک سەید رەسوول ھەنگیرابوونەووە و بە شێوەیەکی جوان، لە لایەن بنەمائەکی ناوبراو و کاک سەیدعەلی ھاشمی یەووە خرابوونەووە سەر یەک، بە پرۆژۆکتۆر نیشان دران.

لە درێژەی بەرنامەکە دا ئەو کەسانەکی خوارووە سەبارت بە ژبان، بەسەرھات، کەسایەتی، خووخەدی شۆرشگیرانە، سروشتی خاکی و خەڵکی بوون، ئازایەتی، توانای رێبەری و دڵسۆزی و نیشتمانپەرستی شەھید سەید رەسوول بۆ بەشداران دوان.

* کاک مەلا محەممەدی خزی

* کاک مەلاحەسەن نەزھەتزا دە.

* کاک نەمیر قازی

* کاک سەیدعەلی ھاشمی

* کاک مەلا محەممەد عباسی

* کاک محەممەد ئیسماعیلی

* کاک ئیبراھیم گەردی (پەخشانیکی لە ژێر ناوی یادی سوارچاکیکی میژووی خۆیندەووە)

* کاک عەولای ماماغای (پەییامی کۆمیتەکی ئۆپلانیدی - حیزبی دیموکراتی کوردستان - لە ولاتی ئۆرۆیژی خۆیندەووە)

* کاک رەشیدخان نەحمەدی

* کاک سەعید مەمەندی

* کاک عەلی شەم

* ھونەرەند کاک مستەفا دادار گۆرانی بە سۆزی (بابە) ھونەرەدی رەفیق چالاک پێشکەش بە یادی ۲۰ ساڵەکی ترۆری کاک سەید رەسوول دێھقان کرد و گۆتی کە کاتی خۆی ئەم گۆرانیەکی بۆ کاک سەید رەسوول گۆتووە زۆری پێ خوش بووە.

لەو ماوەیەدا بەرێوەبەری بەرنامە کاک کامران شافعی نامەکی کاک مەلارەسوول پێشنامەکی خۆیندەووە کە لە کوردستان را بۆ ئەم یادەووەریەکی ناردبوو. دواتر پەییامی کاک رەحیم محەممەدزادە بە ھۆی کاک محەممەد ئیسماعیلی یەووە خۆیندەرایەووە. پێویسە بگۆتێ کە چەندین بروسکەو پەییامی دیکەش بەو یادە گەشتبوون، بەلام بە ھۆی کەمی کات نەخۆیندەرانەووە.

پاشان بەشداری بووان بۆ جەمی ئیوارێش میوانی بنەمائەکی کاک سەید رەسوول بوون و لە ساڵۆنی نانخواردنی شۆینی رێوہسمەکە بە یەکەووە نانیان خوارد. لە کاتی حەسانەووەش دا پەزیرایی یەکی رێکۆپیک لە بەشداران کرا.

ھەر وەھا کۆمیتەکی سوئیدی حیزبی دیموکراتی کوردستانیش پەییامیکی بەم بۆنەووە نامادە کردبوو، کە لە لایەن بەرێز مامۆستا ئاشق ئەندامی ھەینەتی ئیجرائی کۆمیتەکی سوئیدەووە خۆیندەرایەووە.

حیزبی دیموکراتی کوردستان

کۆمیتەکی سوئید

شەھید سەید رەسوول بابى گەورە پياويكى
روح سووك، نيشتمانپەرورەيىكى دىسۆز،
پيشمەرگەيەكى نازا، فەرماندەريىكى كارزان،
كادريىكى بەوھج و ريبەريىكى بە توانا بوو.

رەحمان نەقشى

كۆكردنەوھ و نامادە كردنى : رەحمان نەقشى

بەفرانبارى ۲۷۱۳ى كوردى - ژانويەى ۲۰۱۴ى زايىنى

r_neqsi@yahoo.ca